

Aan de gemeenteraad van Tubbergen
Raadhuisplein 1
7651 CV Tubbergen

Zaaknummer
1460319

Bijlagen

Onderwerp
Datum collegevergadering: 28 oktober 2025, Raadsbrief 2025 nr.

Verzenddatum

Geachte raads- en commissieleden,

Waarover gaat deze brief?

In onze collegevergadering hebben wij gesproken over het evaluatierapport naar de inzet van de dorpsondersteuners en het adviesrapport ten aanzien van het werkgeverschap van de dorpsondersteuners.

Ons besluit

In onze vergadering hebben we besloten de rapporten ter kennisgeving aan te nemen, in te stemmen met de resultaten en aanbevelingen en u te informeren over de uitkomsten via deze raadsbrief.

Toelichting

Tijdens de behandeling van de perspectiefnota in juli 2025 is door de gemeenteraad de nadrukkelijke wens uitgesproken voorafgaand aan de behandeling van de begroting voor 2026 over zowel de evaluatie als het advies ten aanzien van het werkgeverschap te beschikken.

Evaluatie inzet dorpsondersteuners

Een dorpsondersteuner ondersteunt de inwoners uit het dorp om vitaal en veerkrachtig te blijven en signaleert vroegtijdig sociale vraagstukken, individuele problematieken of ondersteuningsvragen. Het gaat om een innovatief project, waarbij een belangrijke vraag is: Wat levert de dorpsondersteuner ons op?

Het goed evalueren van innovaties in het sociaal domein, zoals de dorpsondersteuner, is lastig. Daarvoor ontbreekt het aan duidelijke eindpunten en methodes om een evaluatie goed uit te kunnen voeren. Gezien de sociale innovatie is het wenselijk de evaluatie praktisch en dichtbij inwoners vorm te geven.

Aan het Roessingh Research & Development is zodoende gevraagd om onafhankelijk onderzoek te doen naar de inzet van de dorpsondersteuners als evaluatie van de tweejarige pilot. Met als doel de verschillende inbreng en opbrengsten van de belanghebbenden te verifiëren door het uitvoeren van kwalitatief onderzoek (interviews, groepsgesprekken en vragenlijsten).

Dit heeft geresulteerd in een evaluatierapport van de dorpsondersteuner en een aanscherping van de eerder opgestelde Social Return On Investment (SROI).

De evaluatie beoogt inzicht te geven in de toegevoegde waarde, resultaten en maatschappelijke impact van de dorpsondersteuners in de verschillende kernen. Daarbij is gekeken naar de samenwerking met inwoners, zorg- en welzijnsorganisaties en de gemeente.

Uit de evaluatie blijkt dat dorpsondersteuners een cruciale schakel vormen in het sociale domein:

- Inwoners ervaren meer verbinding en minder eenzaamheid.
- Er is sneller zicht op problemen waardoor zwaardere zorg voorkomen kan worden.
- Samenwerking met organisaties als welzijnsstichtingen, huisartsen en zorgaanbieders is versterkt.
- In meerdere dorpen zijn nieuwe inwonersinitiatieven ontstaan.

Cijfers en citaten uit interviews laten zien dat inwoners veel vertrouwen hebben in dorpsondersteuners, vooral door hun persoonlijke benadering en bekendheid in het dorp.

De eerder opgestelde voorspellende SROI is aangescherpt door gebruik te maken van uit de pilot beschikbare data en komt nu uit op een ratio van 2,15. Dat wil zeggen dat elke geïnvesteerde euro na 5 jaar

een waarde heeft van € 2,15.

Deze waarde komt onder meer uit:

- Minder beroep op professionele zorg (voorkomen van Wmo-aanvragen en medische interventies);
- Meer vrijwilligerswerk en onderlinge hulp;
- Verhoogd welzijn en zelfredzaamheid van inwoners;
- Minder eenzaamheid en daarmee lagere zorgkosten op de lange termijn.

De rapportage laat zien dat de dorpsondersteuner niet alleen sociaal, maar ook economisch rendabel is.

Indien de raad instemt met de begroting kan de inzet van de dorpsondersteuners gecontinueerd worden. De aanbevelingen uit het evaluatierapport, waaronder die op het gebied van evaluatie en monitoring, worden meegenomen in deze voortzetting. Daarbij is nadrukkelijk aandacht voor de investering in verhouding tot de (maatschappelijke) opbrengsten.

Advies werkgeverschap dorpsondersteuners

Een andere opdracht binnen de pilot was het komen tot een advies ten aanzien van het werkgeverschap. Gedurende de pilot zijn de dorpsondersteuners onder werkgeverschap van Noaberkracht aan de slag gegaan. Het is de intentie de pilot om te zetten naar een structurele werkwijze. Een van de op te leveren resultaten uit de pilot is een advies over het beoogd werkgeverschap.

Drie opties zijn verkend:

1. Huidige situatie handhaven: Noaberkracht als werkgever (gemeentelijke constructie);
2. Werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie (zoals SWTD of Wijkkracht);
3. Werkgeverschap bij de dorpskernen zelf.

Het uitgangspunt van het onderzoek is goed werkgeverschap, bekeken vanuit drie perspectieven:

- Maatschappelijk perspectief (aansluiting bij leefbaarheid en samenredzaamheid);
- Organisatieperspectief (doelmatigheid, samenwerking en kwaliteit);
- Medewerkersperspectief (professionele ruimte, werkgeluk en ontwikkeling)

Uit de uitgevoerde analyse blijkt dat de huidige werkgeversconstructie (via Noaberkracht) goed functioneert. De dorpskernen zien zichzelf niet als werkgever. De welzijnsorganisatie zou in de toekomst als werkgever kunnen fungeren, maar die constructie is in de huidige situatie niet geschikt.

Op korte termijn (komende 2 jaar) zijn er namelijk vraagstukken die nog onbeantwoord zijn en die van invloed zijn op de uiteindelijke rol en taken van de dorpsondersteuner en daarmee ook het werkgeverschap. Aan deze vraagstukken wordt hard gewerkt. Zo wordt Schakel geëvalueerd en volgt een advies over de brede lokale toegang (en de positie van de dorpsondersteuners daarin). Een van de redenen hiervoor zijn landelijke ontwikkelingen, zoals de Hervormingsagenda Jeugd. Tevens wordt een hernieuwde visie op het sociaal domein opgesteld, omdat de huidige visie uit 2015 dateert en in de transitie in het sociaal domein inmiddels de nodige stappen zijn gezet.

Daarnaast is er tijd nodig om te werken aan het vertrouwen tussen de dorpsondersteuners en de kernen enerzijds en de welzijnsorganisatie anderzijds. Ook is aandacht nodig voor de herkenbaarheid van de welzijnsorganisatie in de kernen. Zodat het dorpsgericht werken en de verbinding tussen dorpsondersteuners en welzijnsorganisatie versterkt wordt.

Verder komt uit het rapport naar voren dat de rol van de coördinator van de dorpsondersteuners cruciaal is voor teamontwikkeling en professionalisering, afstemming tussen dorpen, beleid en welzijn en het borgen van kwaliteit en continuïteit.

Alle lopende ontwikkelingen zijn van invloed op de uiteindelijke positionering van de dorpsondersteuners. Dat vraagt om een tijdelijke pas op de plaats, zodat de functie van dorpsondersteuner zich kan ontwikkelen. Vervolgens kan een afgewogen keuze gemaakt worden voor het werkgeverschap. Daarmee wordt onnodige onrust voorkomen en kunnen alle betrokken functies in de nieuwe situatie goed tot hun recht komen.

Het advies is derhalve om Noaberkracht als werkgever te handhaven. Verdere aanbevelingen voor de toekomst worden meegenomen in het advies op de brede lokale toegang.

Besluitvorming over de voortgang van dorpsondersteuners is onderdeel van de besluitvorming over de begroting van 2026.

Waarom deze raadsbrief?

In artikel 169, tweede lid, van de Gemeentewet staat dat wij de raad alle inlichtingen verschaffen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft. Wij meenden er daarom goed aan te doen u van ons besluit op de hoogte te stellen. Wij stellen u voor deze raadsbrief voor kennisgeving aan te nemen.

Heeft u nog vragen?

Neem dan contact op met de raadsgriffier. Deze zal uw vragen aan ons college kenbaar maken. De griffier is te bereiken via telefoonnummer (0546) 62 80 00 of e-mailadres griffie@tubbergen.nl

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Tubbergen,
de secretaris

Ing. J.L.M. Scholten

de burgemeester

Drs. A.H. Postma

Eindrapportage – Evaluatie Dorpsondersteuner

Dr. Stephanie Jansen – Kosterink

Senior onderzoeker, Roessingh Centrum voor Revalidatie

Datum/ versie: 22 oktober 2025/1.0

In opdracht van: Noaberkracht

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
1.1.	Aanleiding	3
1.2.	Opdracht.....	3
2.	Methode.....	5
2.1.	Vragenlijst	5
2.2.	Interviews	7
2.3.	Data Kennispunt Twente en DO registratie	7
2.4.	Maatschappelijk Impact Analyse	8
3.	Resultaten	9
3.1.	Vragenlijst	9
3.1.1.	Inwoners	9
3.1.2.	Inwoners geholpen door DO	11
3.1.3.	Vrijwilligers in het dorp	15
3.1.4.	Vrijwilligerswerkgroep DO	17
3.1.5.	Samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein	19
3.1.6.	Samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein	22
3.1.7.	Dorpsondersteuners	24
3.2.	Interviews	24
3.2.1.	Totstandkoming contact met DO	24
3.2.2.	Samenwerking met DO	25
3.2.3.	Tevredenheid met DO.....	25
3.2.4.	Voordelen inzet DO	26
3.2.5.	Verbeterpunten inzet DO	27
3.3.	Data kennispunt Twente.....	28
3.3.1.	Tubbergen	28
3.3.2.	Dinkelland	33
3.4.	Registraties DO.....	38
3.5.	Maatschappelijk Impact Analyse	38
4.	Discussie.....	43
5.	Conclusie	45
6.	Bijlage	46
6.1.	Impact matrix met evaluatie voorstel.....	46
6.2.	Forecast SROI	48
6.3.	Inge vulde impact matrix MIA oktober 2025	50

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Door het hele (platte)land zijn initiatieven ontstaan rondom ondersteuning voor leefbare kernen. In de gemeente Dinkelland is dit initiatief onder de noemer ‘Dorpsondersteuner’ ontstaan sinds 2019 vanuit het proces MijnDinkelland 2030! waarbij de gemeente zoveel mogelijk wil aansluiten bij kansrijke ideeën en initiatieven van inwoners uit de kernen. Na een succesvolle proef met de inzet van een dorpsondersteuner in Saasveld, is in 2022 een tweede dorpsondersteuner gestart in Fleringen, gemeente Tubbergen. In 2023 is een pilot gestart en is het team dorpsondersteuners uitgebreid naar 4 kernen in de gemeente Tubbergen en 7 kernen in de gemeente Dinkelland. De ambtelijke organisatie Noaberkracht (gemeente Dinkelland en gemeente Tubbergen) is werkgever van de dorpsondersteuners.

Door de inzet van de dorpsondersteuner willen de gemeenten Dinkelland en Tubbergen bijdragen om de leefbaarheid in de dorpen te verhogen, zowel gemeenschappelijk als individueel. De dorpsondersteuner ontstaat vanuit een burgerinitiatief en werkt in de (dorps)kernen. Hij/zij sluit aan bij de behoefte en wensen van het dorp. Hierdoor worden de kerntaken van de dorpsondersteuner mede bepaald door lokale prioriteiten, mogelijkheden en beperkingen. Tegelijkertijd conformeert de dorpsondersteuner zich aan de visie en kernwaarden van de gemeenten.

Een dorpsondersteuner ondersteunt de inwoners uit het dorp om uit te vinden hoe zij vitaal en veerkrachtig blijven. Hij/zij signaleert vroegtijdig sociale vraagstukken, individuele problematieken of ondersteuningsvragen en zorgt dat deze op de juiste plaats terecht komen. De dorpsondersteuner staat naast de inwoners in het dorp en luistert naar wat er leeft en speelt. Hij of zij regelt informele zorg door mensen met elkaar of met verenigingen in contact te brengen. Ook brengt de dorpsondersteuner inwoners tijdig in contact met de gemeentelijke toegang ‘Schakel’ en/of consultants. Dit doen zij, zodat er waar nodig nauw samen wordt gewerkt met lokale zorg- en welzijnsprofessionals of wanneer er bijvoorbeeld een beroep op de WMO, Jeugdwet of Participatiewet noodzakelijk lijkt. Optimale dienstverlening aan inwoners staat hierbij centraal.

De in 2023 gestarte pilot kent een looptijd van twee jaar. Aan Roessingh Research & Development is de vraag gesteld om onafhankelijk en door middel van een inhoudelijke evaluatie inzicht te verschaffen in de opbrengsten van de inzet van de dorpsondersteuner in de pilotfase.

1.2. Opdracht

In 2024 is Roessingh, in samenspraak met verschillende belanghebbenden, betrokken bij het initiatief van de dorpsondersteuner (DO) binnen verschillende dorpen in de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. Door Roessingh is een impact matrix (bijlage 1) en forecast Maatschappelijk Impact Analyse (MIA) (bijlage 2) opgesteld. Om de centrale vraag **“Wat is de waarde van de dorpsondersteuner?”** te kunnen beantwoorden. Om deze vraag nog beter te kunnen beantwoorden is een volgende stap het verifiëren van de inbreng en opbrengsten van de verschillende belanghebbenden. Op basis van de internationaal erkende Social Return on Investment (SROI) methode zijn we tot de impact matrix gekomen en een voorstel voor onderzoek. Het doel van deze opdracht is om beter antwoord te geven op de centrale vraag en de inbreng en opbrengsten van de verschillende belanghebbenden te verifiëren door het

uitvoeren van kwalitatief onderzoek (vragenlijsten en interviews). Dit zal resulteren in een eindrapportage van de evaluatie van de beschikbaarheid van de DO en een verdere aanscherping van de eerder opgestelde MIA en beantwoording van de centrale vraag.

Deze opdracht is uitgevoerd door: Stephanie Jansen – Kosterink, PhD

Sinds 2008 werkt Stephanie als gepromoveerd (2014) bewegingswetenschapper (VU Amsterdam) bij Roessingh. Ze is expert in het evalueren van (technologische) innovatie en interventies in de zorg en het sociale domein vanuit het perspectief van de cliënt/ inwoner, de zorg/ het sociale domein en de maatschappij. Ze is GCP (ISO 14155) geschoold en heeft ruime ervaring in het scholen en uitvoeren van de SROI methodes. Als onderzoeker heeft ze meer dan 75 (wetenschappelijke) publicaties op haar naam staan en is haar werk ruim 1350 keer geciteerd (H-index van 20). Stephanie is ruim 10 jaar lid geweest van verschillende medische ethische toetsing commissies (METCs).

2. Methode

De eerder opgeleverde impact matrix en voorstel voor evaluatie (bijlage 1) leidde tot de keuze voor de methoden van dit onderzoek. Binnen dit onderzoek zijn vier verschillende methoden gevolgd: vragenlijsten, interviews, data vanuit kennispunt en de eigen registratie van de DO's en de Maatschappelijk Impact Analyse (MIA). In dit hoofdstuk zullen deze verschillende methoden kort beschreven worden.

2.1. Vragenlijst

Vragenlijst onderzoek kenmerkt zich door het aanbieden van een vragenlijst aan één of meerdere doelgroepen. Voor dit onderzoek is er een vragenlijst opgesteld voor inwoners, vrijwilligers, welzijnsprofessionals, zorgprofessionals en DO's. Voor de doelgroep inwoners is er nog een onderscheid gemaakt in inwoners die wel en niet geholpen zijn door de DO. Voor de doelgroep vrijwilligers is er een onderscheid gemaakt in generieke vrijwilligers in het dorp en vrijwilligers die intensief samenwerken met de DO. De thema's die uitgevraagd zijn bij de verschillende doelgroepen via deze vragenlijst zijn weergegeven in Tabel 1.

Tabel 1 - overzicht thema's vragenlijst per doelgroep

Thema	Inwoners geholpen door DO	Inwoners	Vrijwilligers	Vrijwilligers – DO	Welzijn	Zorg	DO
Leeftijd	x	x	x	x	x	x	x
Geslacht	x	x	x	x	x	x	x
Kwaliteit van Leven	x	x	x	x			
Leefbaarheid dorp	x	x	x	x			
Tevredenheid met DO	x	x	x	x	x	x	
Tijdsbelasting			x	x	x	x	
Werktevreedenheid							x

De **kwaliteit van leven** is uitgevraagd door gebruik te maken van het model van Positieve Gezondheid (Machteld Huber, arts en onderzoeker). Bij dit model gaat het niet alleen om lichamelijke gezondheid. Positieve Gezondheid focust niet op ziekte, maar heeft zes dimensies van Positieve Gezondheid gedefinieerd. Deze zijn:

- Lichaamsfuncties – Ik voel me gezond en fit
- Mentaal welbevinden – Ik voel me vrolijk
- Zingeving – Ik heb vertrouwen in mijn eigen toekomst
- Kwaliteit van leven – Ik geniet van mijn leven
- Meedoen – Ik heb goed contact met andere mensen
- Dagelijks leven – Ik kan goed voor mezelf zorgen

Om de drempel voor het invullen van deze vragenlijst te verlagen hebben we er niet voor gekozen om de lange vragenlijst van 44 vragen te in te laten vullen. Maar we hebben de deelnemers gevraagd om elke dimensie voor zichzelf op een schaal van 0-10 te scoren, met de 0 als de laagste score en 10 als de hoogste score.

Naast deze uitvraag voor de kwaliteit van leven is ook gevraagd in hoeverre de inwoners meer kwaliteit van leven ervaren door de beschikbaarheid van de DO in het dorp. Deze vraag werd beantwoord op de een 5-puntschaal lopend van 1 (zeer mee oneens) tot 5 (zeer mee eens).

De **leefbaarheid in het dorp** is uitgevraagd door gebruik te maken van de vier van de vijf dimensies van de leefbaarometer. In opdracht van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is dit analyse-instrument ontwikkeld om een verslechtering van de leefbaarheid in wijken en buurten in een vroeg stadium te kunnen herkennen. Dit instrument bestaat uit 100 meetpunten (oftewel indicatoren) en vijf dimensies. Deze vijf dimensies zijn: Fysieke omgeving, Woningvoorraad, Voorzieningen, Sociale samenhang en Overlast en onveiligheid. Om de drempel voor het invullen van deze vragenlijst te verlagen hebben we er niet voor gekozen alle dimensies en indicatoren mee te nemen. Gezien het doel van dit onderzoek hebben we ons gefocust op de dimensies: Fysieke omgeving, Voorzieningen, Sociale samenhang en Overlast en onveiligheid. Voor elke dimensie hebben we één vraag toegevoegd aan de vragenlijst.

- Fysieke omgeving: Hoe tevreden bent u met de fysieke omgeving van het dorp waar u woont?
- Voorzieningen: Hoe tevreden bent u met de beschikbare voorzieningen van het dorp waar u woont?
- Sociale samenhang: Hoe tevreden bent u met de sociale samenhang binnen het dorp waar u woont?
- Overlast en onveiligheid: Hoe tevreden bent u met de mate van veiligheid binnen het dorp waar u woont?

Elke vraag werd gescoord worden op een 10 puntsschaal lopend van 1 (zeer ontevreden) tot 10 (zeer tevreden).

Naast deze uitvraag voor de leefbaarheid in het dorp is ook gevraagd in hoeverre de inwoners meer leefbaarheid ervaren door de beschikbaarheid van de DO in het dorp. Deze vraag werd beantwoord op de een 5-puntschaal lopend van 1 (zeer mee oneens) tot 5 (zeer mee eens).

Aan de inwoners die geholpen zijn door de DO is ook gevraagd hoe ze geholpen zijn door de DO en hoe tevreden ze waren met deze hulp. Aanvullend is aan de vrijwilligers gevraagd of zij hebben samengewerkt met de DO en hun tijdinvestering voor deze samenwerking. Daarnaast is aan de samenwerkingspartners uit het welzijns- en zorgdomein gevraagd of ze met de DO hebben samengewerkt, welk voordeel zij uit deze samenwerking halen, welke verbeterpunten zij zien, hoe tevreden ze zijn met deze samenwerking en de tijdsinvestering voor deze samenwerking. Als laatste is aan de DO middels deze vragenlijst gevraagd om hun werktevredenheid te scoren op een schaal lopend van 1 (laag) tot 10 (hoog).

De vragenlijst was online beschikbaar gesteld door gebruik te maken van het Qualtrics software pakket. Via de DO's, betrokken werkgroepen en Noaberkracht is de vragenlijst in de dorpen van Dinkelland en Tubbergen verspreid. De vragenlijst was beschikbaar in de maanden mei en juni om door de doelgroep ingevuld te worden.

De resultaten uit de vragenlijst worden gepresenteerd in de resultatensectie middels beschrijvende statistiek (frequenties, percentages gemiddelden, standaarddeviatie, minimale en maximale score).

2.2. Interviews

Onderzoek door het afnemen van interviews is erg geschikt om de data vanuit bijvoorbeeld een vragenlijst te verrijken met persoonlijke verhalen. In de vragenlijst konden de verschillende doelgroepen aangeven of ze beschikbaar waren voor een verdiepend interview. Voor elke interview is een kader opgesteld met te stellen vragen (interview schema). De volgende thema's zijn besproken tijdens de semigestructureerd interviews:

- Kennismaking
- Samenwerking met DO
- Totstandkoming contact met DO
- Tevredenheid met DO
- Voordelen inzet DO
- Verbeterpunten inzet DO

De interviews zijn na toestemming van de deelnemers opgenomen (beeld en geluid). Deze opnames worden niet gedeeld en zijn alleen gebruik om de interviews uit te schrijven (transcriberen) en deductief te analyseren.

2.3. Data Kennispunt Twente en DO registratie

Om meer inzicht te krijgen in de kosten voor de gemeente met betrekking tot jeugdhulp en WMO hebben we deze opgevraagd bij Kennispunt Twente. Kennispunt Twente is een regionale organisatie die inzicht geeft in de Twentse samenleving en economie door middel van dataverzameling en -analyse. De organisatie levert bouwstenen voor beleid op onderwerpen als economie, arbeid, sociaal domein en leefomgeving, en werkt samen met gemeenten om beleid beter te laten aansluiten bij inwoners. Dat data is vanuit Kennispunt Twente aangeleverd door Anke Kamphuis (Senior onderzoeker). De bron van de data is: Kennispunt Twente, Twentse Monitor Sociaal Domein, declaraties 2025Q2.

Voor zowel de gemeente Dinkelland als Tubbergen hebben we op wijkniveau deze informatie ontvangen voor de jaren 2019 t/m 2024. Om de privacy van de inwoners te waarborgen is alleen de data met ons gedeeld (getoond) wanneer minimaal 10 personen per wijk per jaar ondersteuning via de Jeugdhulp of de WMO krijgen. De WMO data is ook aangeleverd uitgesplitst op de categorieën huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding en individuele begeleiding. De aantallen personen die ondersteuning krijgen, kunnen niet bij elkaar opgeteld worden omdat iemand meerdere vormen van ondersteuning kan ontvangen (een jeugdige met jeugdhulp kan bijvoorbeeld ook een hulpmiddel hebben vanuit de WMO ontvangen). Tevens is goed om aan te geven dat er in beide gemeenten per 2024 een wijzing in de wijkindeling is doorgevoerd. Met name in Tubbergen zijn er grote veranderingen geweest, waardoor een trendbreuk te zien is in sommige wijken. Op wijk niveau zijn deze gegevens gepresenteerd in staafdiagrammen om een mogelijk trend en/of trendbreuk te kunnen zien en een connectie te maken met de inzet van de DO binnen een bepaald kern en/of wijk.

Door de DO's wordt een registratie bijgehouden van het aantal (individuele) casussen. Op basis van deze registratie berekenen we een totaal en gemiddeld aantal (individuele) casussen per maand en per DO. Om de privacy van de inwoners en de DO te waarborgen hebben we gekozen voor dit aggregatie niveau.

2.4. Maatschappelijk Impact Analyse

Het aantonen van de sociale meerwaarde van sociale en/of technologische innovaties en/of interventies in de zorg en het sociaal domein worden steeds belangrijker. De zorg wordt duurder, waardoor naast het financiële rendement, de maatschappelijke impact een grotere rol gaat spelen. Wij hanteren de internationaal erkende en wetenschappelijke onderbouwde Social Return on Investment (SROI) methode om maatschappelijk impact te meten. De SROI methode onderscheidt zich van de bekende ROI methode, doordat het niet alleen meet wat de financiële investering van de innovatie en/of interventie oplevert, maar ook welke impact deze op de maatschappij heeft. Wij doen dit door het maatschappelijke rendement van alle belanghebbenden inzichtelijk te maken. Het resultaat van de SROI methode is de SROI ratio, deze geeft weer wat de maatschappelijke opbrengst van uw innovaties en/of interventies in de zorg en het sociaal domein is in euro's ten opzichte van de investering.

Om tot een SROI-ratio te komen is het belangrijk om de volgende stappen te zetten:

1. Stel vast wat de nieuwe situatie wordt en wie de belangrijkste belanghebbenden zijn
2. Breng in- en opbrengsten in kaart
3. Bewijs en waardeer deze in- en opbrengsten
4. Stel de impact afslag per opbrengst vast
5. Bereken de SROI-ratio
6. Rapporteer, gebruik en implementeer

Het startpunt van de SROI methode is het samen opstellen van een duidelijk scenario van de innovaties en/of interventies in de zorg en het sociaal domein. Op basis van dit scenario analyseren wij wat de inbrengen van alle belanghebbenden (b.v. aan tijd of financiële investering) en welke waarde de innovaties en/of interventies in de zorg en het sociaal domein creëert. Door het betrekken van alle belanghebbende bij het berekenen van de SROI ratio leidt deze methode ook tot grotere betrokkenheid van alle stakeholders.

3. Resultaten

3.1. Vragenlijst

In de maanden mei en juni zijn in totaal 274 vragenlijsten ingevuld door verschillende doelgroepen, 63,1% van deze vragenlijst (n=173) waren volledig ingevuld en zijn meegenomen in de analyse. De vragenlijsten zijn door alle eerder gedefinieerde groepen voldoende ingevuld. Tabel 2 geeft een totaal overzicht van aantal ingevulde vragenlijsten door de verschillende doelgroepen.

Tabel 2 - overzicht aantal ingevulde vragenlijst door de verschillende doelgroep

Doelgroep	Aantal	percentage
Inwoner	48	(27,7%)
Inwoner geholpen door DO	17	(9,8%)
Vrijwilliger in het dorp	30	(17,3%)
Welzijnsdomein	16	(9,2%)
Zorgdomein	17	(9,8%)
Werkgroepen DO	39	(22,5%)
Dorpsondersteuner	6	(3,5%)

Per doelgroep zullen de resultaten van de vragenlijst gepresenteerd worden. De totale groep die de vragenlijsten heeft ingevuld bestond voor 26% uit mannen en voor 74% uit vrouwen. De gemiddelde leeftijd was 59 jaar met een standaarddeviatie van 14 jaar. De jongste deelnemer was 25 jaar en de oudste deelnemer was 95 jaar.

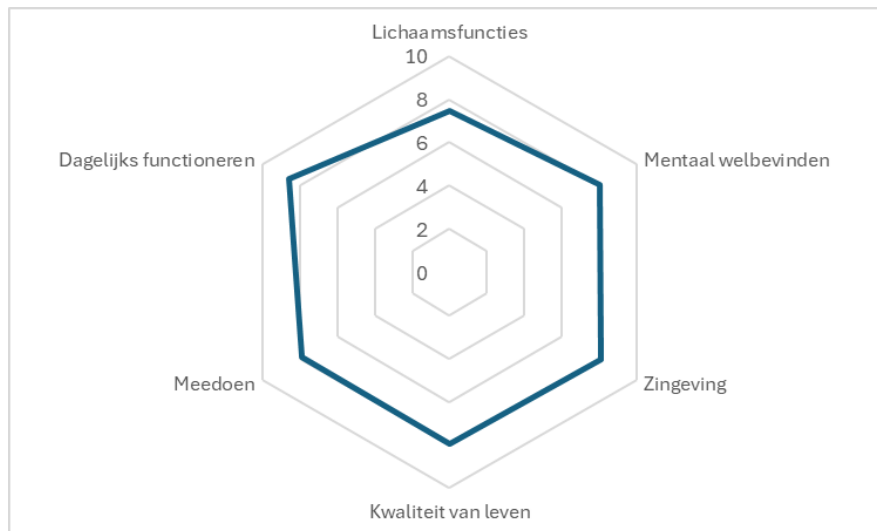
3.1.1. Inwoners

In totaal hebben 17 mannen (35%) en 31 vrouwen (65%) de vragenlijst als inwoner ingevuld. De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 60 jaar met een standaarddeviatie van 14 jaar. De jongste deelnemer was 27 jaar en de oudste deelnemer was 80 jaar.

De uitkomst van de **kwaliteit van leven** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 3 en Figuur 1. De inwoners scoren de zes dimensie van positieve gezondheid tussen de 7,5 en 8,6. Hiermee geven de inwoners aan dat zij veel kwaliteit van leven ervaren.

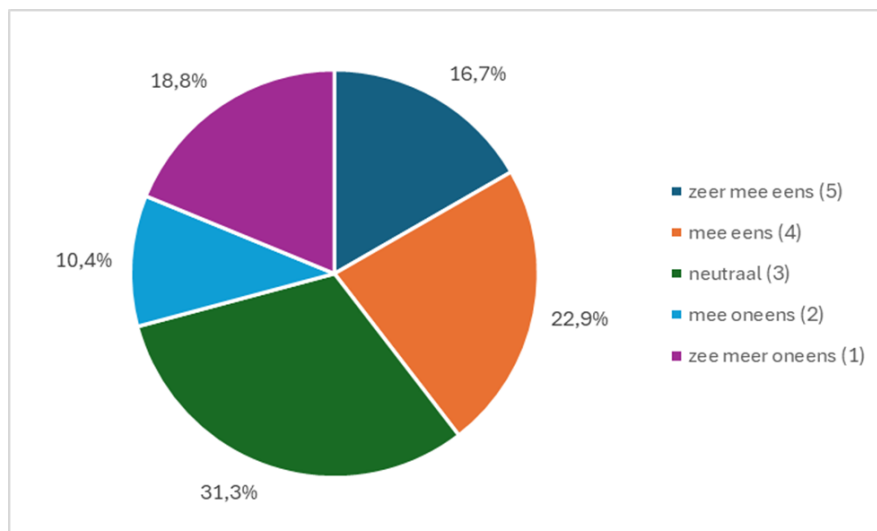
Tabel 3 - Scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep inwoners (n=48)

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Lichaamsfuncties	7,5	2,1	1	10	48
Mentaal welbevinden	8,0	1,9	2	10	48
Zingeving	8,1	1,9	1	10	48
Kwaliteit van leven	7,9	1,8	1	10	48
Meedoen	7,9	1,8	3	10	48
Dagelijks functioneren	8,6	1,8	3	10	48

Figuur 1 – Spinnenweb-plot van de scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep inwoners (n=48)

Bijna 40 procent van de inwoners geeft aan dat zij meer kwaliteit van leven ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 2).

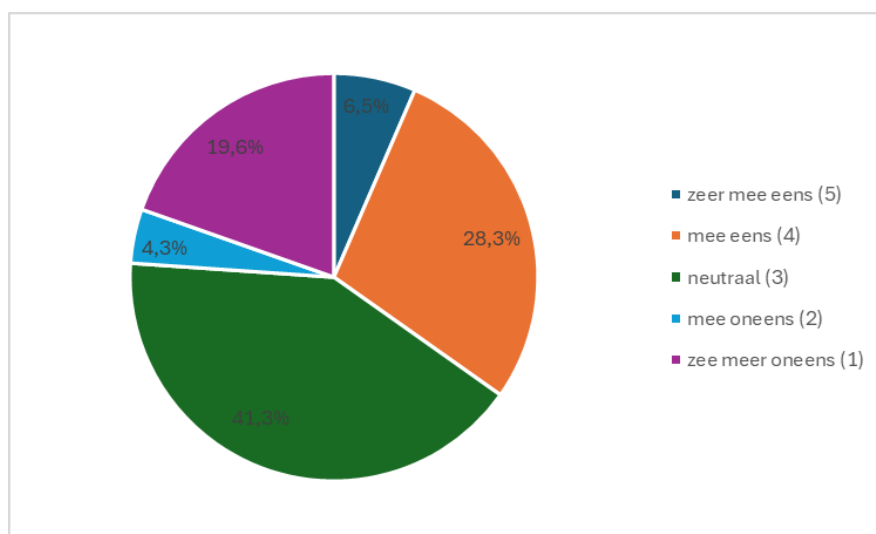
Figuur 2 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer kwaliteit van leven door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep inwoners.

De uitkomst van de **leefbaarheid in de dorp** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 4. De inwoners scoren de vier dimensie van leefbaarheid in het dorp tussen de 6,7 en 7,9. Opvallend is de in vergelijking met de andere scores lagere score op de dimensie "Beschikbaar voorzieningen". Ondanks deze lagere score, score de inwoners hoog op de vier dimensies van leefbaarheid in het dorp.

Tabel 4 - Scores op de vijf dimensies van leefbaarheid in het voor de doelgroep inwoners.

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Fysieke omgeving	7,5	1,4	1	9	46
Voorzieningen	6,7	1,9	0	10	46
Sociale samenhang	7,6	1,8	1	10	46
Overlast en veiligheid	7,9	1,3	3	10	46

Bijna 35 procent van de inwoners geeft aan dat zij meer leefbaarheid in het dorp ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 3).

Figuur 3 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer leefbaarheid door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep inwoners.

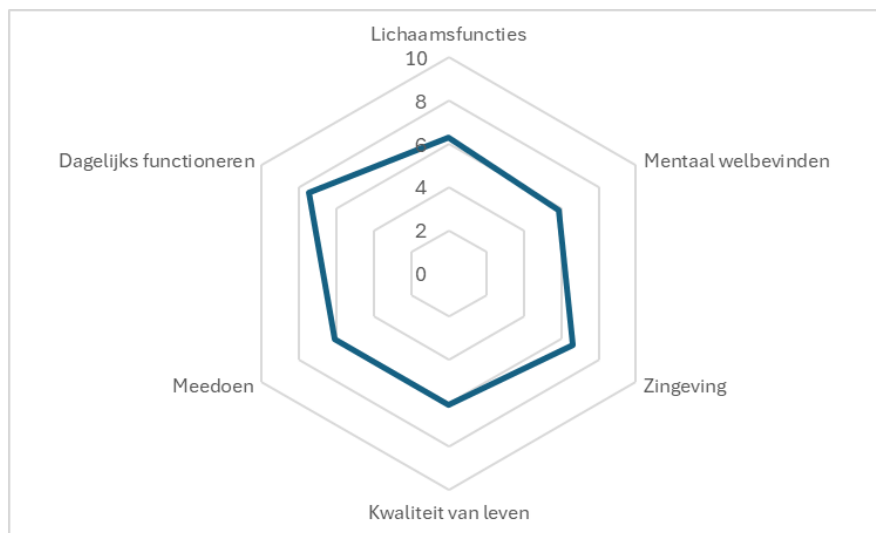
3.1.2. Inwoners geholpen door DO

In totaal hebben 4 mannen (24%) en 13 vrouwen (76%) de vragenlijst als inwoner geholpen door de DO ingevuld. De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 62,5 jaar met een standaarddeviatie van 16 jaar. De jongste deelnemer was 26 jaar en de oudste deelnemer was 92 jaar.

De uitkomst van de **kwaliteit van leven** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 5. De inwoners scoren de zes dimensie van positieve gezondheid tussen de 5,9 en 7,5 en zijn aanzienlijk lager dan de kwaliteit van leven scores van de inwoners die niet geholpen zijn door de DO en deze vragenlijst hebben ingevuld. Vooral de lage score op *Mentaal welbevinden* is opvallend. Hiermee geven de inwoners aan dat zij een matige van kwaliteit van leven ervaren.

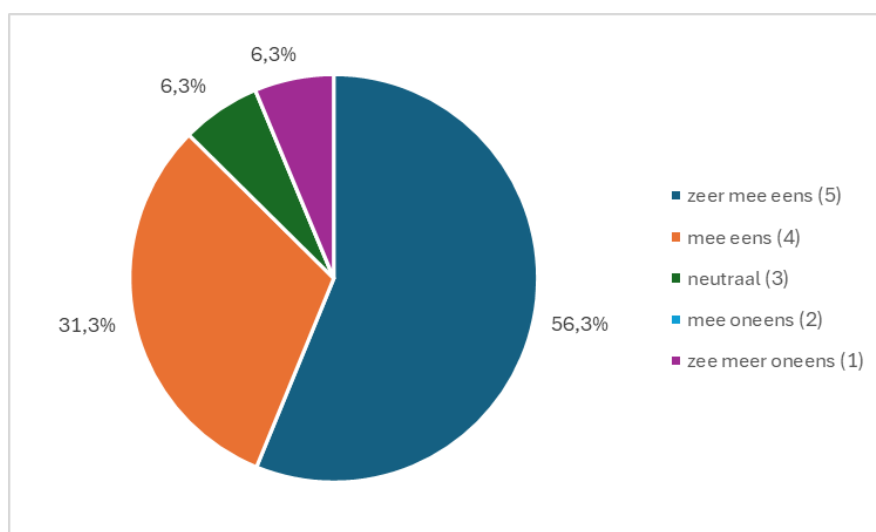
Tabel 5 - Scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep inwoners geholpen door DO (n=17)

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Lichaamsfuncties	6,3	2,0	3	10	17
Mentaal welbevinden	5,9	2,2	1	9	17
Zingeving	6,7	2,1	1	9	17
Kwaliteit van leven	6,1	1,6	3	9	17
Meedoen	6,1	2,8	1	10	17
Dagelijks functioneren	7,5	2,0	3	10	17

Figuur 4 – Spinnenweb-plot van de scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep inwoners (n=48)

Bijna 88 procent van de inwoners die geholpen zijn door de DO geeft aan dat zij meer kwaliteit van leven ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 5).

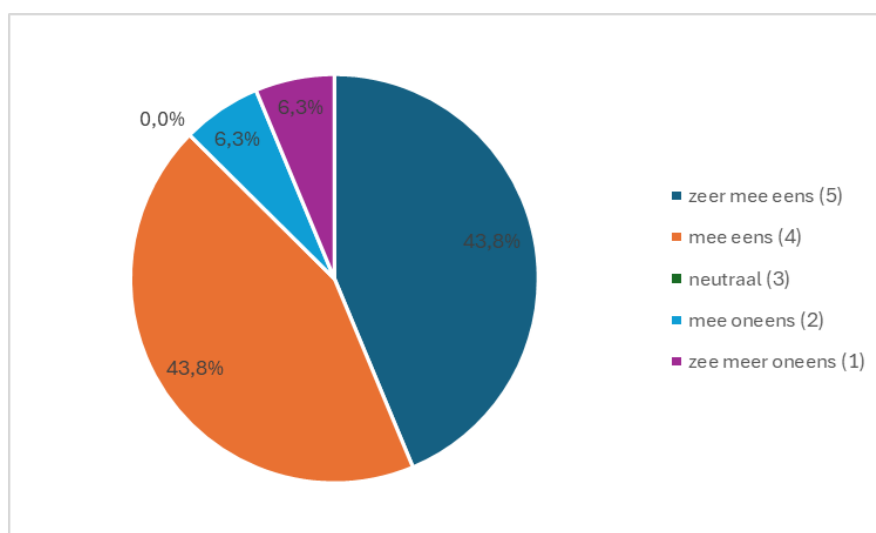
Figuur 5 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer kwaliteit van leven door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep inwoners geholpen door DO.

De uitkomst van de **leefbaarheid in de dorp** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 6. De inwoners scoren de vier dimensie van leefbaarheid in het dorp tussen de 5,9 en 7,8. Deze scores zijn vergelijkbaar met de scores van de inwoners die niet geholpen zijn door de DO. Maar wederom is opvallend, in vergelijking met de andere scores, de lagere score op de dimensie “Beschikbaar voorzieningen”. Ondanks deze lagere score, score de inwoners geholpen door de DO hoog op de vier dimensies van leefbaarheid in het dorp.

Tabel 6 - Scores op de vijf dimensies van leefbaarheid in het voor de doelgroep inwoners geholpen door DO.

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Fysieke omgeving	7,3	1,6	4	10	16
Voorzieningen	5,9	2,4	1	10	16
Sociale samenhang	6,8	3,1	1	10	16
Overlast en veiligheid	7,8	1,9	3	10	16

Bijna 88 procent van de inwoners geeft aan dat zij meer leefbaarheid in het dorp ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 6).

Figuur 6 - Scores op de vraag " Ik ervaar meer leefbaarheid door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep inwoners geholpen door DO.

Vijftien inwoners die geholpen zijn door de DO hebben in de vragenlijst aangegeven hoe ze geholpen zijn door de DO. De inwoners zijn op de volgende wijze geholpen:

- 8 keer is aangegeven dat de DO de inwoner geholpen heeft bij het samen oplossen van een hulpvraag
- 7 keer is de DO omschreven als een “luisterend oor”
- 5 keer is aangegeven dat de DO heeft geholpen bij het vinden van een passend invulling van tijd, zoals sport en sociale activiteiten
- ook 5 keer is aangegeven dat de DO op bezoek is geweest
- 4 keer is aangegeven dat de DO de inwoner aangezet heeft om te veranderen
- 3 keer is aangegeven dat de DO geholpen heeft bij het aanvragen van een voorziening, zoals thuiszorg
- ook 3 keer is aangegeven dat de DO gezien wordt als een “vertrouwd contact persoon”

- 2 keer is aangegeven dat de DO informatie heeft verstrekt
- ook 2 keer is aangegeven dat de DO geholpen heeft om samen met de inwoner een sociale activiteit te organiseren, zoals een sportclubje en handwerkgroep

De citaten uit Figuur 7 ondersteunen deze resultaten.

Figuur 7 - Overzicht citaten vanuit inwoners die geholpen zijn door de DO.

93% van de inwoners die geholpen zijn door de DO geven aan dat zij goed geholpen zijn door de DO en tevens 93% zou anderen aanraden om contact op te nemen met de DO bij een probleem. Inwoners die met hun problemen geholpen worden/ zijn door de DO zijn erg tevreden over deze hulp (Figuur 8).

Figuur 8 - Mate van tevredenheid met de ontvangen hulp van de DO vanuit het perspectief van inwoners die geholpen zijn door de DO.

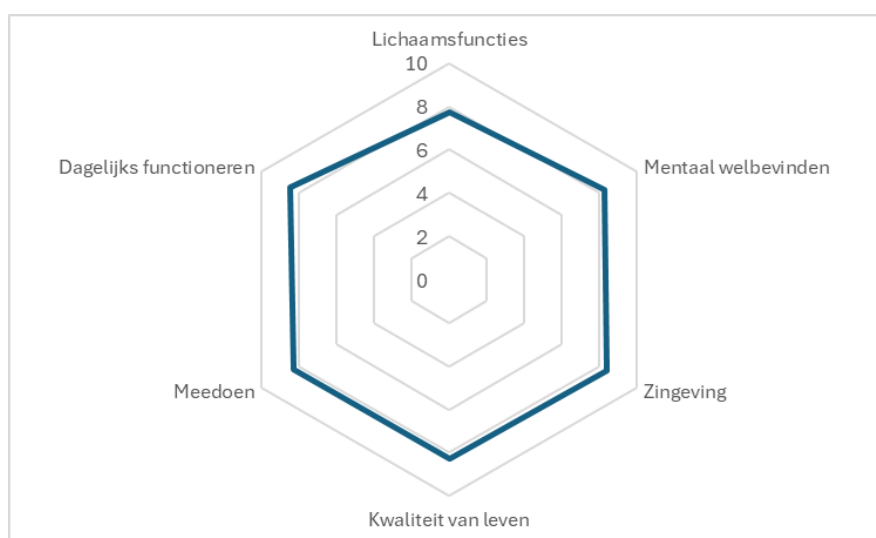
3.1.3. Vrijwilligers in het dorp

In totaal hebben 15 mannen (52%) en 14 vrouwen (48%) de vragenlijst als vrijwilliger in het dorp ingevuld. De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 65 jaar met een standaarddeviatie van 11 jaar. De jongste deelnemer was 33 jaar en de oudste deelnemer was 82 jaar.

De uitkomst van de **kwaliteit van leven** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 7 en Figuur 9. Figuur 1. De vrijwilliger in het dorp scoren de zes dimensie van positieve gezondheid tussen de 7,7 en 8,5. Hiermee geven vrijwilligers in het dorp aan dat zij een veel van kwaliteit van leven ervaren.

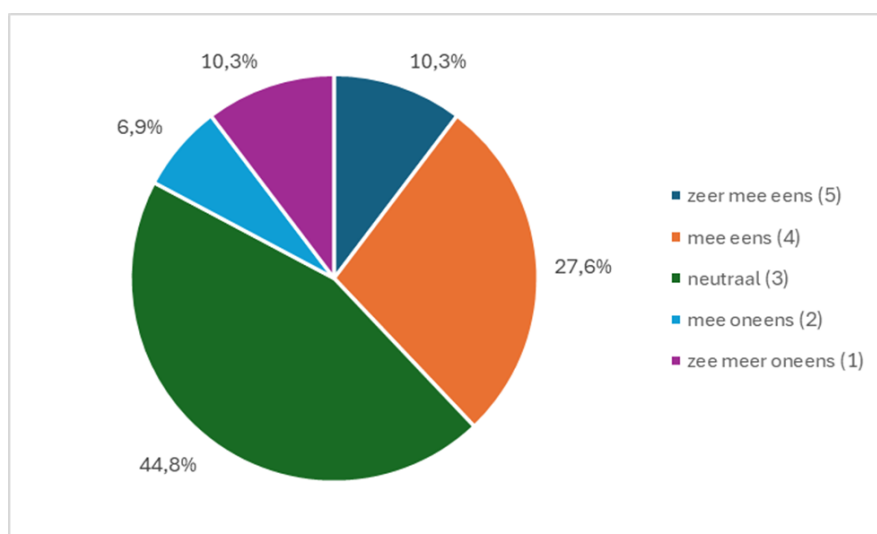
Tabel 7 - Scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep vrijwilliger in het dorp (n=30)

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Lichaamsfuncties	7,7	1,2	5	10	28
Mentaal welbevinden	8,3	1,0	6	10	30
Zingeving	8,4	0,9	7	10	30
Kwaliteit van leven	8,3	0,9	7	10	30
Meedoen	8,3	1,0	6	10	30
Dagelijks functioneren	8,5	1,1	5	10	30

Figuur 9 - Spinnenweb-plot van de scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep vrijwilligers in het dorp.

Bijna 40 procent van de vrijwilligers in het dorp geeft aan dat zij meer kwaliteit van leven ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 10).

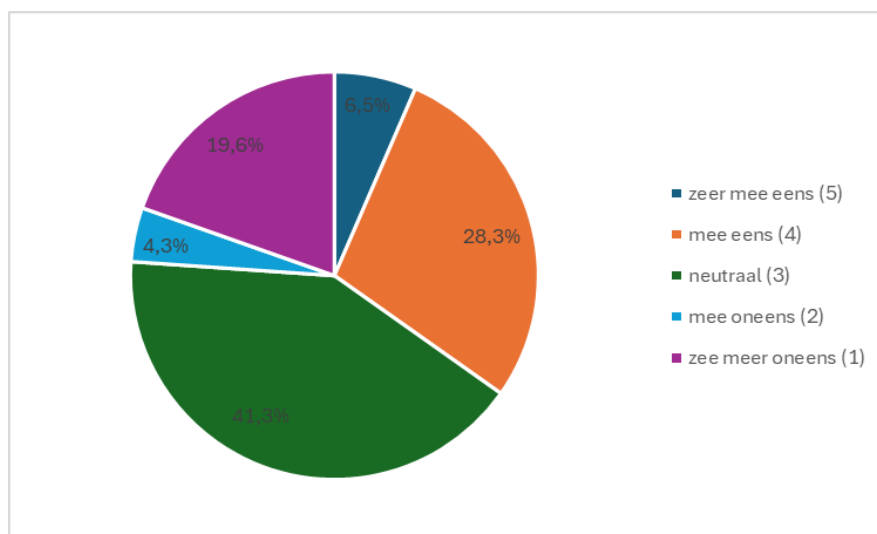
Figuur 10 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer kwaliteit van leven door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep vrijwilligers in het dorp.

De uitkomst van de **leefbaarheid in de dorp** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 8. De vrijwilligers in het dorp scoren de vier dimensie van leefbaarheid in het dorp tussen de 6,6 en 8,0. Deze scores zijn vergelijkbaar met de scores van de inwoners die niet en wel geholpen zijn door de DO. Maar wederom is opvallend, in vergelijking met de andere scores, de lagere score op de dimensie "Beschikbaar voorzieningen". Ondanks deze lagere score, scoren de vrijwilligers in het dorp hoog op de vier dimensies van leefbaarheid in het dorp.

Tabel 8 - Scores op de vijf dimensies van leefbaarheid in het voor de doelgroep vrijwilliger in het dorp.

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Fysieke omgeving	7,7	1,1	6	10	30
Voorzieningen	6,6	1,6	2	10	30
Sociale samenhang	7,6	1,6	1	10	30
Overlast en veiligheid	8,0	0,9	6	10	30

Bijna 35 procent van de vrijwilligers in het dorp geeft aan dat zij meer leefbaarheid in het dorp ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 11).

Figuur 11 - Scores op de vraag " Ik ervaar meer leefbaarheid door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep inwoners geholpen door DO.

Van de vrijwilligers in het dorp geeft 30% aan dat ze de afgelopen periode samengewerkt hebben met de DO. Hun gemiddelde tijdsinvestering (in minuten) voor deze samenwerking per week was 31 minuten met een standaarddeviatie van 23 minuten en een bereik tussen de 5 en 60 minuten. Deze aanvullende vraag is door 9 vrijwilligers in het dorp ingevuld.

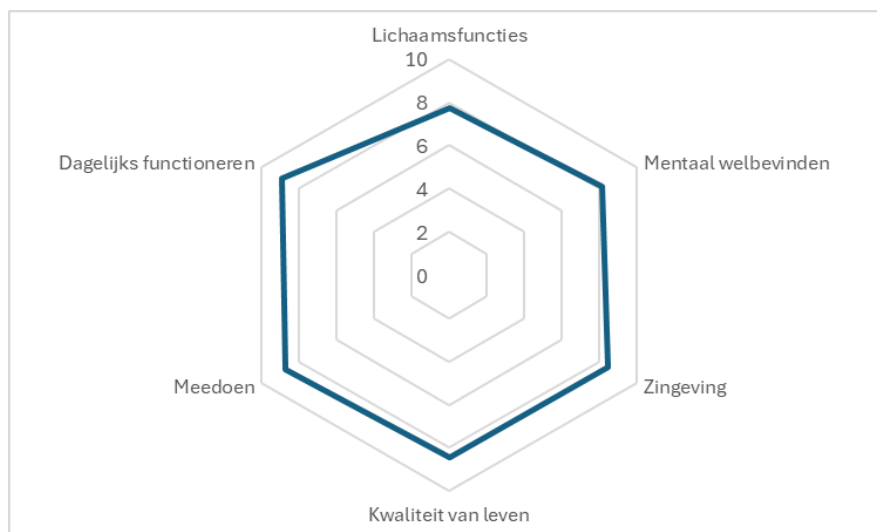
3.1.4. Vrijwilligerswerkgroep DO

In totaal hebben 4 mannen (11%) en 34 vrouwen (89%) de vragenlijst als vrijwilligerswerkgroepen DO ingevuld. De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 61 jaar met een standaarddeviatie van 12 jaar. De jongste deelnemer was 29 jaar en de oudste deelnemer was 84 jaar.

De uitkomst van de **kwaliteit van leven** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 9 en Figuur 12 - Spinnenweb-plot van de scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep vrijwilligers werkgroepen DO. Figuur 12. De vrijwilliger werkgroepen DO scoren de zes dimensie van positieve gezondheid tussen de 7,7 en 8,9. Hiermee geven vrijwilligers in de werkgroepen DO aan dat zij een veel kwaliteit van leven ervaren.

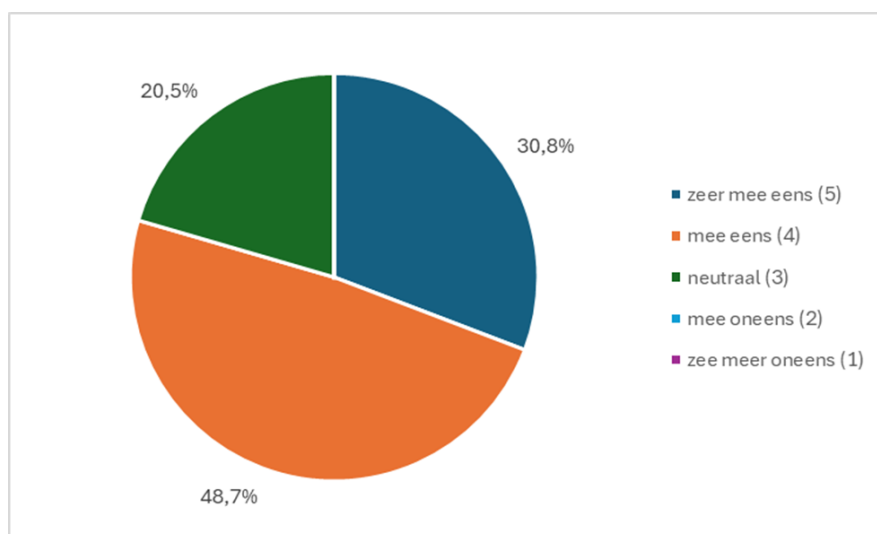
Tabel 9 - Scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep vrijwilliger werkgroepen DO (n=39)

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Lichaamsfuncties	7,7	1,7	0	10	38
Mentaal welbevinden	8,2	1,7	0	10	39
Zingeving	8,5	1,1	6	10	39
Kwaliteit van leven	8,4	1,3	6	10	39
Meedoen	8,7	1,1	7	10	39
Dagelijks functioneren	8,9	0,9	6	10	39

Figuur 12 - Spinnenweb-plot van de scores op de zes dimensies van kwaliteit van leven voor de doelgroep vrijwilligers werkgroepen DO.

Bijna 80 procent van de vrijwilligerswerkgroepen DO geeft aan dat zij meer kwaliteit van leven ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 13).

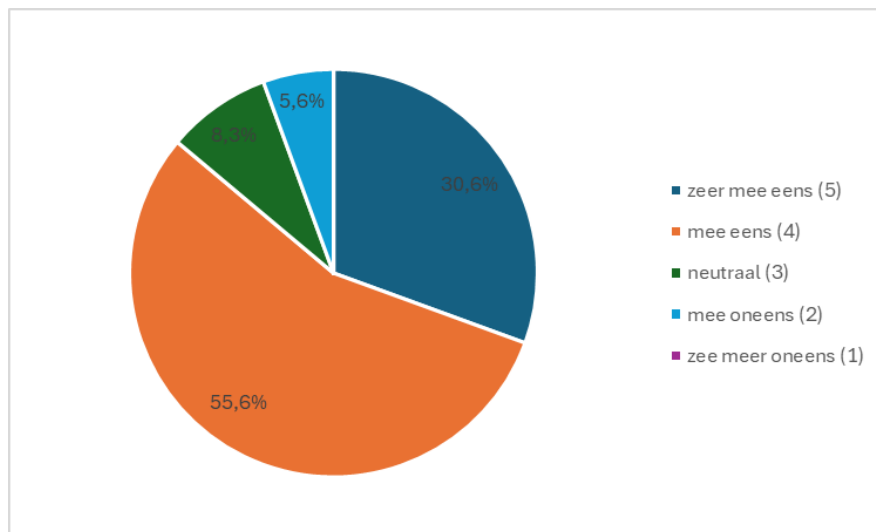
Figuur 13 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer kwaliteit van leven door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep vrijwilligers werkgroepen DO.

De uitkomst van de **leefbaarheid in de dorp** vraag zijn gepresenteerd in Tabel 10. De vrijwilligerswerkgroepen DO scoren de vier dimensie van leefbaarheid in het dorp tussen de 6,8 en 8,0. Deze scores zijn vergelijkbaar met de scores van de inwoners die niet en wel geholpen zijn door de DO en de vrijwilligers in het dorp. Maar wederom is opvallend, in vergelijking met de andere scores, de lagere score op de dimensie "Beschikbaar voorzieningen". Ondanks deze lagere score, scoren de vrijwilligers in het dorp hoog op de vier dimensies van leefbaarheid in het dorp.

Tabel 10 - Scores op de vijf dimensies van leefbaarheid in het voor de doelgroep vrijwilliger werkgroepen DO.

Dimensie	Gemiddelde score	Standaard deviatie	Laagste score	Hoogste score	Aantal
Fysieke omgeving	7,5	1,6	0	9	36
Voorzieningen	6,8	1,4	3	10	36
Sociale samenhang	7,6	1,2	5	10	36
Overlast en veiligheid	8,0	0,9	6	10	36

86 procent van de vrijwilligerswerkgroepen DO geeft aan dat zij meer leefbaarheid in het dorp ervaren door de beschikbaarheid van de DO in hun dorp en/of kern (Figuur 14).

Figuur 14 - Scores op de vraag "Ik ervaar meer leefbaarheid door de beschikbaarheid van de Dorpsondersteuner in ons dorp" ingevuld door de doelgroep vrijwilligers werkgroepen DO.

De gemiddelde tijdsinvestering (in minuten) voor de vrijwilligerswerkgroepen DO per week was 63 minuten met een standaarddeviatie van 41 minuten en een bereik tussen de 10 en 180 minuten. Deze aanvullende vraag is door 31 vrijwilligerswerkgroepen DO ingevuld.

3.1.5. Samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein

Vanuit het welzijnsdomein is de vragenlijst ingevuld door 16 personen: 2 mannen (13% en 14 vrouwen (87%). De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 52 jaar met een standaarddeviatie van 16 jaar. De jongste deelnemer was 25 jaar en de oudste deelnemer was 77 jaar.

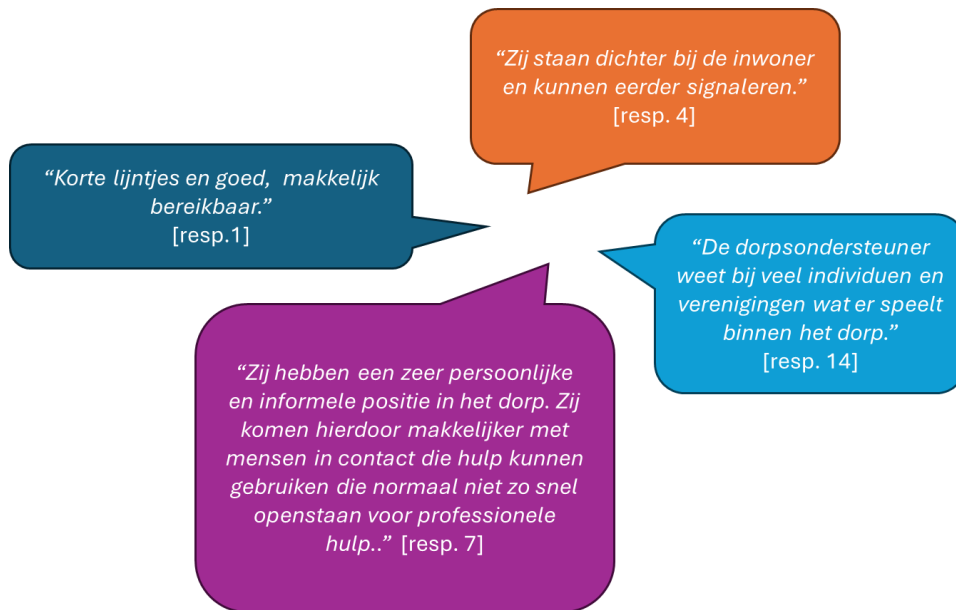
Deze deelnemers beschrijven de samenwerking als volgt:

- 6 keer als contactpersoon
- 5 keer als samenwerking
- 4 keer als afstemming
- 2 keer als het uitwisselen van informatie

Van de 16 personen die vanuit het welzijnsdomein samenwerken met de DO geven er 15 personen aan dat zij een voordeel halen uit deze samenwerking. De volgende voordelen worden genoemd:

- 7 keer de grote mate van betrokkenheid bij het dorp en de inwoners
- 5 keer korte lijntjes
- 5 keer goede contacten in het dorp
- 4 keer het tijdig kunnen signaleren van een hulp- en/of ondersteuningsvraag
- 2 keer de mogelijkheid om laagdrempelig hulp- en/of ondersteuning aan te bieden

De citaten uit Figuur 15 ondersteunen deze resultaten.

Figuur 15 - Overzicht citaten vanuit samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein.

Van de 16 personen die vanuit het welzijnsdomein samenwerken met de DO geven er 7 (47%) personen aan dat zij op dit moment geen verbeterpunten zien. Door de overige 8 personen worden de volgende verbeterpunten aangegeven:

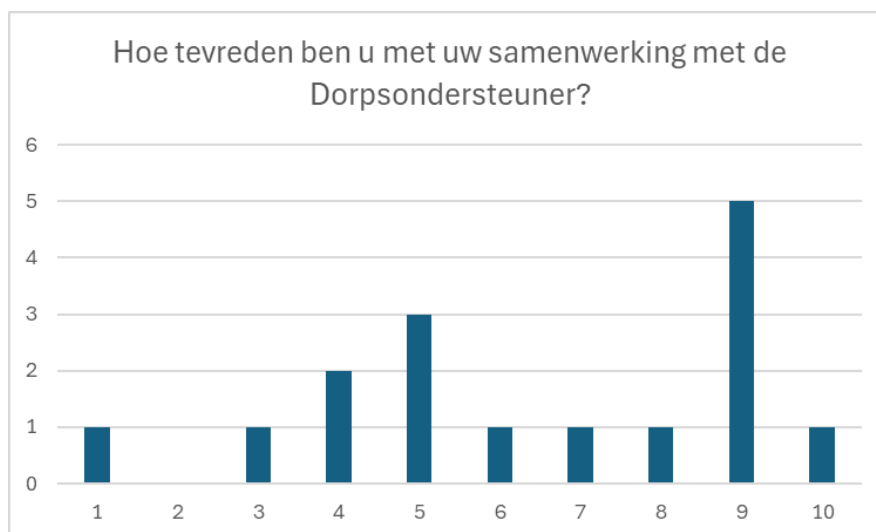
- 5 keer meer en een betere wederzijdse afstemming
- 3 keer een duidelijker taak- en/of rolverdeling
- 2 keer meer contact met de DO
- ook 2 keer meer bekendheid
- ook 2 keer een betere samenwerking
- daarnaast worden de volgende verbeterpunten 1 keer genoemd:
 - o innovatief blijven, meer tijd en het beter delen van (persoonlijke) informatie

De citaten uit Figuur 16 ondersteunen deze resultaten.

Figuur 16 - Overzicht citaten vanuit samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein.

Samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein geven aan dat zij over het algemeen tevreden over deze samenwerking (Figuur 17). Deze mate van tevredenheid wordt beoordeeld met een 6,4 met een standaarddeviatie van 2,7 en een bereik tussen 1 en 10.

Figuur 17 - Mate van tevredenheid met de samenwerking met de DO vanuit het welzijnsdomein.

De gemiddelde tijdsinvestering (in minuten) voor de samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein per week was 40 minuten met een standaarddeviatie van 36 minuten en een bereik tussen de 10 en 120 minuten. Deze aanvullende vraag is door 8 samenwerkingspartners vanuit het welzijnsdomein ingevuld.

3.1.6. Samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein

Vanuit het zorgdomein is de vragenlijst ingevuld door 17 personen: 2 mannen (12%) en 15 vrouwen (88%). De gemiddelde leeftijd van deze groep deelnemers was 47 jaar met een standaarddeviatie van 12 jaar. De jongste deelnemer was 25 jaar en de oudste deelnemer was 61 jaar. Vijf personen geven aan te werken bij een VVT organisatie, vier personen geven aan te werken bij een Huisartsenpraktijk en één persoon geeft aan te werken als paramedici.

Deze deelnemers beschrijven de samenwerking als volgt:

- 13 keer als het doorverwijzen van inwoners/ cliënten naar elkaar
- 4 keer als contactpersoon
- 2 keer als samenwerking

Van de 17 personen die vanuit het zorgdomein samenwerken met de DO geven er 16 (94%) aan dat zij een voordeel halen uit deze samenwerking. De volgende voordelen worden genoemd:

- 6 keer het laagdrempelig contact tussen inwoners en DO
- 4 keer het oplossen van een hulp- en of zorgvraag
- ook 4 korte lijntjes
- ook 4 keer het aanbieden van hulp- en/of ondersteuning in de eigen omgeving (buurt/ dorp)
- 3 keer het eerder kunnen signaleren van een hulp en/of zorgvraag
- ook 3 keer de mogelijkheid om samen te komen tot een domein overstijgende oplossing

De citaten uit Figuur 18 ondersteunen deze resultaten.

Figuur 18 - Overzicht citaten vanuit samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein.

Van de 17 personen die vanuit het zorgdomein samenwerken met de DO geven er 6 (35%) aan dat zij op dit moment geen verbeterpunten zien. Door de anderen 11 personen worden de volgende verbeterpunten aangegeven:

- 4 keer meer en een betere wederzijdse afstemming
- 3 keer een duidelijker taak- en/of rolverdeling

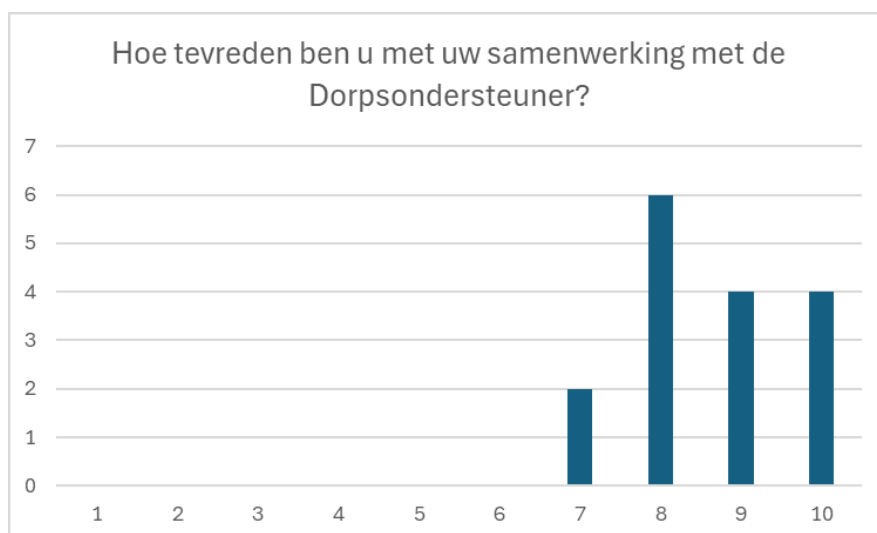
- 2 keer meer contact met de DO
- Ook 2 keer betere samenwerking
- 1 keer meer bekendheid in het dorp.

De citaten uit Figuur 19 ondersteunen deze resultaten.

Figuur 19 - Overzicht citaten vanuit samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein.

Samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein geven aan dat zij erg tevreden over deze samenwerking (Figuur 20). Deze mate van tevredenheid wordt beoordeeld met een 8,1 met een standaarddeviatie van 2,3 en een bereik tussen 7 en 10.

Figuur 20 - Mate van tevredenheid met de samenwerking met de DO vanuit het zorgdomein.

De gemiddelde tijdinvestering (in minuten) voor de samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein per week was 20 minuten met een standaarddeviatie van 17 minuten en een bereik tussen de 5 en 60 minuten. Deze aanvullende vraag is door 13 samenwerkingspartners vanuit het zorgdomein ingevuld.

3.1.7. Dorpsondersteuners

De vragenlijst is door 6 DO's ingevuld, allen vrouw. Middels de vragenlijst is deze doelgroep alleen gevraagd naar hun werktevredenheid. De gemiddelde werktevredenheid is op een schaal van 1 tot 10 beoordeeld met een 8,3 met een standaarddeviatie van 0,8. De laagste beoordeling van de werktevredenheid was een 7 en de hoogste beoordeling een 9. Hieruit blijkt de DO's erg tevreden zijn met hun werk en bijbehorende werkzaamheden.

3.2. Interviews

In totaal zijn er 7 interviews meegenomen in dit onderzoek en aan deze interviews hebben 8 personen deelgenomen. In augustus en september 2025 zijn er 2 inwoners geïnterviewd, 3 samenwerkingspartners uit het zorgdomein en 3 samenwerkingspartners uit het welzijnsdomein. Eén van de samenwerkingspartners uit het zorgdomein is tevens lid van de werkgroep DO in haar dorp. Allen waren vrouw.

De 3 personen uit het zorgdomein waren werkzaam als verpleegkundig specialist bij een huisartsenpraktijk (1 persoon) en casemanager dementie bij VVT instelling (2 personen). De 3 personen uit het welzijnsdomein waren werkzaam als sociaalwerker bij een welzijnsorganisatie (2 personen) en als WMO consulent (1 persoon). Om de privacy van deze personen te waarborgen worden geen verdere demografische kenmerken vrijgegeven.

3.2.1. Totstandkoming contact met DO

De **inwoners** geven aan dat ze in contact gekomen zijn met de DO op eigen initiatief. Beide werden via een oproep in het dorpsblaadje op de aanwezigheid van de DO in hun dorp gewezen. Het contact was laagdrempelig en snel werd er een afspraak gemaakt.

“Door slecht contact met de burens voel ik me eenzaam en ik dacht laat ik eens een afspraak maken met de DO. Toen heb ik de DO gevraagd om langstekom en we hebben heel fijn gepraat.” [inwoner 1].

“Ze kwam al snel hier langs en legde toen uit wat een DO wel en niet doet. We hebben toen samen een plannetje gemaakt en ze heeft me met de juiste personen in contact gebracht” [inwoner 2].

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **zorgdomein** geven aan dat zij in contact zijn gekomen met de DO na een gezamenlijk overleg om kennis te maken en vanuit de DO te vertellen welke werkzaamheden zij binnen een dorp wel en niet oppakken.

“Door een gezamenlijk overleg zijn we in contact gekomen met elkaar. We hebben elkaar leren kennen en weten nu wanneer we elkaar kunnen inschakelen.” [zorg 3]

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **welzijnsdomein** geven aan dat er wel contact is tussen hen en de DO, maar dat het nog heel erg zoeken is naar de manier hoe dit contact goed vorm gegeven moet worden.

“We hebben elkaar één tijdens een gezamenlijk overleg getrokken. De DO weten ons te vinden en wij hebben ook hun gegevens. Het is alleen nog niet zo vaak voorgekomen dat we elkaar actief hebben opgezocht.” [welzijn 1]

“In het begin was dat even wennen, vooral omdat het niet helemaal goed gecommuniceerd is ... Het is nog een beetje zoeken in welke vorm we gaan samenwerken” [welzijn 3].

3.2.2. Samenwerking met DO

De **inwoners** zijn beide tevreden over de samenwerking met de DO.

“Ik vind het knap hoe ze iedereen enthousiast maakt.” [inwoner 1]

“Vooral het contact in het begin heeft mij heel erg geholpen.” [inwoner 2]

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **zorgdomein** zijn alle drie erg te spreken over de samenwerking met de DO. Ze geven aan dat ze samenwerken rondom dorpsinitiatieven en personen met een zorg- en hulpvraag.

“Ik heb cliënten waar ook een DO komt. Het is een wisselwerking.” [zorg 2]

“We hebben ook samen cliënten, dus die we beide zien en we zijn heel mooi aanvullend.” [zorg 3]

Bij de personen die samenwerken met de DO vanuit het **welzijnsdomein** is er veel onduidelijkheid over de rol van de DO in de dorpen en de invulling van de taken door de DO. Er is het idee dat er enigszins overlap is in taken en dat men af en toe op elkaars stoel zit. Terwijl er wel veel mogelijkheden tot afstemming en samenwerking worden gezien.

“Wij denken dat er best wel een stuk overlap zit in het werk van de DO en het werk wat wij doen. Dat hoeft helemaal niet erg te zijn. Wij denken dat de krachten er juist in kan liggen dat je elkaar aanvullen.” [welzijn 1]

“Wij waren heel enthousiast over de komst van DO. Want daar waar wij vraaggericht werken, hebben zij een hele mooie signalerende functie in de dorpen zelf waar niet onze taak ligt.” [welzijn 2]

3.2.3. Tevredenheid met DO

Door de oplossing van de hulpvraag zijn de **inwoners** erg tevreden met de DO. De hulp en steun vanuit de DO wordt door beide inwoners gewaardeerd.

“Als de DO er niet was geweest was ik eenzaam, dan weet ik niet waar ik naar toe moet.” [inwoner 1]

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **zorgdomein** zijn alle drie erg tevreden met de inzet van de DO in de verschillende dorpen in Dinkelland en Tubbergen.

“Een prettige aanvulling.” [zorg 3]

“Vanuit mijn werk vind ik dat er heel veel dingen zijn die niet alleen maar medisch op te lossen zijn, zoals eenzaamheid. Door de DO een luisterend oor te laten bieden waar wij de tijd niet meer voor hebben, kunnen we samenwerken en veel mensen een mooier leven geven. Waardoor deze mensen ook minder medische klachten hebben.” [zorg 2]

En raden de DO ook bij een collega's in de zorg aan:

“Mijn collega's zijn er ook heel enthousiast over en ze bellen mij dan “Wat kan een DO voor mij doen?”. Ik geef ze dan de gegevens van de DO om zelf contact op te nemen.” [Zorg 1]

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **welzijnsdomein** werken minder samen met de DO en zijn in vergelijking met de personen die samenwerken met de DO vanuit het zorgdomein kritischer over de inzet van de DO in de verschillende dorpen.

3.2.4. Voordelen inzet DO

Door de **inwoners** wordt vooral de hulp en steun vanuit de DO wordt als voordelen ervaren.

“Ze heeft me in contact gebracht met anderen die ook graag willen sporten. Misschien was het op eigen houtje wel gelukt, maar niet zo snel.” [Inwoner 2]

Beide inwoners ervaren meer kwaliteit van leven voor de aanwezigheid van de DO. Vooral omdat ze worden geholpen en de steun ervaren vanuit de DO:

“Elke week sporten is goed voor me. ... Het is ook leuk dat de nieuwe mensen zo enthousiast zijn over de sport.” [Inwoner 2]

“Ik weet als er iets is, dan kan ik haar weer bellen. En alleen het weten dat ... Door de DO is mijn kwaliteit van leven heel veel hoger. ... Ze hoort het aan, voor mij is ze echt een steun”. [Inwoner 1].

Beide inwoners vinden dat door de aanwezigheid van de DO leefbaarheid in het dorp verbeterd is. Ze geven aan dat dit vooral komt door de verschillende activiteiten die opgezet zijn om elkaar te ontmoeten.

“Dat mensen elkaar kunnen ontmoeten en hierdoor mensen minder eenzaam zijn.” [Inwoner 2]

De inwoner met de vraag om te kunnen sporten in haar eigen dorp heeft vooral contact gezocht met DO omdat ze gratis en laagdrempelig was. De inwoner die zich eenzaam en niet gehoord voelt met betrekking tot de problemen in haar straat geeft aan dat ze ondanks haar krappe beurs best bereid is om maandelijks voor de DO te betalen.

“Wel een tientje in de maand. Zal ik willen bijdragen.” [inwoner 1]

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **zorgdomein** zijn vooral erg blij met de korte lijntjes tussen de DO, het dorp en de inwoners. Voor de DO is het mogelijk om snel te schakelen en om laagdrempelig contact te leggen met een persoon in het dorp. De DO kent het dorp goed en kan de drempel tot allerlei activiteiten in het dorp verlagen voor personen met een hulp- en/ of zorg vraag. Dit verlicht in zekere mate de werkzaamheden van bijvoorbeeld een

casemanager dementie, omdat de DO een mogelijk oplossing binnen het dorp (deelname aan activiteiten, een tuinman of andere hulp uit de buurt) snel gevonden heeft.

Daarnaast geven deze samenwerkingspartners aan dat de DO ook een signalerende functie heeft:

“Ze weten ons ook te vinden... wanneer iets niet pluis is. ... anders zullen we mensen later in beeld krijgen. Als de DO daar al geweest is, dan kun je dat voor zijn.” [zorg 3]

De verschillende activiteiten die door de DO opgezet of ondersteund worden in het dorp zorgen ook voor meer leefbaarheid in het dorp. Eén van drie personen die samenwerken met de DO vanuit het zorgdomein is tevens actief als vrijwilliger, ze geeft tevens aan:

“De aanwezigheid van de DO in ons dorp geeft mij energie. Ik heb ook een periode gehad dat ik geen zin meer had in al dat vrijwilligerswerk. Maar nu zij er is, krijg ik weer energie om als vrijwilliger leuke activiteiten voor mijn dorpsgenoten op te pakken. Nieuwe wind door een oud project of initiatief.” [zorg 2]

Als grootste voordeel zien de drie personen die samenwerken met de DO vanuit het zorgdomein de mogelijkheid om samen betrokken te zijn bij een cliënt en om in afstemming samen te werken en zorg- en/ of hulpvragen afwisselend op te kunnen pakken met voorliggende voorzieningen en niet gelijk de druk op de zorg te vergroten.

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **welzijnsdomein** praten nog vooral in hypothesen wanneer het gaat over de voordelen van de inzet van de DO. Omdat ze nog erg zoekende zijn naar de juiste vorm van deze samenwerking en er afstemming mist met betrekking tot elkaars rollen en taken. Wel wordt er aangegeven dat het mooi is dat er bij sommige hulp- en/of zorgvragen een oplossing in het voorliggende veld gevonden kan worden door de inzet van de DO. Of dat een DO aanwezig is bij een keukentafelgesprek om de inwoners te steunen en een stukje spanning weg te nemen.

3.2.5. Verbeterpunten inzet DO

De **inwoners** zien op dit moment geen verbeterpunten voor de inzet van de DO.

De personen die samenwerken met de DO vanuit het **zorgdomein** zijn enthousiast over de samenwerking maar zien ook verbeterpunten zoals de zichtbaarheid van de DO:

“Bij ouderen en ook hun kinderen is de DO niet altijd bekend.” [zorg 3]

Daarnaast wordt er aangegeven dat er door hen en de DO geïnvesteerd is in de samenwerking en daardoor de lijntjes kort zijn. Ze kunnen elkaar beter vinden en weten beter van elkaar wie wel en niet wat oppakt. Ze zien dat deze samenwerking tussen de DO en de personen die samenwerken met de DO vanuit het welzijnsdomein nog moet groeien.

“Ik denk dat we een aanvulling moeten zijn in plaats van elkaar voor de voeten moeten lopen. Dit gebeurde in het verleden nog wel eens.” [zorg 2]

“Door moeilijke casussen samen op te lossen is het vertrouwen in elkaar wel gegroeid.” [zorg 1]

Door de personen die samenwerken met de DO vanuit het **welzijnsdomein** worden er verschillende verbeterpunten voor de inzet van de DO aangedragen. Zo zijn er verschillende verwachten ten opzichte van elkaar rollen en takken die niet overeenstemmen wat het samenwerken moeilijker maakt.

Zo wordt er aangegeven dat de DO een stukje kennis van het zorglandschap missen en dat daardoor verwachtingen bij inwoners wordt gekweekt die onrealistisch zijn. Daarnaast wordt aangegeven dat de DO meer afstand tot de inhoud en het daadwerkelijk oplossen van een hulpvraag zou moeten hebben. Dat de DO meer een schakel zou moeten zijn tussen de inwoners en de organisatie werkzaam binnen het welzijnsdomein.

“Ik zou pleiten voor wat meer afstand en veel meer inzetten op die schakelrol van de DO. Dat is denk ik waar de kracht van de DO kan liggen. Door uit die inhoud te blijven, blijft het ook veiliger voor de inwoner” [Welzijn 1]

“Het zou heel mooi zijn als hun kennis van het zorglandschap meer up-to-date is.” [Welzijn 3]

Als belangrijkste verbeterpunt wordt aangedragen meer duidelijkheid over elkaars rol en taak:

“Ik vraag mij af of de DO wel weten wat wij kunnen bieden” [Welzijn 2]

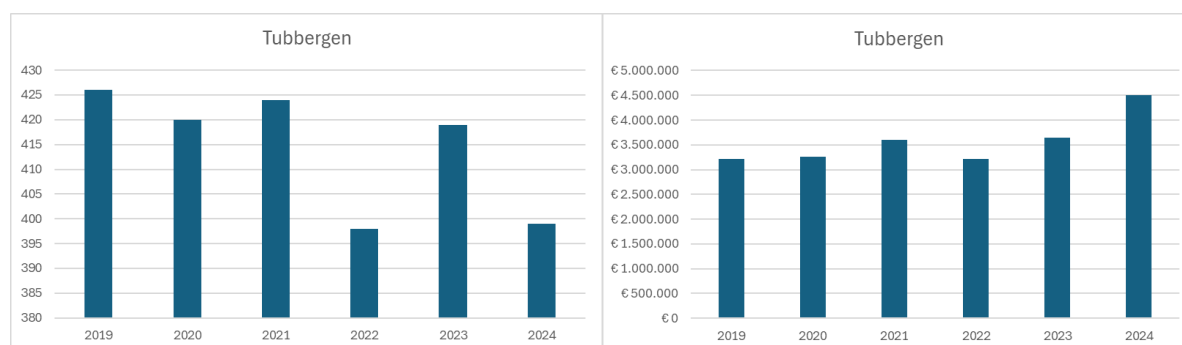
“Dat er gewoon ook meer duidelijkheid moet komen. Wie staat waar? Wat is ieders taak? Dat ligt gewoon nu al zo lang een beetje in het midden.” [Welzijn 3]

“Ik denk dat een duidelijke afbakening en taakomschrijving gewoon noodzakelijk is dat geldt voor de meeste opdrachten.” [Welzijn 1]

3.3. Data kennispunt Twente

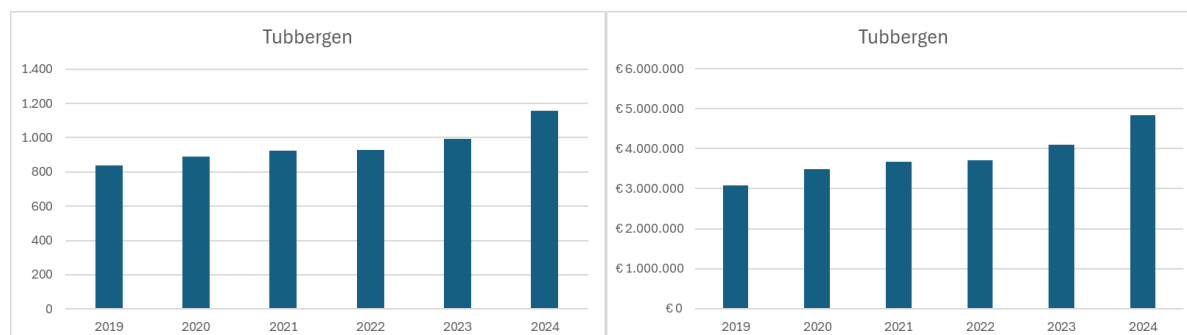
3.3.1. Tubbergen

Op gemeente niveau is er een afnemende trend in het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen, de piek in 2023 is opvallend. Vooral omdat deze piek dicht bij de aantallen ligt van de eerdere jaren. De vergoede kosten voor deze ondersteuning vanuit de jeugdhulp lijkt enigszins stabiel maar neemt de laatste 3 jaar zichtbaar toe. Figuur 28.

Figuur 21 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen en de vergoede kosten voor de ondersteuning voor de totale gemeente Tubbergen

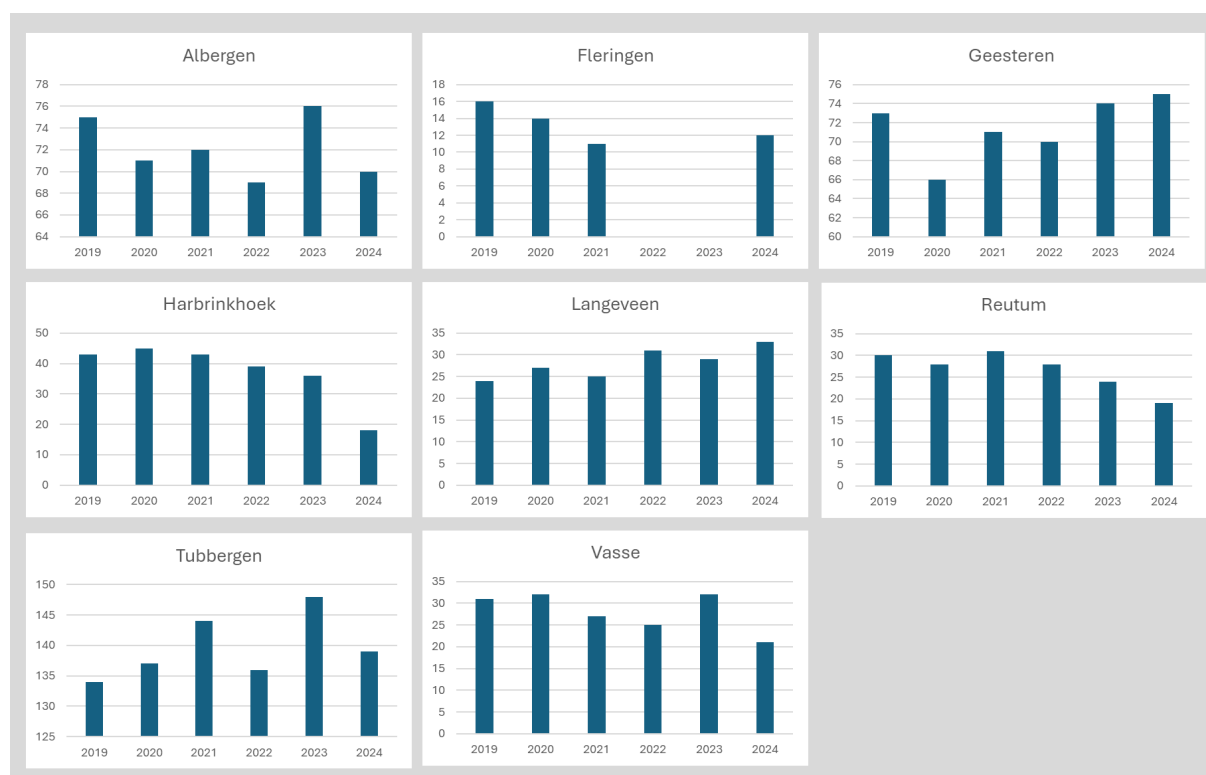
Op gemeente niveau lijkt het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen te groeien over de jaren. Deze groei is ook zichtbaar aan de kant van de vergoede kosten voor deze ondersteuning vanuit de WMO Figuur 22.

Figuur 22 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen en de vergoede kosten voor de ondersteuning voor de totale gemeente Tubbergen

Tevens hebben we op wijkniveau gekeken naar de aantallen en vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp en WMO.

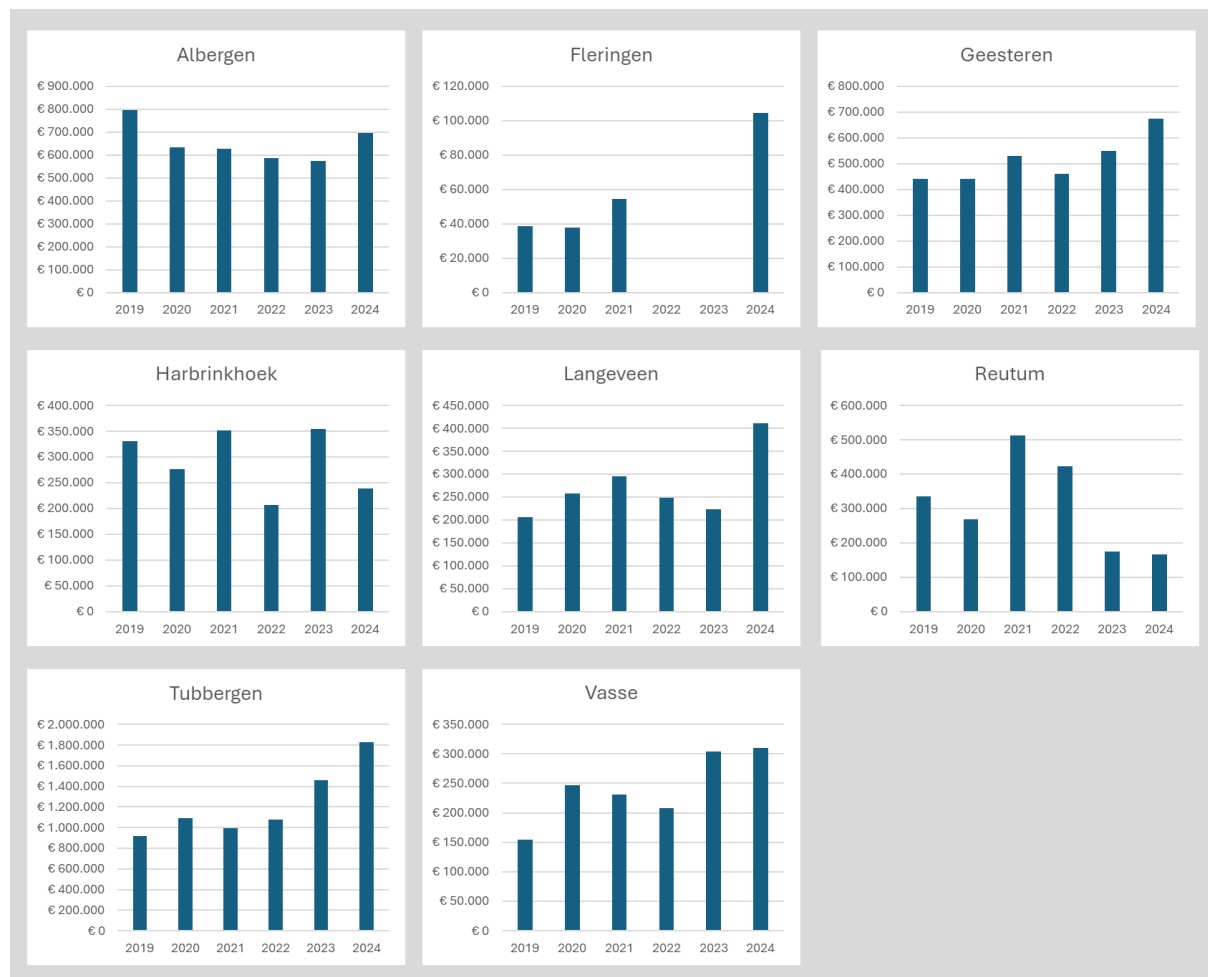
Figuur 23 geeft een overzicht van **het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp ontvangen heeft** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Tubbergen. Voor de kernen/ dorpen Mariaparochie, Manderveen, Mander en Haarle is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Bij de meeste dorpen/ kernen is er geen trend te herkennen. Wel is er een zichtbare trend neerwaarts in het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp ontvangen voor de kernen Harbrinkhoek en Reutum.

Figuur 23 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen voor de gemeente Tubbergen

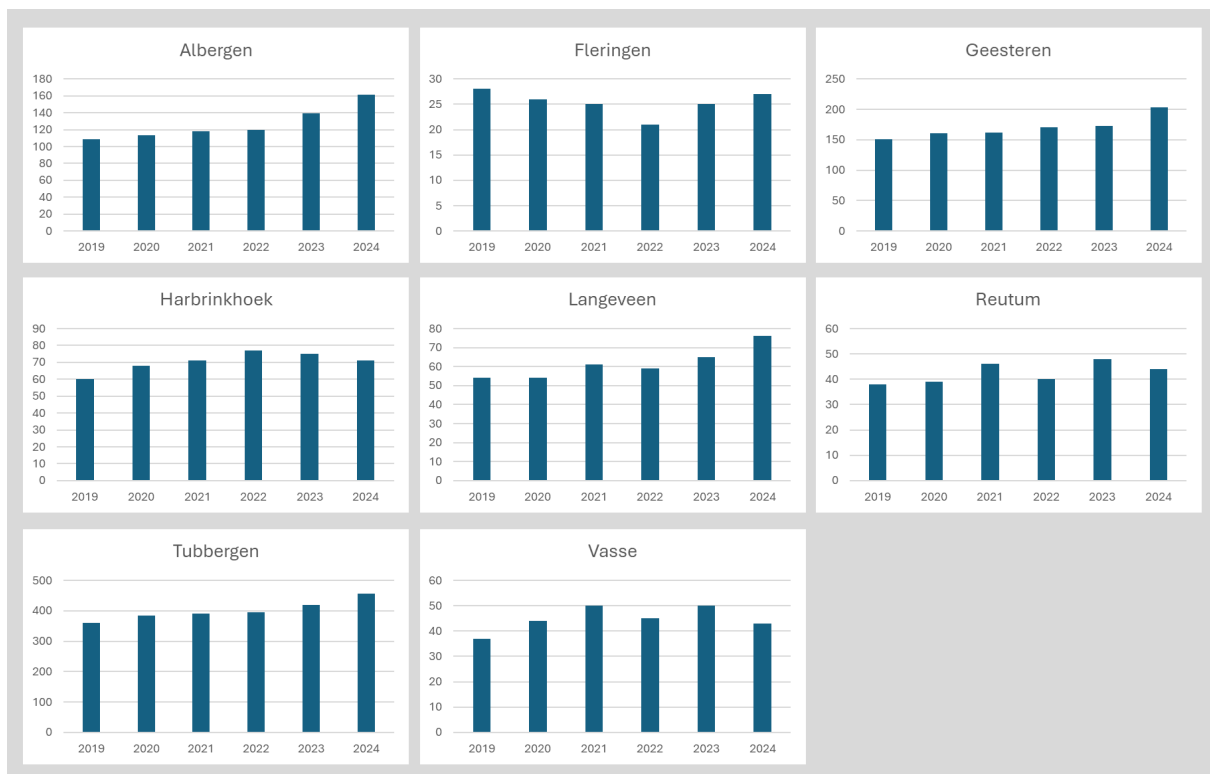
Figuur 24 geeft het overzicht van **de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Tubbergen. Voor de

kernen/ dorpen Mariaparochie, Manderveen, Mander en Haarle is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Met uitzondering van Reutum is er een opwaartse trend qua vergoede kosten. In Albergen lijkt er een neerwaartse trend te zijn tot en met 2023. Verrassend is ook de uitschieter bij Langeveen in 2024, maar dit kan komen door de doorgevoerde wijziging in de CBS-wijkindeling in Tubbergen.

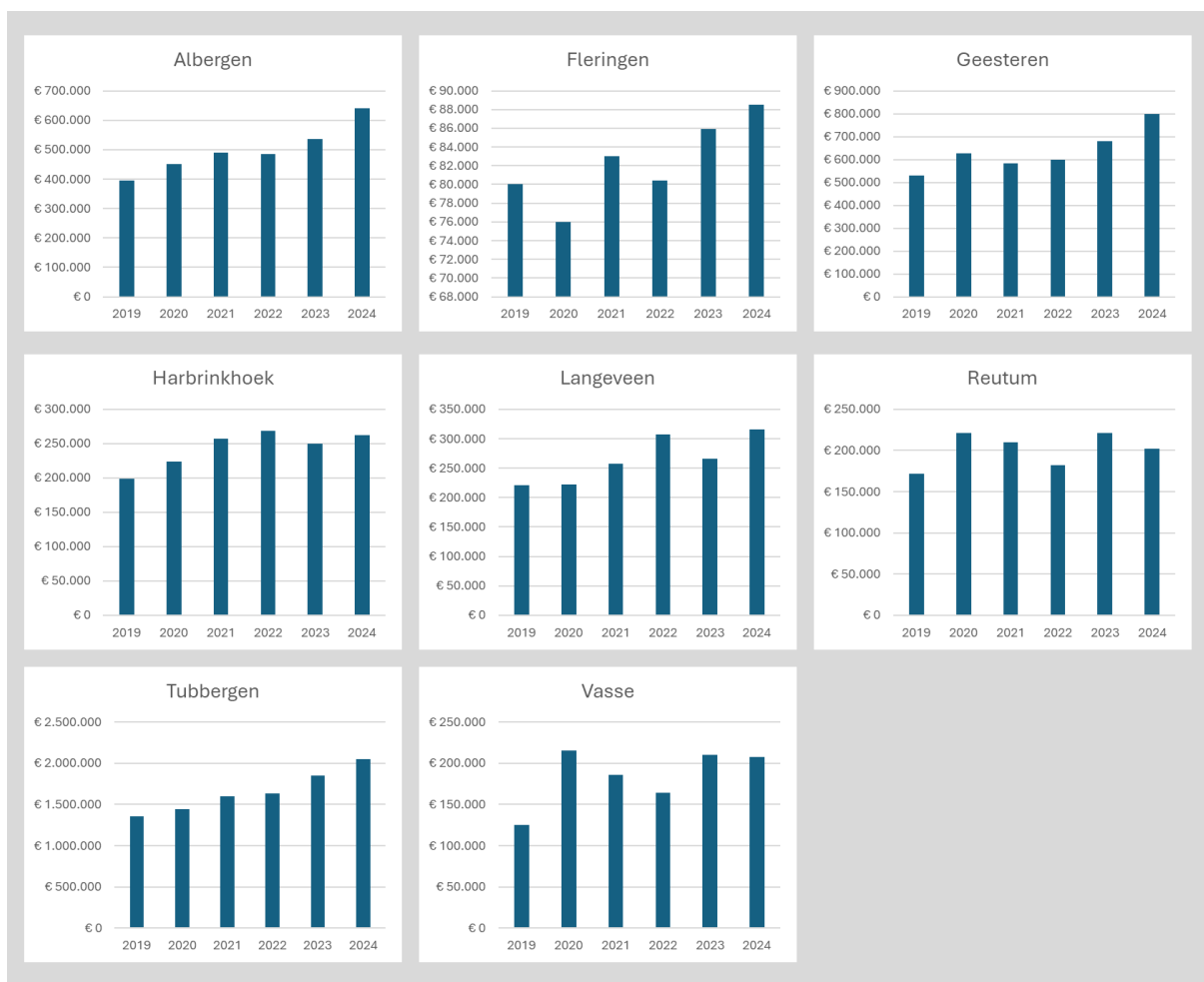
Figuur 24 - De vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp voor de gemeente Tubbergen

Een overzicht van **het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO** heeft ontvangen over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de gemeente Tubbergen wordt gepresenteerd in Figuur 25. Voor de kernen/ dorpen Mariaparochie, Manderveen, Mander en Haarle is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Met uitzondering van Harbrinkhoek, Reutum en Vasse zien we over het algemeen zien we een opwaartse trend bij alle dorpen/ kernen. Bij Harbrinkhoek, Reutum en Vasse lijkt er een lichte neerwaartse trend zichtbaar te zijn.

Figuur 25 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen voor de gemeente Tubbergen

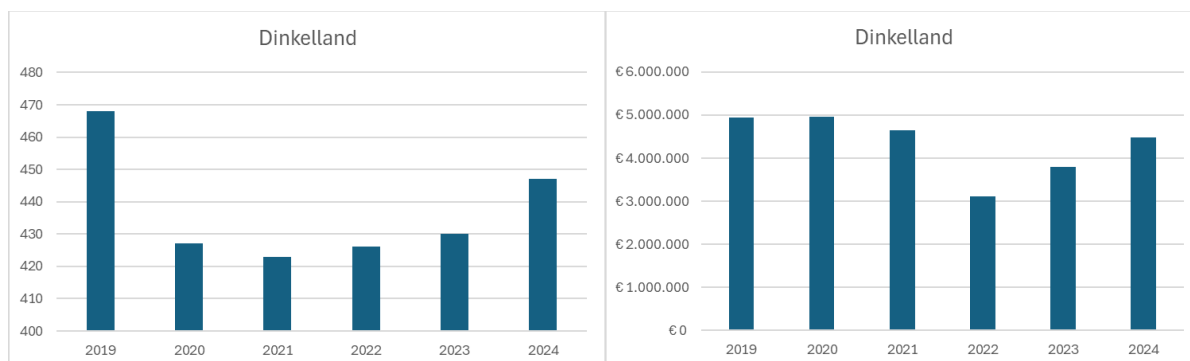
Het overzicht van **de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Tubbergen wordt gepresenteerd in Figuur 26. Voor de kernen/ dorpen Mariaparochie, Manderveen, Mander en Haarle is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Voor alle dorpen/ kernen zien we een opwaartse trend voor de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO.

Figuur 26 - De vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO voor de gemeente Tubbergen

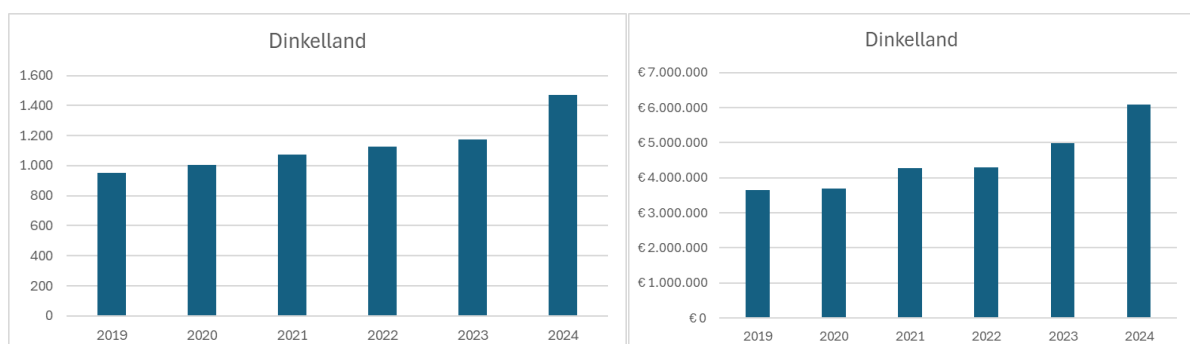
3.3.2. Dinkelland

Op gemeente niveau is er na een duidelijk daling (van 2019 naar 2020) een toenemende trend in het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen. Ook de vergoede kosten voor deze ondersteuning vanuit de jeugdhulp neemt na een duidelijke afname over de jaren toe Figuur 27.

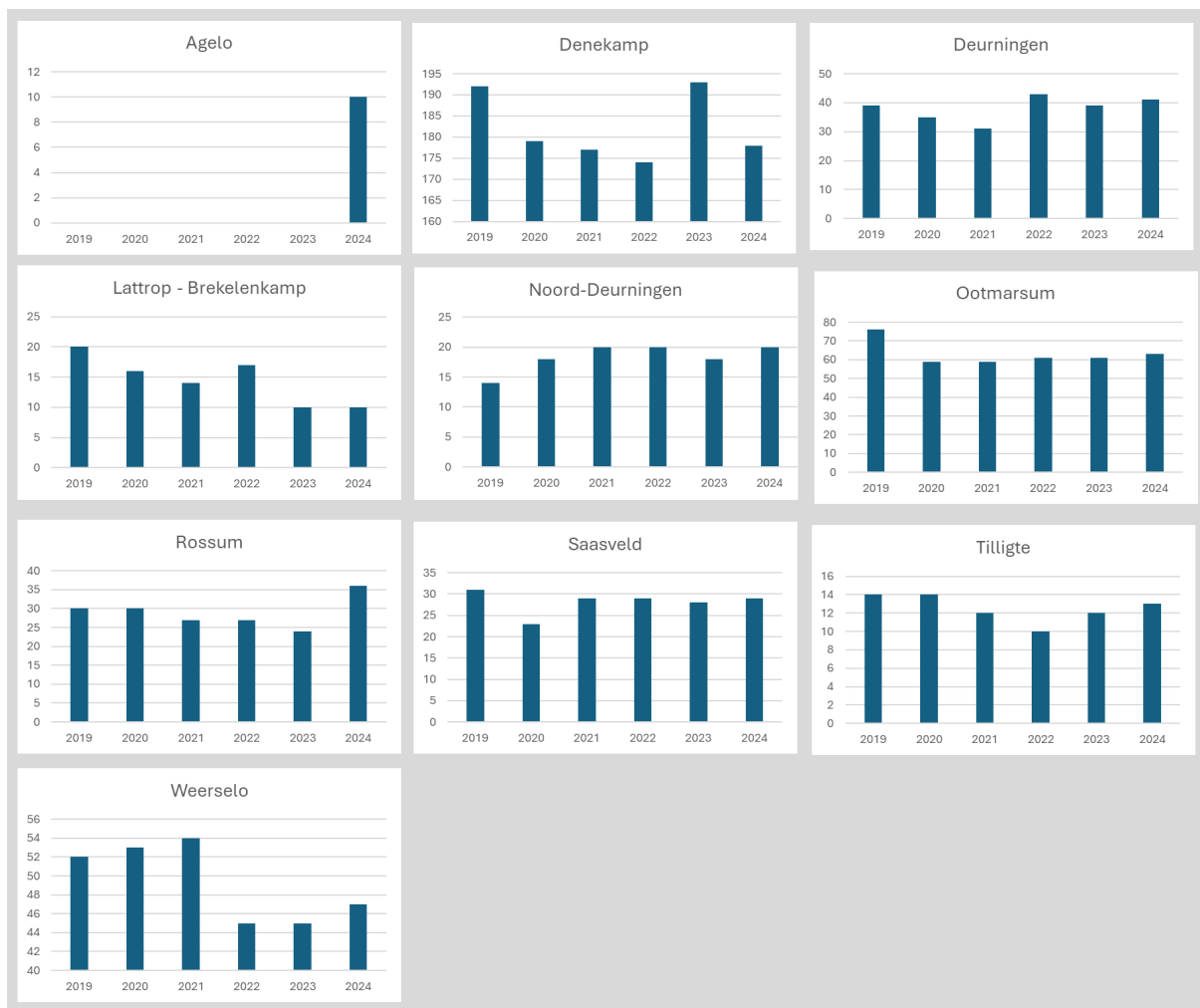
Figuur 27 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen en de vergoede kosten voor de ondersteuning voor de totale gemeente Dinkelland

Op gemeente niveau is er een toenemende trend in het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen. Ook de vergoede kosten voor deze ondersteuning vanuit de WMO neemt over de jaren toe Figuur 28.

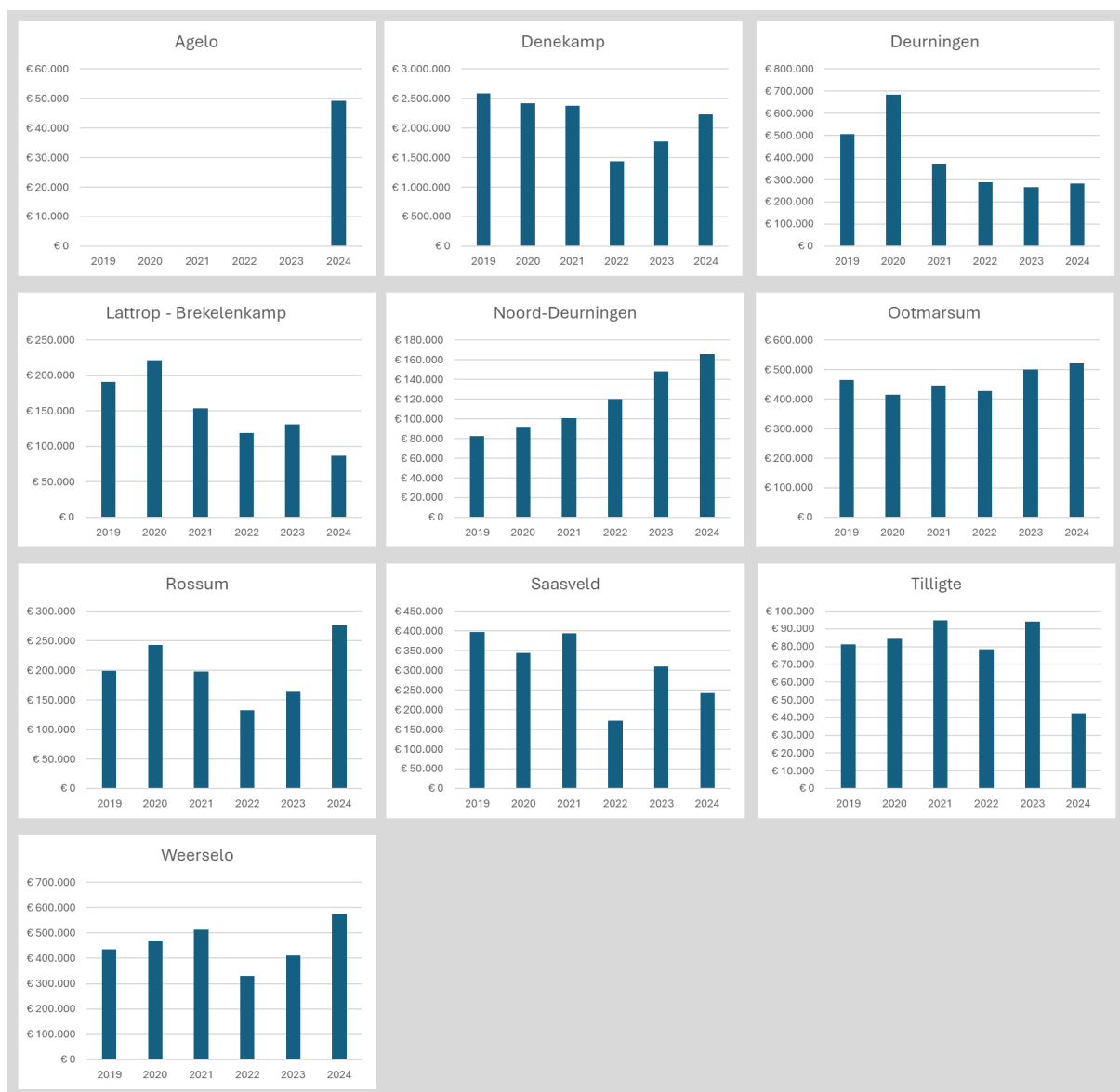
Figuur 28 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen en de vergoede kosten voor de ondersteuning voor de totale gemeente Dinkelland

Tevens hebben we op wijkniveau gekeken naar de aantallen en vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp en WMO. Figuur 29 geeft een overzicht van **het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp ontvangen heeft** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Dinkelland. Voor Agelo is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Bij de meeste dorpen/ kernen is het aantal personen dat ondersteuning ontvang vanuit de jeugdhulp stabiel of stijgt licht. Alleen voor Lattrop-Breklenkamp is een afnemende trend en daarna een stabilisering te zien.

Figuur 29 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de jeugdhulp heeft ontvangen voor de gemeente Dinkelland

Figuur 30 geeft het overzicht van **de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Dinkelland. Voor Agelo is er te weinig informatie beschikbaar om uitspraken te doen. Bij de Deurningen en Lattrop-Breklenkamp is een duidelijk neerwaartse trend te zien. Opvallend is de dip in kosten in 2022 in Saasveld en 2024 in Tilligte. Verder zien we een stabiele of opwaartse trend met betrekken tot de kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp.

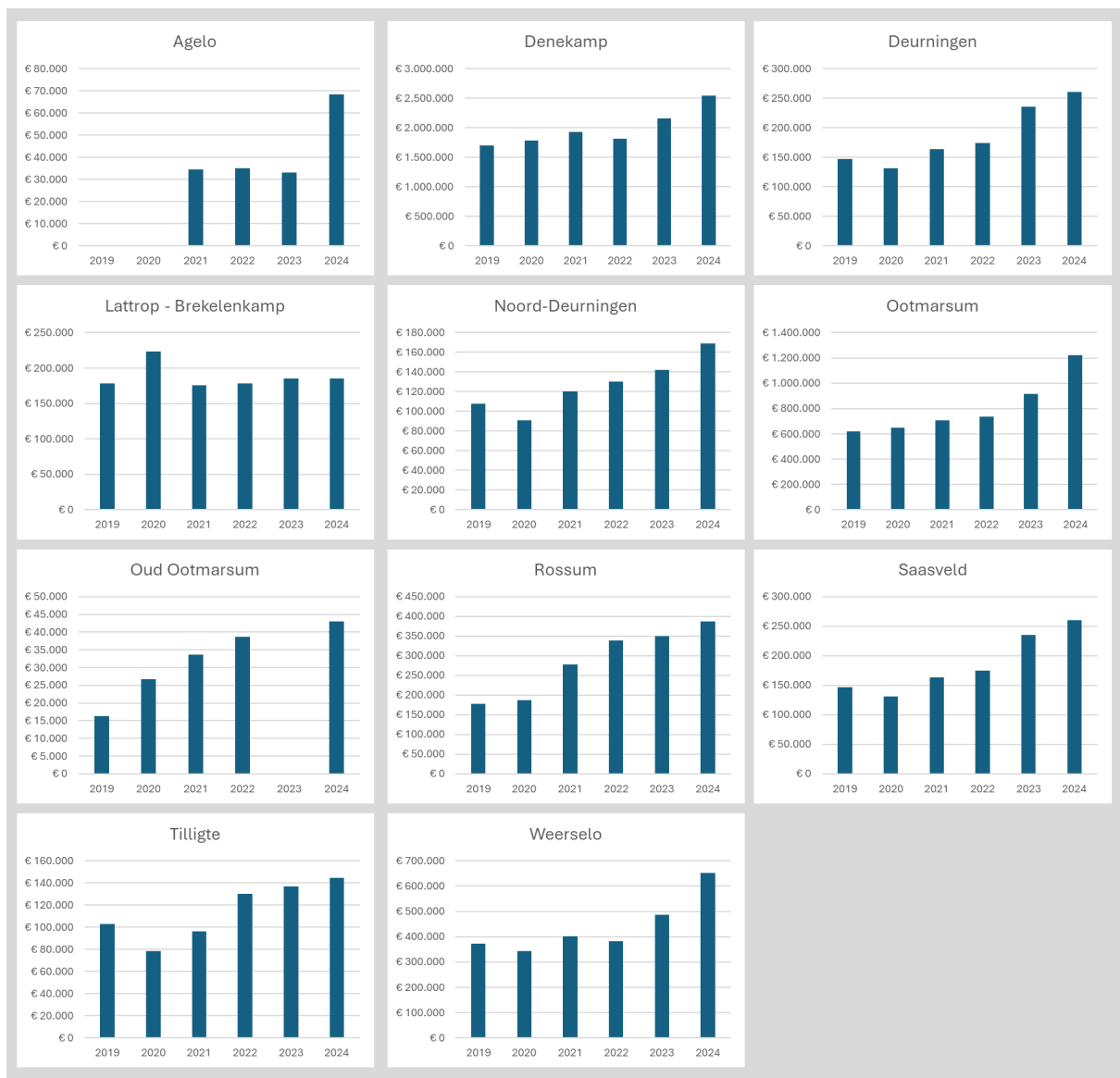
Figuur 30 - De vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp voor de gemeente Dinkelland

Een overzicht van **het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO** heeft ontvangen over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de gemeente Dinkelland wordt gepresenteerd in Figuur 31. Over het algemeen zien we een opwaartse trend bij alle dorpen/ kernen. Opvallend is de grotere stijging van het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen in 2024 voor de dorpen/ kernen: Agelo, Noord-Deurningen, Ootmarsum, Saasveld en Weerselo.

Figuur 31 - Het aantal personen dat ondersteuning vanuit de WMO heeft ontvangen voor de gemeente Dinkelland

Het overzicht van **de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO** over de jaren 2019 tot en met 2024 voor de dorpen/ kernen in de gemeente Dinkelland wordt gepresenteerd in Figuur 32. Voor alle dorpen/ kernen zien we een opwaartse trend voor de vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO. Opvallend is de sterke stijging in Agelo in het jaar 2024 en de afvlakking van deze kosten in Lattrop – Breklenkamp.

Figuur 32 - De vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de WMO voor de gemeente Dinkelland

In combinatie met de startdatum van de DO (zie Tabel 1Tabel 11) in de verschillende dorpen is er geen duidelijk trendbreuk zichtbaar in de staafdiagrammen met de aantallen en vergoede kosten voor ondersteuning vanuit de jeugdhulp of WMO die toegeschreven kan worden aan de aanwezigheid en inzet van de DO. In een korte periode is het lastig om het effect van preventie en preventieve maatregelen aan te kunnen tonen. De helft van de DO's is in 2024 begonnen met het uitvoeren van hun taken binnen het dorp. Om het effect van deze taken op de inwoners van het dorp in de kosten voor ondersteuning vanuit jeugdhulp en WMO zichtbaar te maken is een langere tijd van het monitoren van de kosten noodzakelijk.

Tabel 11 - startdatum Dorpsondersteuner in de verschillende dorpen

Gemeente	Dorp	Startdatum
Tubbergen		
	Fleringen	1 juli 2022
	Geesteren	1 december 2023
	Hezingen	1 september 2024
	Langeveen	1 februari 2024
	Mander	1 september 2024
	Manderveen	1 september 2024
	Vasse	1 september 2024
Dinkelland		
	Deurningen	1 januari 2024
	Lattrop-Breklenkamp	1 december 2023
	Noord Deurningen	1 december 2023
	Rossum	1 november 2024
	Saasveld	1 juni 2019
	Tilligte	1 december 2023
	Weerselo	1 december 2023

3.4. Registraties DO

Uit de bijgehouden registratie van het aantal (individuele) casussen door de DO blijkt dat zij per maand gemiddeld 2,7 (individuele) casussen oppakken. Dit zijn gemiddeld per maand 24 (individuele) casussen voor de gemeente Dinkelland en Tubbergen. Het is goed om te onderstrepen dat echtparen en gezinnen geregistreerd worden als 1 (individuele) casus. Naast de aantallen inwoners die geregistreerd zijn sluit de DO ook veelvuldig aan bij groepsactiviteiten in het dorp die niet op inwonerniveau geregistreerd kunnen worden. Daarnaast is de inzet van de DO afhankelijk van de behoefte van het dorp. Er zijn dorpen, waar de behoefte van inwoners meer ligt op collectieve vragen dan op individuele vraagstukken.

3.5. Maatschappelijk Impact Analyse

De eerder opgestelde MIA (bijlage 1) voor het initiatief de DO is doorgelopen. Op basis van de verzamelende informatie (vragenlijsten, interviews, analyses van de beschikbare data) is deze MIA gebruik maken van de SROI methode kritische doorlopen en zijn er onderdelen van de SROI aangepast en aangescherpt.

Stap 1 - Stel vast wat de nieuwe situatie wordt en wie de belangrijkste belanghebbenden zijn

In deze SROI hebben de we volgende belanghebbenden meegenomen:

- Dorpsondersteuner
- Het dorp
- De leden werkgroepen DO
- De inwoners
- De sport, verenigingen en religieus instellingen in het dorp
- Beschikbare zorg- en welzijnsorganisaties
- De gemeente
- De Zorgverzekeraar

Tabel 12 geeft een overzicht van de totale aantallen en het groeiscenario van de verschillende belanghebbenden betrokken bij de inzet van de DO in verschillende dorpen in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland. Voor een duidelijke rapportage van de SROI is ervoor gekozen om een aantal belanghebbenden samen te voegen.

Tabel 12 - Overzicht van de totale aantallen en het groeiscenario voor de SROI van de DO.

	2024	2025	2026	2027	2028
Dorpsondersteuner (DO)	8	9	9	11	11
Dorp/Kern	10	12	12	14	14
Dorp/kern – vrijwilligers DO	40	48	48	56	56
Dorp/kern - inwoners	48.136	48.136	48.136	48.136	48.136
	1,0%	1,5%	2,0%	2,0%	4,0%
<i>actief betrokken</i>	481	722	963	963	1925
Dorp - Sport, Verenigingen en religieuze instellingen	150	150	150	150	150
	40%	40%	50%	50%	60%
<i>actief betrokken</i>	60	60	75	75	90
	45	45	45	45	45
	50%	50%	60%	60%	70%
<i>actief betrokken</i>	45	45	54	54	63
Gemeente	2	2	2	2	2
Zorg verzekeraar	1	1	1	1	1

De nieuwe SROI is opgesteld met de volgende belanghebbenden:

- Het dorp
- Beschikbare zorg- en welzijnsorganisaties
- De gemeente
- De Zorgverzekeraar

Stap 2 - Breng in- en opbrengsten in kaart

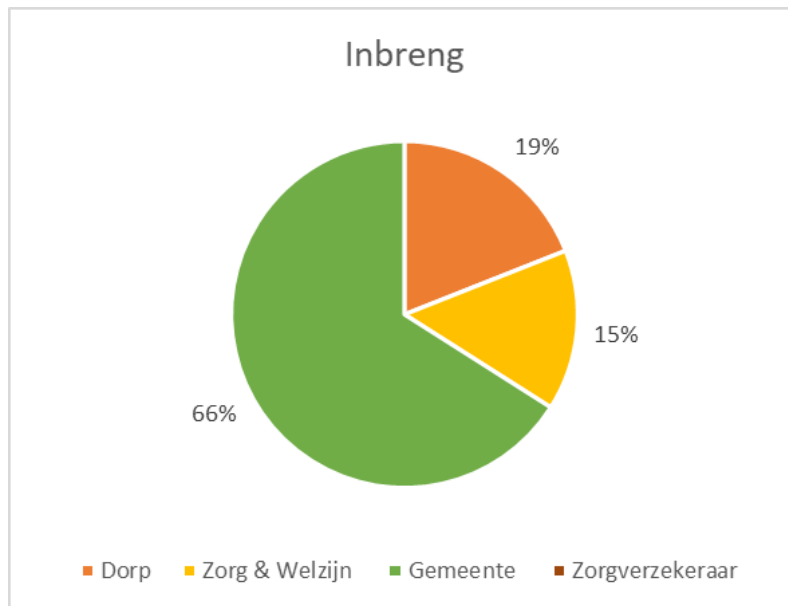
De eerder opgestelde impact matrix (bijlage 1) is aangepast en aangescherpt op basis van de verzamelende data. Er zijn geen nieuwe categorie voor in- en opbrengsten toegevoegd aan de analyse.

Stap 3 - Bewijs en waardeer deze in- en opbrengsten

Het percentuele aandeel in de inbreng van elke belanghebbende wordt gepresenteerd in Figuur 33. De grootste inbreng (66%) ligt bij de gemeente. Naast deze vooral financiële inbreng wordt er inbreng verwacht vanuit het dorp (19%) en de beschikbare zorg en welzijn organisaties (15%). De totale inbreng is € 4.761.064,00.

Deze inbreng vanuit de gemeente bestaat uit de (loon)kosten voor de DO (€ 2.590.000 euro), de kosten voor activiteiten en (externe) ondersteuning (€ 225.6000 euro) en de kosten voor begeleiding door ambtenaren van Noaberkracht (€ 312.150 euro). De inbreng vanuit het dorp bestaat uit de investering in tijd door de inwoners om in contact te komen met de DO, om te investeren in een verandering en om de DO te ondersteunen. De totale inbreng vanuit het dorp

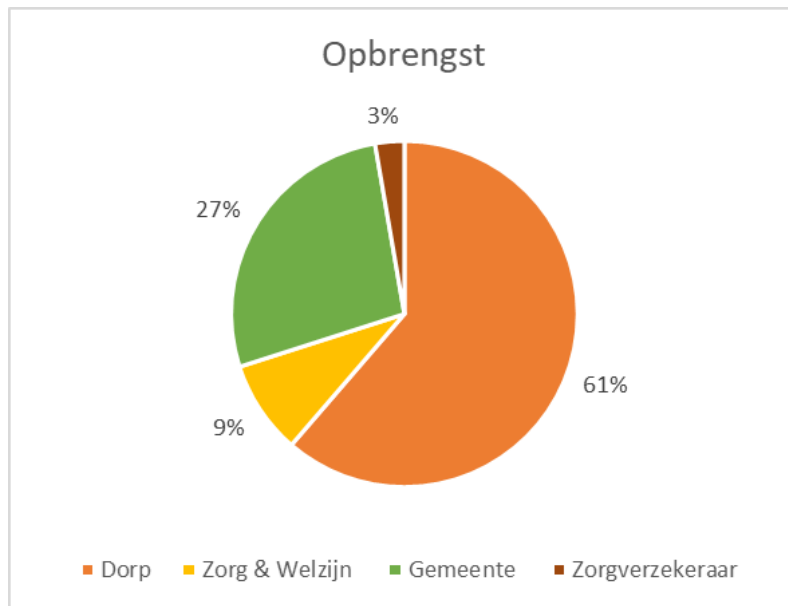
is € 928.614 euro. Ook de inbreng vanuit de beschikbaar zorg- en welzijnsorganisaties bestaat vooral uit tijd om met elkaar in contact te komen en samen te werken om casussen samen op te pakken. De totale inbreng vanuit de beschikbare zorg- en welzijnsorganisaties is € 704.700 euro.

Figuur 33 - Taartdiagram van alle inbreng van de betrokken belanghebbenden.

Het percentuele aandeel in de opbrengsten van elke belanghebbende wordt gepresenteerd in Figuur 34. De grootste opbrengst (61%) ligt bij het dorp. Naast deze vooral niet-financiële opbrengst zijn er opbrengsten bij de gemeente (27%), de beschikbare zorg- en welzijnsorganisaties (9%) en de zorgverzekeraar (3%). De totale opbrengsten zijn € 10.243.483,00.

De opbrengst voor het dorp zijn vooral de winst in kwaliteit van leven voor de inwoners. Zowel de inwoners die geholpen zijn door de DO met hun hulp- en/of zorgvraag als de inwoners in de rol van vrijwilligers ervaren meer kwaliteit van leven. Daarnaast wordt een verhoogde leefbaarheid in het dorp ervaren door de beschikbaarheid van de DO. De totale opbrengsten voor het dorp zijn € 6.281.770 euro. De opbrengsten voor de beschikbare zorg- en welzijnsorganisaties zijn de mogelijkheid tot samenwerking en het verplaatsen, voorkomen en uitstellen van zorg (€ 894.918). Voor de gemeente zijn de volgende opbrengsten mee genomen: lagere(zorg)kosten (WMO, P-wet, Jeugd), meer sociale cohesie, positief imago. De totale opbrengst voor de gemeente is vastgesteld op € 2.787.898 euro. De totale opbrengst voor de zorgverzekeraar is € 278.897 en bestaat uit de lagere zorgkosten door het verplaatsen, voorkomen en uitstellen van zorg.

Figuur 34 - Taartdiagram van alle opbrengsten voor de betrokken belanghebbenden.

Stap 4 - Stel de impact afslag per opbrengst vast

In een (forecast) SROI hebben we drie percentage voor de impact afslag: hoog (49%), midden (25) en laag (4%). Bij de eerste forecast was er te weinig informatie om deze stap van het SROI proces goed te zetten. Na het verzamelen van alle extra informatie is op basis van deze drie percentage voor elke opbrengst een passende impact afslag meegenomen.

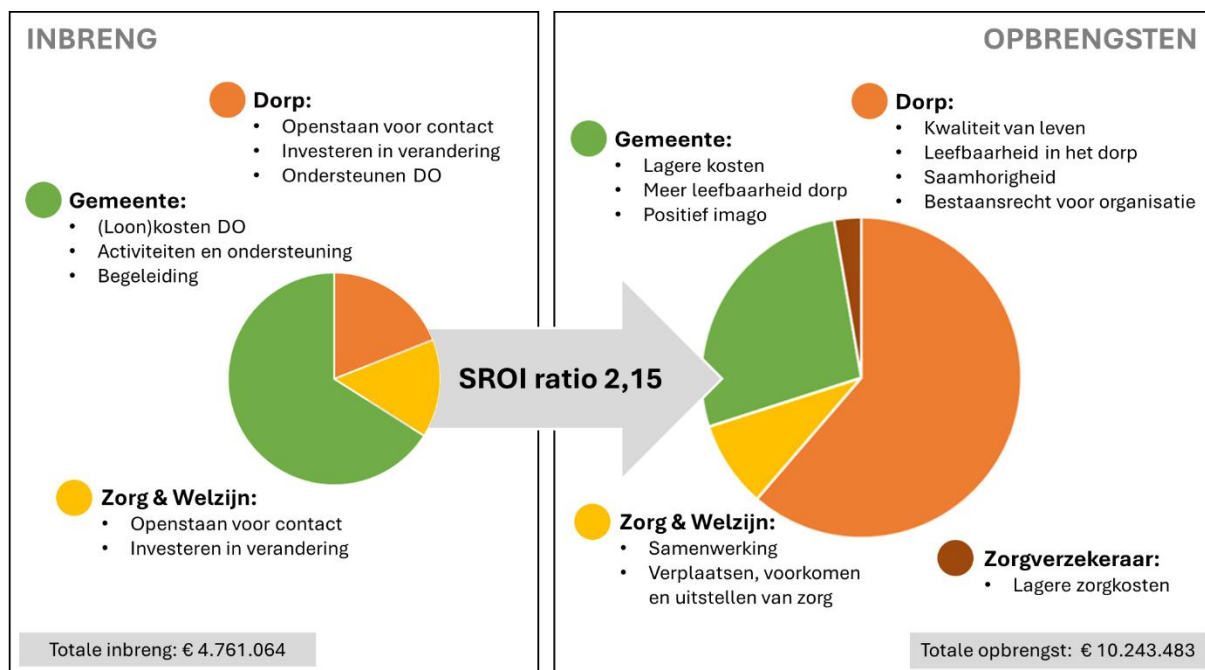
Stap 5 - Bereken de SROI-ratio

Uitgaande van de totale inbreng (€ 4.761.064,00) en de totale opbrengsten (€ 10.243.483,00) vanuit en voor de betrokken belanghebbenden komen we op een SROI-ratio van **2,15**. Deze ratio wijst erop dat elke euro die ingebracht wordt na 5 jaar een waarde heeft van 2,15 euro. Goed is om aan te geven dat dit niet om harde, maar vooral om zachte opbrengsten gaan. In de eerdere forecast lag de SROI-ratio tussen de 0,20 en 2,45. Er is toen aangegeven dat deze Ratio erg afhankelijk was van de samenhang tussen behoefte vanuit dorp en activiteiten die opgepakt worden de DO en de duidelijke rol en taak voor DO, oftewel komen tot een optimale samenwerking in het dorp. Op basis van het huidige onderzoek en analyse komen we tot één uitkomst.

Stap 6 - Rapporteer, gebruik en implementeer

Vanuit de coalitie van belanghebbenden is de DO vanuit een het maatschappelijk perspectief rendabel voor het consortium van belanghebbenden. Met de DO investeert de gemeente in de kwaliteit van leven van de inwoners en vergroot de leefbaarheid in de dorpen. Daarnaast geeft deze investering zorg- en welzijnsorganisaties de mogelijkheid om samen te werken in het zorg en welzijnsdomein en tot verlaging van de (zorg)kosten. Een visuele weergave van deze analyse wordt gegeven in Figuur 35.

Deze MIA (versie 16 oktober/0.2) op basis van de SROI methode is op dinsdag 21 oktober door Mevrouw Dr. M. Hurmuz werkzaam als onderzoeker bij Roessingh en ZGT en expert in de SROI methode gevalideerd. Dit is een interne procedure om de kwaliteit van de analyse te waarborgen. Voor meer een gedetailleerde informatie over deze analyse verwijzen wij u naar bijlage 3.

Figuur 35 - Visuele weergave van de MIA voor de beschikbaarheid van de DO in verschillende dorpen.

4. Discussie

In dit onderzoek heeft de vraag “**Wat is de waarde van de dorpsondersteuner**” centraal gestaan. Op basis van de eerder opgestelde impact matrix is samen met Noaberkracht een plan opgesteld om deze vraag goed te kunnen beantwoorden vanuit het perspectief van de verschillende belanghebbenden (bijlage 1). Dit zijn de personen en organisaties die samenwerken met de DO en de waarde van de DO ervaren. Dit onderzoek is uitgevoerd vanuit het perspectief van het dorp, de samenwerkende partijen in het zorg- en sociale domein en de gemeente. Het dorp is verder uitgesplitst in: inwoners, vrijwilligers van verschillende clubs, verenigingen en religieuze instellingen die actief zijn binnen een dorp. In 2024 is er een eerste Maatschappelijk Impact Analyse (MIA) opgesteld op basis van workshop met deelnemers van het lerend netwerk en interviews met DO's (bijlage). De verschillende in- en opbrengsten genoemd in deze eerdere analyse zijn in dit verdiepende onderzoek geverifieerd. Naast het doorlopen van de MIA, door gebruik te maken van de SROI methode, zijn er een drietal methodes gevolgd voor dit onderzoek: vragenlijsten, interviews en analyse van data vanuit Kennispunt en de registratie van de DO's.

Een online vragenlijst gericht op de waarde van de inzet van de DO binnen de verschillende dorpen in Tubbergen en Dinkelland was in de maanden mei en juni beschikbaar voor inwoners, vrijwilligers, welzijnsprofessionals, zorgprofessionals en DO's. In totaal zijn 173 vragenlijsten ingevuld. Uit deze vragenlijst komt naar voren dat alle belanghebbende erg enthousiast zijn over de beschikbaarheid van de DO in hun dorp. Inwoners zijn erg tevreden over de hulp die zij ontvangen van de DO na het stellen van hun hulp- en/of zorgvraag. Deze hulp- en/of zorgvraag wordt snel en in samenspraak opgelost door te verwijzen naar beschikbare voorliggende voorzieningen in het dorp of de gemeente. Een oplossing dichtbij huis. Uit de vragenlijst blijkt dat een groot deel van de inwoners door de beschikbaarheid van de DO meer kwaliteit van leven ervaren en de leefbaarheid van hun dorp positiever beoordelen. Ook de samenwerkingspartners in het zorg- en sociale domein (zorgprofessionals en welzijnsprofessionals) zijn enthousiast over de beschikbaarheid van een DO in verschillende dorpen in Tubbergen en Dinkelland. Deze professionals zijn enthousiast en zij geven aan dat door samenwerking met de DO sneller casussen samen opgepakt kunnen worden. Dit enthousiasme is er ook bij de welzijnsprofessionals maar tussen deze professionals en de DO is de samenwerking nog niet optimaal.

In de augustus en september zijn er 8 personen geïnterviewd. Op basis van de uitkomsten van de vragenlijsten zijn deze interviews er vooral op gericht om het perspectief van de inwoners geholpen door de DO en de zorg- en de welzijnsprofessionals te verdiepen. Met deze interviews hebben we de uitkomsten van de vragenlijsten verder kunnen verrijken. De interviews met de inwoners geholpen door de DO bevestigen de uitkomsten van de vragenlijsten ingevuld door deze doelgroep. De inwoners zijn erg tevreden over de ontvangen hulp en steun van de DO. Zij geven aan dat deze ontvangen hulp en steun bijdraagt aan meer kwaliteit van leven en leefbaarheid in het dorp. Ook in de interviews met de zorgprofessionals merk je het enthousiasme voor de DO. Uit de interviews blijkt dat er zowel door zorgprofessionals als DO's veel geïnvesteerd is in de samenwerking. Ze weten elkaar nu goed te vinden. De DO vult voor de zorgprofessionals een stukje van het grijze gebied tussen het zorg en sociale domein in en daar hebben deze professionals veel baat bij. Nu pakken ze samen casussen op en is er goede afstemming tussen beide. De zorgprofessionals hebben in de dorpen waar de DO actief is nu een duidelijk aanspreekpunt en ervaren dat hulpvragen door de DO goed opgepakt worden. Dit vertrouwen is in de laatste periode vooral gegroeid door het samen oppakken van lastige

casussen. Uit de interviews met de welzijnsprofessionals blijkt dat zij nog een stuk kritischer zijn op de beschikbaarheid van de DO in de verschillende dorpen. Bij de welzijnsprofessionals is er veel onduidelijkheid over de precieze rol en taak van de DO, ook zijn ze er ook niet van overtuigd dat de DO's precies weten wat de kennis en ervaring is van de organisaties waarmee binnen het sociale domein samengewerkt moet worden. Er moet door beiden geïnvesteerd worden in kennismaking en het maken van samenwerkingsafspraken. Tijdens de interviews komt er vanuit de welzijnsprofessionals een sterke oproep met betrekking tot de precieze rol van de DO. Het heeft de voorkeur van deze professionals dat de DO meer een rol heeft als schakel tussen de inwoner en welzijn en minder inhoudelijk betrokken is bij het oplossen van hulpvragen. Ook mist er volgens deze professionals nog kennis met betrekking tot het zorglandschap en elkaars expertise en verantwoordelijkheden. Dit maakt het dat de samenwerking nu tussen de professionals in het sociale domein en DO nog niet altijd optimaal is en dat het schuurt.

Door Kennispunt is met de ons de data gedeeld gericht op de aantallen en vergoede kosten vanuit jeugdhulp en WMO voor beide gemeenten. Uit de analyse van deze data op gemeente en dorpsniveau blijkt maar weer dat het lastig is om het effect van een innovatie in het sociale domein, zoals de inzet van de DO in verschillende dorpen, op korte termijn zichtbaar te maken in financiële data. Het (financiële) effect van preventie, mede vanwege de vergrijzing van de samenleving, is moeilijk aan te tonen in soortgelijke databestanden en het langdurig (5-10 jaar) monitoren van de deze kosten is noodzakelijk. Door de DO's wordt een registratie bijgehouden van het aantal (individuele) casussen. Uit deze registratie blijkt dat de DO per maand gemiddeld 2,7 (individuele) casussen oppakt. Dit zijn per maand gemiddeld 24 (individuele) casussen voor de gemeente Dinkelland en Tubbergen. In deze registratie worden echtparen en gezinnen geregistreerd als 1 (individuele) casus. Naast het oppakken van deze casussen sluit de DO ook veelvuldig aan bij groepsactiviteiten in het dorp die niet op inwonerniveau geregistreerd kunnen worden.

Als afsluiting van dit onderzoek is op basis van alle verzamelende informatie (uit vragenlijsten, interviews en de analyses van de beschikbare data) de eerder opgestelde MIA, door gebruik te maken van de SROI methode, voor de inzet van de DO in verschillende dorpen (bijlage 1) in Tubbergen en Dinkelland kritisch doorlopen en aangepast. Zo is de groep van belanghebbende geagiteerd naar de vier belangrijkste belanghebbenden: het dorp, de samenwerkende partijen in het zorg- en sociale domein en de gemeente. De belanghebbende dorp bestaat uit de inwoners, de vrijwilligers en de verschillende clubs, verenigingen en religieuze instellingen die actief zijn in een dorp. Uit deze aangepaste MIA blijkt dat vanuit de coalitie van belanghebbenden de inzet van de DO in verschillende dorpen in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland vanuit het maatschappelijk perspectief rendabel is. De SROI-ratio is 2,15. Dit wijst erop dat elke euro (zacht én hard) die ingebracht wordt na 5 jaar een waarde heeft van 2,15 euro. Met de beschikbaarheid van de DO in verschillende dorpen investeren de gemeenten Tubbergen en Dinkelland in de kwaliteit van leven van de inwoners en vergroten ze de leefbaarheid in de dorpen waar een DO actief is. Daarnaast geeft deze investering organisaties binnen het zorg- en sociale domein de mogelijkheid om samen te werken met de DO en in elkaars verlengde hulp- en zorgvragen op te pakken leidend tot een afbuiging en/of verlaging van de kosten binnen beide domeinen.

Een sterk punt van dit onderzoek is het actief betrekken van verschillende belanghebbenden en het gebruikmaken van verschillende informatie bronnen. Vanuit het perspectief van elke belanghebbende is data verzameld om de centrale vraag "Wat is de waarde van de dorpsondersteuner?" te kunnen beantwoorden. Dit maakt het mogelijk om deze vraag ook

vanuit het perspectief van de verschillende belanghebbenden te kunnen beantwoorden. Ook de SROI methode leent zich hier goed voor. Een grote groep personen heeft tijd en energie gestoken in het invullen van de vragenlijsten. Deze aantallen waren boven verwachting en dat maakt het dat de centrale vraag met hoge mate van zekerheid beantwoordt kan worden. Wel is het belangrijk om aan te geven dat door de gekozen methode vooral personen die aan de uiterste kanten van het spectrum (heel negatief versus heel positief) zitten deelnemen en de vragenlijst invullen of tijd vrijmaken om deel te nemen aan een interview. Maar ondanks deze limitatie van dit onderzoek zijn de conclusies te generaliseren.

Uit deze onderzoeken vloeien ook een aantal aanbevelingen en aandachtspunten voor de inzet en beschikbaarheid van de DO in verschillende dorpen in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland. Als eerste blijft het belangrijk om te investeren in de zichtbaarheid van de DO bij de inwoners. Inwoners waarderen het laagdrempelige contact met de DO. Het continu onder de aandacht brengen van de rol en taak van de DO binnen een dorp zorgt ervoor dat deze drempel laag blijft en de DO met haar activiteiten kan aansluiten bij de behoeften van het dorp. Als tweede is het belangrijk om tot een betere afstemming te komen tussen de DO en de andere spelers in het sociale domein. De samenwerking schuurt en dat kan alleen opgelost worden als alle partijen met elkaar in gesprek gaan en de tijd nemen om elkaar beter te leren kennen. Met de samenwerkende zorgorganisatie is hierin ruim geïnvesteerd en deze samenwerking is goed. De intentie is er bij alle partijen in het sociale domein. Goed is wel om aan te geven dat anders dan bij de betrokken zorgorganisaties de DO en de andere spelers in het sociale domein sneller bij elkaar in het vaarwater komen. Dit maakt het waarschijnlijk ook lastig om samenwerking aan te gaan. Als laatste is het goed om oog te hebben voor de energie en het enthousiasme waar de DO anderen mee besmet. Vrijwilligers die in de dorpen van allerlei (geheel belangeloos) activiteiten opstarten voelen zich gezien en krijgen weer energie om een stapje bij te zetten en te investeren in de leefbaarheid van hun dorp.

5. Conclusie

De waarde van de beschikbaarheid van DO in verschillende dorpen in de gemeente Tubbergen en Dinkelland is groot. Inwoners kunnen laagdrempelig terecht bij de DO met hulp- en/of zorgvragen. Ze wordt door de DO snel doorverwezen naar de juiste organisatie in het zorg- en/of sociale domein of worden geholpen door de DO en gewezen op voorliggende voorzieningen in het dorp en gemeente. Door beschikbaarheid van de DO ervaren inwoners meer kwaliteit van leven en wordt de leefbaarheid van het dorp vergroot. Ook de samenwerkingspartners in het zorg- en sociale domein ervaren de meerwaarde van de beschikbaarheid van de DO in de gemeenten Tubbergen en Dinkelland. Vooral de zorgpartners zijn erg enthousiast en hebben met de DO een duidelijk aanspreekpunt om cliënten samen de juiste zorg en hulp aan te bieden in het eigen dorp. Deze meerwaarde wordt ook gezien door de professionals in het sociale domein maar nog minder ervaren, omdat er nog geïnvesteerd moet worden in het maken van goede samenwerkingsafspraken. Met de beschikbaarheid van de DO in verschillende dorpen investeert de gemeente Tubbergen en Dinkelland in de kwaliteit van leven van haar inwoners en de leefbaarheid in de dorpen. Daarnaast lijkt deze investering te leiden tot een afbuiging en/of verlaging van de kosten binnen het zorg en sociale domein.

6. Bijlage

6.1. Impact matrix met evaluatie voorstel

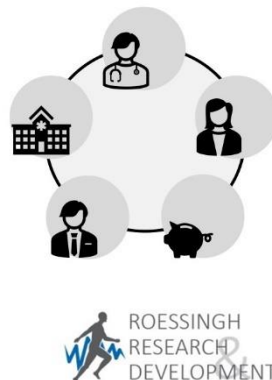
Belanghebbende	Inbreng	Opbrengst	Hoe te onderzoeken?	Voorstel
Dorpsondersteuner	Kennis en ervaring in zorg & welzijn (professionals)		Interview/ vragenlijst	2x groepsdiscussie met DO
		Werktevreedenheid	Interview/ vragenlijst	
Dorp - werkgroep	Ondersteuning DO		Interview/ vragenlijst	2x groepsdiscussie met werkgroepsleden en vragenlijst
		Verhoging kwaliteit van leven	Interview/ vragenlijst	
Dorp - inwoners	Openstaan voor contact		interview	6x interview met inwoner die geholpen is door DO
	Investeren in verandering		interview	
		Verhoging kwaliteit van leven	interview	
		Verhoogde leefbaarheid in het dorp	interview	
		Minder eenzaamheid problematiek	interview	
Dorp- Sport, Verenigingen en religieuze instellingen	Openstaan voor contact		groepsdiscussie/ vragenlijst	2x groepsdiscussie met sport, vervenigen, kerken en vragenlijst
	Investeren in verandering		groepsdiscussie/ vragenlijst	
		Saamhorigheid	groepsdiscussie/ vragenlijst	
		Bestaansrecht	groepsdiscussie/ vragenlijst	
Zorg & Welzijn	Openstaan voor contact		interview/ vragenlijst	3x interview met HA
	Investeren in verandering		interview/ vragenlijst	3x interview met WMO consulent
		Samenwerking	interview/ vragenlijst	2x groepsdiscussie met welzijn

		Verplaatsen, voorkomen en uitstellen van zorg	interview/ vragenlijst	
Gemeente	(Loon)Kosten DO		monitoren uitgaven gemeente	
	Ondersteuning en begeleiding		monitoren uitgaven gemeente	
		Lagere zorgkosten (WMO, P-wet, Jeugd)	monitoren uitgaven gemeente	opdracht neerleggen bij Kennispunt + analyseren uitkomsten
		Leefbaarheid dorp - sociale cohesie.	vragenlijst	meenemen in interview, groepsdiscussie, vragenlijst
		Imago	vragenlijst	meenemen in interview, groepsdiscussie, vragenlijst
zorgverzekeraar		Lagere zorgkosten	Vektis data ??	opdracht neerleggen bij Kennispunt + analyseren uitkomsten

6.2. Forecast SROI

Belanghebbenden

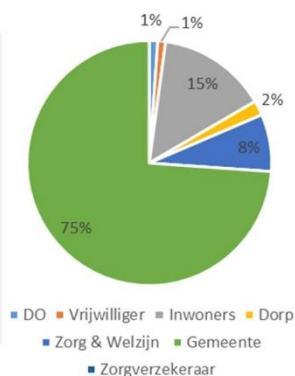
	2024	2025	2026	2027	2028
Dorpsondersteuner	8	9	9	11	11
Dorpen/Kernen	10	12	12	14	14
• Werkgroep / vrijwilligers	40	48	48	56	56
• Inwoners	481	963	963	1925	1925
• Sport, Verenigingen en Kerk	38	38	45	45	45
Zorg & Welzijn	23	23	27	27	32
Gemeente	2	2	2	2	2
Zorgverzekeraar	1	1	1	1	1

Activiteiten & inbreng

De grootste inbreng is voor de **gemeenten**, zoals de loonkosten voor de dorpsondersteuner en de ondersteuning en begeleiding van het gehele initiatief. Een deel van de **inwoners** (1%, daarna groei tot 4%) worden door de dorpsondersteuner geholpen. Daarnaast zijn inwoners en het **dorp** betrokken als werkgroepsleden en vrijwilligers. Zij worden gevraagd om de Dorpsondersteuner te ondersteunen, open te staan voor contact en te investeren in verandering. Ook wordt er een inbreng verwacht van **zorg- en welzijnsorganisaties**. Net als van de andere belanghebbenden wordt van hun gevraagd om open te staan voor contact en te investeren in verandering.

Totaal inbreng voor alle belanghebbenden is € 4.6M

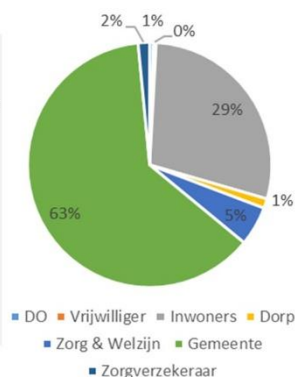

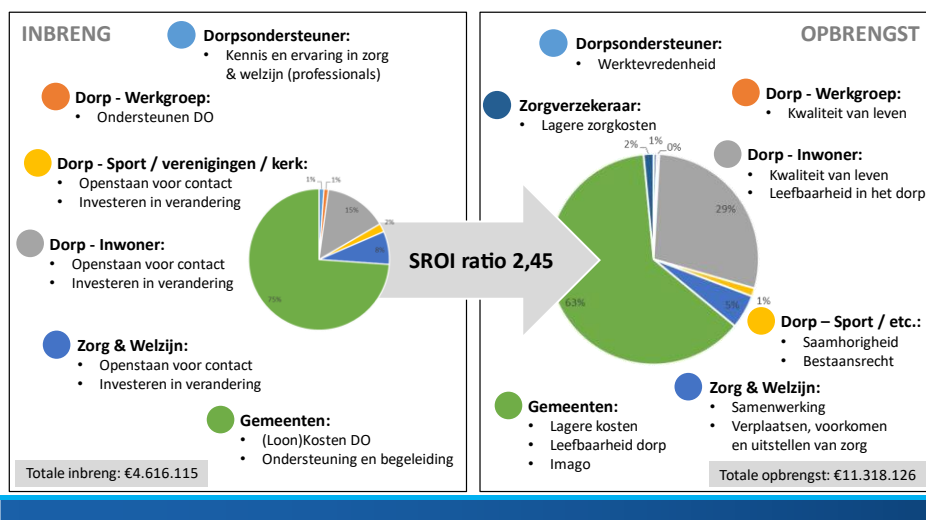
Opbrengsten

Door de inzet van de **dorpsondersteuner** worden **inwoners** snel en laagdrempelig geholpen met hun (startende) problemen in het domein van zorg en welzijn. Door deze inzet ervaren inwoners meer kwaliteit van leven. We doen de aanname dat de helft van de inwoners die geholpen worden door de dorpsondersteuner een 0.05 Qaly winst per jaar ervaren. In de regio Twente wordt 1 Qaly gelijk gesteld aan € 45.000 per jaar.

Bij de **Gemeente** ligt het grootste deel van de opbrengst. Door de inzet van de dorpsondersteuner is er binnen de dorpen / kernen meer aandacht voor positieve gezondheid en word er slimmer samengewerkt tussen de verschillende belanghebbenden in de zorg en het sociale domein. Het is de aanname dat de kosten voor zorg, welzijn en ondersteuning 15% lager zullen worden.

Totaal opbrengsten voor alle belanghebbenden is € 11.3 M

Conclusie

- Uit de gesprekken met het lerend netwerk en dorpsondersteuners blijkt dat de mate van impact van de dorpsondersteuner sterk afhankelijk van:
 - Sterke samenhang tussen behoefte vanuit dorp en activiteiten.
 - Duidelijk rol en taak voor DO; optimale samenwerking in het dorp.
- Wanneer aan beide voorwaarden voldaan wordt is de dorpsondersteuner vanuit een het maatschappelijk perspectief rendabel voor het consortium van belanghebbenden.
- Deze SROI is een forecast en vooral gebaseerd op desk-research en overleggen:
 - twee workshops tijdens bijeenkomsten van het lerend netwerk
 - drie interviews met dorpsondersteuners
 - verschillende afstemmingsmomenten met Noaberkracht.

ROESSINGH
RESEARCH
DEVELOPMENT

Slot opmerkingen

- Deze forecast (voorspellende) SROI richten zich alleen op de belangrijkste belanghebbenden.
- Deze forecast SROI richten zich alleen op de voor de hand liggende opbrengsten voor de belanghebbende. Vele opbrengsten zijn (nog) niet definitief gemonetariseerd.
- Er is uitgegaan van worst-case scenario kosten
- QALY = € 45.000 per jaar (wordt uniform toegepast in de regio Twente)
- Alle opbrengsten zijn conservatief ingeschat.

ROESSINGH
RESEARCH
DEVELOPMENT

6.3. Ingevulde impact matrix MIA oktober 2025

*In rood de wijzingen ten aanzien van de eerdere opgestelde MIA

Belanghebbenden	subgroep	inbreng		opbrengsten	
Dorp	inwoners	Openstaan voor contact	Inwoners moeten openstaan voor contact met de dorpondersteunen en bereid zijn om het gesprek met deze aan te gaan. We doen de aanname dat een percentage van de bevolking een eerste contact heeft met de DO met een gemiddelde duur van 1 uur (vragenlijst/ interviews). Een uur inzet van een inwoner staat gelijk aan 18 euro.	Verhoging kwaliteit van leven	Door de inzet van de DO worden inwoners snel en laagdrempelig geholpen met hun (startende) problemen in het domein van zorg en welzijn. Door deze inzet ervaren 50% van de actief betrokken inwoners meer kwaliteit van leven. We doen de aanname (vragenlijst/ interviews) dat zij 0.1 Qaly winst per jaar ervaren. In de regio Twente wordt 1 Qaly gelijk gesteld aan € 45.000 per jaar. Dit geldt voor de helft van de inwoners die geholpen worden door de DO.
		Investeren in verandering	Van de inwoners waar een eerste gesprek mee gevoerd wordt, wordt ook gevraagd om tijd te investeren in een verandering. De gemiddelde tijd die inwoners hiermee kwijt zijn is 5 uur. Een uur inzet van een inwoner staat gelijk aan 18 euro. (vragenlijst/ interview)	Verhoogde leefbaarheid in het dorp	Door de inzet van de DO zullen alle inwoners meer leefbaarheid in het dorp/ de kern ervaren. Ze kunnen naar iemand toe wanneer er een probleem ervaren wordt en er wordt samen gewerkt aan een oplossing. Voor elke inwoner heeft dit een waarde van 2 euro (vragenlijst/ interviews) .

	vrijwilligers DO	Ondersteuning DO	Elke DO wordt vanuit het dorp ondersteund door een werkgroep. Gemiddeld zitten er 4 leden in elke werkgroep en komen zij 1x per maand bij elkaar, totale tijdsinzet 4 uur per maand. Een uur inzet van een inwoner (werkgroepslid) staat gelijk aan 18 euro. Voor elke werkgroepslid de inzet per jaar is (12 * 4uur * 18 euro) 864 euro. [onderzoek: gem. 63 minuten per week]	Verhoging kwaliteit van leven	Het ondersteunen van DO brengt voldoening. Werkgroep leden vinden deze ondersteuning zinvol. Dit geeft voldoening en leidt tot meer kwaliteit van leven. We doen de aanname dat zij 0.1 Qaly winst per jaar ervaren (vragenlijst/ interview). In de regio Twente wordt 1 Qaly gelijk gesteld aan € 45.000 per jaar.
	Sport, Verenigingen en religieuze instellingen	Openstaan voor contact	Sportclubs, Verenigingen en religieuze instellingen moeten openstaan voor contact met de dorpondersteunen en bereid zijn om het gesprek met deze aan te gaan. We doen de aanname dat zij per jaar in totaal 6 uur (vragenlijst)contact hebben met de DO. Een groeiend percentage van de belanghebbende heeft dit contact. Een uur inzet van een vrijwilliger staat gelijk aan 18 euro. [vragenlijst: gem. 30 minuten per week = 26 uur]	Saamhorigheid	Door de inzet van de DO zullen de Sportclubs, Verveningen en religieuze instellingen meer saamhorigheid in het dorp ervaren. We doen de aanname dat dit per sportclub, verveningen en kerken (groeiend percentage) een waarde heeft van 2000 euro (vragenlijsten).
		Investeren in verandering	Naast dit jaarlijkse contact wordt van sportclubs, verveningen en kerken gevraagd om mee te helpen en tijd te investeren in verandering en het opzetten van activiteiten om de saamenhorigheid in het dorp te vergroten. We doen de aanname dat zij per jaar in totaal 20 uur (vragenlijst) mee bezig zijn. Een groeiend percentage van de belanghebbende heeft dit contact. Een uur inzet van een vrijwilliger staat gelijk aan 18 euro.	Bestaansrecht	Door de inzet van de DO zullen de Sportclubs, verenigingen en religieuze instellingen meer bestaansrecht ervaren. Ze kunnen zich profileren en aan de inwoners laten zien dat ze het dorp/ de kern belangrijk vinden. We doen de aanname dat dit per sportclub, verenigingen en kerken (groeiend percentage) een waarde heeft van 2000 euro (vragenlijsten).

Zorg en Welzijn	-	Openstaan voor contact	Zorg en Welzijn moeten openstaan voor contact met de dorpondersteunen en bereid zijn om het gesprek met deze aan te gaan. We doen de aanname dat zij per jaar in totaal 18 uur contact hebben met de DO. Een groeiend percentage van de belanghebbende heeft dit contact. Een uur inzet van een professionals zetten we gelijk aan 75 euro . [onderzoek: welzijn gem. 40 min per week/ zorg gem. 20 min per week = 26 uur totaal per jaar] + 10 n.a.v. van interviews = 36 uur tijdsinvestering totaal per organisatie.	Samenwerking	Door de inzet van de DO hebben Zorg en Welzijn een duidelijk aanspreek en samenwerkingspartners in het dorp/ de kern. Samen kunnen problemen geadresseerd en aangepakt worden. Deze samenwerking is Zorg en Welzijn 10.000 euro waard (vragenlijsten/ interviews).
		Investeren in verandering	Naast dit jaarlijkse contact wordt Zorg en Welzijn gevraagd om mee te helpen en tijd te investeren in verandering en het opzetten van activiteiten om het niveau van gezondheid en welzijn in het dorp te vergroten. We doen de aanname dat zij per jaar in totaal 18 uur hier mee bezig zijn. Een groeiend percentage van de belanghebbende heeft dit contact. Een uur inzet van een professionals zetten we gelijk aan 75 euro .	Verplaatsen, voorkomen en uitstellen van zorg	Door de inzet van de DO kan door vroegtijdige signaleren en een laagdrempelige benadering kan binnen het dorp/ de kern zorg verplaats, voorkomen en uitgesteld worden. Hierdoor zullen Zorg en Welzijn passende zorg en ondersteuning aanbieden. Dit is Zorg en Welzijn 10.000 euro waard (vragenlijsten/ interviews).

Gemeente	-	(Loon) Kosten DO	De gemeente worden gevraagd om financieel te investeren in dit initiatief. De gemeente nemen de loonkosten van de DO opzich. Voor 2024: "Op basis van een volledig kalenderjaar bedragen de loonkosten van de DO's voor Tubbergen 146k en voor Dinkelland 234k." "Ik verwacht dat de loonkosten van de DO in 2026 al stijgen naar 520.000 en in 2027 en 2028 naar 620.000.	Lagere zorgkosten (WMO, P-wet, Jeugd)	Door de inzet is er binnen de dorpen/ kernen meer aandacht voor positieve gezondheid en word er slimmer samengewerkt tussen de verschillende belanghebbenden in het zorg en sociale domein. Het is de verwachting dat hierdoor de gemiddelde kosten voor zorg, welzijn en ondersteuning lager zullen worden. De totale kosten voor 2023 waren: 20M. De aanname is dat 10% van deze van totale kosten bespaart zullen worden.
		Begeleiding	Vanuit de gemeente worden de DO ondersteund door ambtenaren. Het bewust voor deze ondersteuning is 60.000 euro per jaar. Per 2 jaar zal dit budget ligt oplopen (+ 5%).	Leefbaarheid dorp - sociale cohesie.	Inzet van de DO leidt tot meer leefbaarheid in het dorp/ de kern. De waarde die elke gemeente hier aan hecht is 50.000 euro (vragenlijsten/ interviews).
		Activiteiten en (externe) ondersteuning	Vanuit de twee gemeenten is er voor de DO per dorp een budget voor activiteiten (=3000 euro) en (externe) ondersteuning (=7800 euro). In 2024 is gebruik gemaakt van dit budget. In 2025 is aanzienlijk minder (20%) gebruik gemaakt van de budget. Vanaf 2026 is voor die activiteit voor beide gemeenten 32.000 euro begroot	Imago	Inzet van de DO leidt tot een positief imago voor een gemeente. Het is voor de gemeentes belangrijk om inwoners optimaal te kunnen ondersteunen. De DO werkt hier aan mee. De waarde die elke gemeente hier aan hecht is 50.000 euro (vragenlijsten/ interviews).

Zorgverzekeraar	-	-	-	Lagere zorgkosten	Door de inzet is er binnen de dorpen meer aandacht voor positieve gezondheid en word er slimmer samengewerkt tussen de verschillende belanghebbenden in het zorg en sociale domein. Het is de verwachting dat hierdoor er minder gebruik wordt gemaakt van huisartsenzorg. De aanname (interviews) is dat voor de inwoners die door de DO geholpen worden 4x per jaar minder een bezoek brengen aan de huisarts. Volgens het zorg instituut Nederland zijn de kosten voor een (gemiddeld) bezoek aan een huisarts, 30,87 euro.
------------------------	---	---	---	----------------------	---

IN WELK HUIS GAAN WE WONEN?

Werkgeverschap dorpsondersteuners

Claudia Landewé, Startsein.nu

Oktober 2025

I.o.v. Noaberkracht Dinkelland Tubbergen

Samenvatting

De functie van dorpsondersteuner bestaat sinds 2019 als lokaal initiatief ter bevordering van de vitaliteit, samenredzaamheid en leefbaarheid in de dorpen van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. De dorpsondersteuners vormen een waardevolle toevoeging aan de sociale basis blijkt uit de pilot die afgelopen periode is gedraaid. Gedurende de pilot zijn de dorpsondersteuners onder werkgeverschap van Noaberkracht aan de slag gegaan. Het is de bedoeling de pilot om te zetten naar een structurele werkwijze. Een van de op te leveren resultaten uit de pilot is een advies over het beoogd werkgeverschap. Hierbij zijn er een drietal opties:

- Huidige situatie handhaven dus gemeente blijft werkgever
- Werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie
- Werkgeverschap bij de kernen

Aanpak

Het vertrekpunt van het onderzoek vormt **goed werkgeverschap**. Dit betekent dat het vraagstuk op een afgewogen wijze wordt bekeken vanuit drie perspectieven.

- ✓ **Maatschappelijk perspectief** – Wordt met een andere organisatorische inbedding beter aangesloten bij de bedoeling van de functie?
- ✓ **Organisatieperspectief** – Wordt het werk doelmatiger en doelgerichter uitgevoerd?
- ✓ **Medewerkersperspectief** – Draag het bij aan professionele ruimte en werkgeluk van de dorpsondersteuners?

De centrale vraag is steeds: hoe draagt een mogelijke verandering van inbedding bij aan de versterking van één of meerdere van de drie genoemde perspectieven? De drie perspectieven vormden de basis van de gesprekken met de betrokken partijen namelijk gemeente, vertegenwoordiging van de dorpskernen, welzijnsorganisaties (SWTD & Wijkkracht) en natuurlijk de dorpsondersteuners zelf.

Conclusie

Uit deze analyse blijkt dat er op korte termijn (komende 2 jaar) is er nog veel te doen in het speelveld rondom de dorpsondersteuners. Schakel wordt geëvalueerd, er komt een advies over het ondersteuningsnetwerk en de visie op het Sociaal Domein wordt herzien. Het is van belang om de inhoudelijke koers helder hebben over het gewenste ondersteuningsaanbod binnen een gewenste toekomstvisie voordat een inrichtings/werkgeversvraag aan de orde is. Dit kan ook consequenties hebben voor de functie invulling van de dorpsondersteuner. Daarnaast is er tijd nodig om te werken aan het vertrouwen tussen de dorpsondersteuners en de kernen enerzijds en de welzijnsorganisatie anderzijds. Ook is aandacht nodig voor de herkenbaarheid van de

welzijnsorganisatie in de kernen. Zodat het dorpsgericht werken en de verbinding tussen dorpsondersteuners en welzijnsorganisaties versterkt wordt. Dit kost tijd om tot een gedragen visie en een gedeelde uitvoering te komen. Dit is iets dat in het kader van de transformatie sowieso moet gebeuren.

Daarom is het advies om voor de komende periode de huidige situatie in stand te houden dus Noaberkracht als werkgever te laten fungeren. Ondertussen kan de functie zich doorontwikkelen en kunnen de betrokkenen inhoudelijk mee te denken en bij te dragen aan de genoemde processen. Hierbij is actieve betrokkenheid van de coördinator en beleidsontwikkeling zeer wenselijk. Na oplevering van deze uitkomsten kan er een definitieve keus gemaakt worden over de positionering en functie invulling van de dorpsondersteuner in samenhang met de andere spelers in het ondersteuningsnetwerk van een kern.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
1 Context.....	5
1.1 Plan van aanpak	5
1.2 Samenhang met andere lopende opdrachten	6
2 Huidige situatie	7
2.1 Werkgeverschap.....	7
2.2 Financiering	8
3 Resultaten	9
3.1 Bestaande modellen van werkgeverschap	9
3.2 Uitkomsten gesprekken.....	11
4 Advies werkgeverschap dorpsondersteuners.....	14
4.1 Werkgeverschap geduid	14
4.2 Scenario's	16
4.3 Conclusie	20
4.4 Aandachtspunten voor vervolg	20
Bijlage 1a Functieprofiel en taken dorpsondersteuner	22
Bijlage 1b Projectsituatie Noaberkracht	25
Bijlage 1c beschrijving rol van de kernen	26
Bijlage 2 analyse werkgeverschap o.b.v. desk research	27
Bijlage 3a overzicht gevoerde gesprekken.....	30
Bijlage 3b Hulpvragen gesprekken	31
Bijlage 4 Arbeidsrechtelijke aandachtspunten	33
Bijlage 5 Geraadpleegde bronnen	34

1 Context

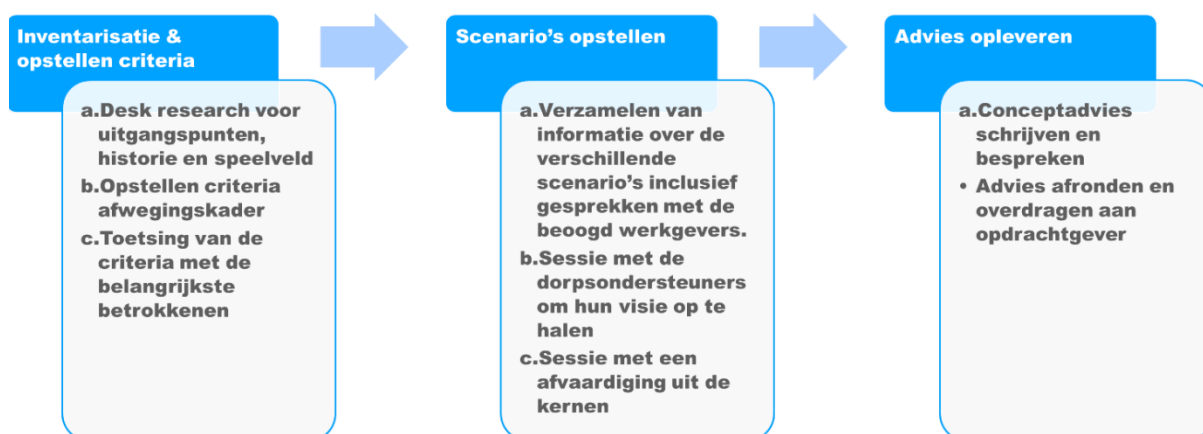
De functie van dorpsondersteuner bestaat sinds 2019 als lokaal initiatief ter bevordering van de leefbaarheid in de dorpen van de gemeenten Dinkelland en Tubbergen. De dorpsondersteuner is een verbindende schakel in het dorp, met oog voor vitaliteit, veerkracht en samenredzaamheid. Vanuit nabijheid en laagdrempelig contact ondersteunt hij of zij inwoners bij vragen rond welzijn, zorg, ontmoeting en samenleven. De dorpsondersteuner werkt outreachend, preventief en onafhankelijk, en kent de sociale kaart van het dorp goed. De dorpsondersteuners vormen een waardevolle toevoeging aan de sociale basis blijkt uit de pilot die afgelopen periode is gedraaid. Gedurende de pilot zijn de dorpsondersteuners onder werkgeverschap van Noaberkracht aan de slag gegaan. Het is de bedoeling de pilot om te zetten naar een structurele werkwijze. Een van de op te leveren resultaten uit de pilot is een advies over het beoogd werkgeverschap. Hierbij zijn er een drietal opties:

- Huidige situatie handhaven dus gemeente (Noaberkracht) blijft werkgever
- Werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie
- Werkgeverschap bij de kernen

Hierover wil Noaberkracht graag een advies waarin diverse aspecten van het werkgeverschap en de positionering van de dorpsondersteuners meegenomen worden. Zodat er een gedegen afweging gemaakt kan worden voor nu en voor de langere termijn.

1.1 Plan van aanpak

Sinds 2023 is de functie ondergebracht bij Noaberkracht, binnen het organisatieonderdeel Samenleving. De functie is voorzien van een duidelijk profiel, met bijbehorende taken. In het kader van de afronding van de pilot wordt nu geëvalueerd bij welke werkgever de functie het beste tot haar recht komt: de gemeente, een welzijnsorganisatie of de dorpskernen zelf. Hiervoor hanteren we de volgende stappen.

Het vertrekpunt van het onderzoek vormt **goed werkgeverschap**. Dit betekent dat het vraagstuk op een afgewogen wijze wordt gekeken vanuit drie perspectieven.

- ✓ **Maatschappelijk perspectief** – Wordt met een andere organisatorische inbedding beter aangesloten bij de bedoeling van de functie?
- ✓ **Organisatieperspectief** – Wordt het werk doelmatiger en doelgerichter uitgevoerd?
- ✓ **Medewerkersperspectief** – Draag het bij aan professionele ruimte en werkgeluk van de dorpsondersteuners?

De drie perspectieven vormen de basis van de gesprekken met de betrokken partijen namelijk gemeente, vertegenwoordiging van de dorpskernen, welzijnsorganisaties (SWTD & Wijkkracht) en natuurlijk de dorpsondersteuners zelf.

De centrale vraag is steeds: hoe draagt een mogelijke verandering van inbedding bij aan de versterking van één of meerdere van de drie genoemde perspectieven. Deze worden verderop nader toegelicht en ingekleurd. De evaluatie moet dus antwoord geven op de vraag: “In welk huis gaan we wonen?” – oftewel: wat is de plek waar de functie van dorpsondersteuner het best kan floreren, in het belang van de gemeenschap, de organisatie én de mensen die het werk doen?

Alleen als uit de gewogen beoordeling van deze drie perspectieven een duidelijke verbetering blijkt, is het verstandig om over te gaan tot een verandering van de organisatorische inbedding van de functie. Hierin maken we onderscheid op korte termijn (> 2 jaar) en lange termijn (< 2 jaar) gezien de andere lopende opdrachten.

1.2 Samenhang met andere lopende opdrachten

Deze opdracht staat niet op zichzelf en maakt onderdeel uit van de hele transitie in het Sociaal Domein. De dorpsondersteuner is een van de pijlers onder deze transitie en vergt dus een goede inbedding zowel inhoudelijk, in het netwerk als qua werkgeverschap. Om dit helder te krijgen lopen er meerdere opdrachten tegelijk namelijk het goed duiden van de rol van de Brede Toegang en het ondersteuningsnetwerk (resultaten eind 2025), het herformuleren van de opdracht voor het welzijnswerk (eind 2025) en door het helder maken van de visie op het Sociaal Domein (begin 2026). Dit advies dient dan ook als input voor de evaluatie van Schakel en het advies op de brede toegang dat eind van het jaar opgeleverd wordt.

2 Huidige situatie

In dit hoofdstuk wordt de uitgangssituatie voor de dorpsondersteuners in beeld gebracht. Hoeveel dorpsondersteuners zijn er in zowel Tubbergen als Dinkelland, hoe is in de pilot de aansturing, begeleiding en werkgeverschap geregeld en wat daarbij de rol van de werkgroepen uit de kernen is. In de afgelopen periode is binnen de pilot het werkgeverschap bij Noaberkracht Dinkelland Tubbergen belegd. Daarbij zijn op onderstaande wijze de functies en verantwoordelijkheden ingevuld. Dit vormt tevens het uitgangspunt voor het afwegen van het werkgeverschap. De pilot wordt omgezet naar een structurele situatie. Dat betekent dat er ook structureel zaken ingeregeld moeten worden. Onafhankelijk van waar het werkgeverschap belegd moet worden.

2.1 Werkgeverschap

Het werkgeverschap is momenteel belegd bij Noaberkracht in Domein Samenleving onder een manager. De dorpsondersteuners hebben een dienstverband bij Noaberkracht. Er is 1 coördinator voor de aansturing en doorontwikkeling van zowel de functie van de dorpsondersteuner als ook het team. Hierin zit ook een deel van het relatiebeheer richting kernen. Tevens is er een projectleider/beleidsmedewerker betrokken voor de begeleiding van de pilot, de ontwikkeling van het beleid en de interne afstemming met organisatie en bestuur. De precieze verdeling van deze taken inclusief ureninschatting is beschreven in de bijlagen. Na afronding van het project wordt voor de rol van de beleidsmedewerker geborgd in de gemeentelijke organisatie.

2.1.1.1 Dorpsondersteuners Dinkelland

Kern of combinatie van kernen	Aantal uren	Stand van zaken
Weerselo	24 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 december 2023
Deurningen	20 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 januari 2024
Rossum, Volthe, Lemselo	16 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 november 2024, maar gestopt per 31-08-2025. Vacature vacant.
Saasveld	15 uur	1 juni 2019
Lattrop-Breklenkamp, Tilligte, Noord-Deurningen	28 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 december 2023
Denekamp	24 uur	Proces verkenning gestart, nog geen besluit.
Ootmarsum	24 uur	Nog niet gestart, nog geen signaal ontvangen

2.1.1.2 Dorpsondersteuners Tubbergen

Kern of combinatie van kernen	Aantal uren	Stand van zaken
Geesteren	24 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 december 2023
Langeveen Detachering Bruinehaar	18 uur 2 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 februari 2024
Fleringen	12 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 juli 2022
Vasse, Mander, Manderveen, Hezingen	16 uur	Dorpsondersteuner gestart op: 1 september 2024
Harbrinkhoek/Mariaparochie	14 uur	Proces gestart, wens Dorpsondersteuner vanaf 1-1-2026
Reutum	12 uur	Proces gestart, wens Dorpsondersteuner vanaf 1-1-2026
Albergen	Nog niet begroot	Nog niet gestart, verwachte uren: 24
Tubbergen	Nog niet begroot	Nog niet gestart, verwachte uren: 24

2.2 Financiering

De financiering van de dorpsondersteuner is gebaseerd op de gemeentelijke zorgkosten (WMO, Jeugd en Participatiewet) per kern. Voor Dinkelland is er reeds voor elke kern geld in de begroting gereserveerd. Voor Tubbergen is dit een voorgenomen besluit waarbij in de perspectiefnota van 2025 voorgesteld wordt om in de begroting van 2026 structureel geld beschikbaar te stellen voor de dorpsondersteuners in 6 kernen. Albergen en Tubbergen zijn hierin nog niet meegenomen. De dorpsondersteuners werken voor de kernen en maken jaarlijks met hun kern/kernen een jaarplan voor de activiteiten en aandachtsgebieden voor de kern.

3 Resultaten

Op basis van de diverse stukken, is ervoor gekozen om goed werkgeverschap vanuit drie perspectieven in te kleuren. De inhoudelijke uitwerking van deze perspectieven in subthema's staat in de onderstaande tabel. In de bijlage zijn de gebruikte hulpvragen bij de gesprekken terug te vinden.

Gespreksthema's	Onderwerpen
Maatschappelijk perspectief (bedoeling van de dorpsondersteuner) Draagt de gekozen plek bij aan de leefbaarheid, vitaliteit en samenredzaamheid van de dorpen	• Herkenbaarheid & bereikbaarheid • Vertrouwen van inwoners • Dorpsgerichte werkwijze • Ruimte voor maatwerk • Versterking sociale basis
Organisatie perspectief (doelmatigheid en doelgerichtheid) Is de functie goed ingebed voor samenwerking, aansturing en verantwoording?	• Helderheid in positionering • Vermindering bureaucratie • Aansluiting sociaal domein • Samenwerking in de basis • Inbedding in de organisatie / hybride positionering (tussen inwoner en organisatie in) • Kwaliteitsborging
Medewerkers perspectief (werkgeluk , professionele ruimte en ontwikkeling) Voelen de dorpsondersteuners zich professioneel erkend, gesteund en gemotiveerd?	• Autonomie en erkenning • Aansluiting in cultuur en werkwijze (laagdrempelig, outreachend, mensgericht) • Continuïteit en doorontwikkeling • Scholing en intervisie

3.1 Bestaande modellen van werkgeverschap

Een rondje door Nederland laat zien dat er een aantal mogelijke modellen van werkgeverschap bestaan. Een optie is het beleggen van het werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie zoals bijvoorbeeld in Gennep, Bergeijk, Grolloo en Oirschot gebeurd. Een alternatief is dat de dorpen werkgever worden. Dat kan als individuele kern of door het oprichten van stichting of coöperatie zoals Gemert-Brakel, Wedde en Sint-Annaland gedaan hebben. Zij huren de dorpsondersteuner dan vaak in als ZZP-er. En daarnaast is er natuurlijk ook de bestaande situatie in Dinkelland en Tubbergen waarbij Noaberkracht als gemeenschappelijke regeling als werkgever optreedt.

In de onderstaande figuur wordt geschetst waar in de piramide het werkgeverschap dan belegd is en waar dan vanuit nabijheid de meest natuurlijke verbinding ligt.

Hieronder wordt elk model kort toegelicht en vanuit de desk research gescoord. De uitgebreide analyse is terug te vinden in de bijlage.

3.1.1 Welzijnsorganisatie

De dorpsondersteuner werkt vanuit een professionele organisatie. Dit model biedt veel vakinhoudelijke ondersteuning en is gericht op sociaal werk, maar kan minder dorpsgericht zijn. De verbinding met de andere delen van het welzijnswerk is makkelijker omdat het in het dezelfde organisatie gepositioneerd is. Verbinding met de gemeentelijke kant via beleid en uitvoering is wat meer op afstand en vergt dus een extra investering in netwerk en relatie. Evenals de verbinding met de andere partners in dezelfde sociale basis, mits er duidelijkheid is over rollen, taken en verantwoordelijkheden en er sprake is van vertrouwen in de samenwerking.

3.1.2 Noaberkracht

Dorpsondersteuners zijn nu in loondienst bij Noaberkracht. Dit biedt stabiliteit en beleidsmatige aansluiting. Ook is de lijn naar de toegang tot maatwerk korter. De sturing op de beleidsdoelen is makkelijker omdat beleidsmedewerker, coördinator en dorpsondersteuner vanuit een en dezelfde plek werken. Als de bestuursstijl van een gemeente minder samenlevingsgericht is, kan dit leiden tot bureaucratisering en afstand tot de gemeenschap.

3.1.3 Dorpen/coöperatie/stichting

De dorpsondersteuner is lokaal georganiseerd via een stichting of coöperatie vaak via een ZZP-opdracht. Dit versterkt de binding met het dorp en maakt maatwerk mogelijk, maar is kwetsbaar qua professionele ontwikkeling, inbedding, structuur en continuïteit.

3.2 Uitkomsten gesprekken

In de periode augustus en september zijn er gesprekken geweest met de verschillende betrokkenen: dorpsondersteuners (3 sessies), coördinator dorpsondersteuner, welzijnsorganisaties SWTD en Wijkkracht, projectleider/beleidsmedewerker, huidige leidinggevende en directie Noaberkracht om een goed beeld te krijgen bij de beste plek voor het werkgeverschap. Hieronder zijn de resultaten uit de gesprekken op elk van de drie perspectieven kort samengevat.

3.2.1 Maatschappelijk perspectief

De kernvraag op het maatschappelijk perspectief is of de gekozen plek bijdraagt aan de leefbaarheid, vitaliteit en samenredzaamheid van de kernen. Hierin zie je dat de dorpen en Noaberkracht hoog scoren. De kernen omdat hier echt hun toegevoegde waarde ligt. Zij weten er speelt in de kernen. Ze staan dichtbij de samenleving en kunnen hier samen met de dorpsondersteuner vorm geven aan de activiteiten en aandachtsgebieden. Dus dat biedt ruimte voor maatwerk. Het vertrouwen van inwoners is hoog. De dorpsondersteuner staat los van organisaties en instituties en is gevoelsmatig dan ook echt van de kern en voor de kern. Dit vergroot ook de herkenbaarheid en bereikbaarheid. Maar we zien ook dat in de opstartfase van de dorpsondersteuner het wel een investering vergt om het vertrouwen, de herkenbaarheid en de laagdrempeligheid op te bouwen. Dat gaat niet vanzelf.

Noaberkracht wordt hierin ook als goede plek gezien vanuit enerzijds het gedeelde belang en de visie en anderzijds vanuit de opgedane ervaringen in de pilot. De dorpsondersteuners hebben veel ruimte gekregen om aan de slag te gaan passend bij de kern of kernen waar zij actief zijn. Zeker de dorpsondersteuners zelf, de kernen maar ook de gemeente zijn tevreden met hoe het nu gaat.

Het maatschappelijke perspectief lijkt volgens de kernen en de dorpsondersteuners minder door het welzijnswerk gedragen te worden. Hierin is het goed om onderscheid te maken in de positie van SWTD en Wijkkracht. SWTD is als welzijnswerk gemeentebreed actief met zowel persoonlijke ondersteuning als collectieve activiteiten. De afstand tussen SWTD, de kernen en de dorpsondersteuners voelt groot. En er is op dit moment weinig vertrouwen vanuit de kernen en dorpsondersteuners. Er wordt aangegeven dat de SWTD weinig zichtbaar is in de kernen en daarmee ook minder de dorpsgerichte werkwijze uitdraagt. De zorg is dat er weinig ruimte voor maatwerk per kern is. Er is nog veel werk te doen in het vertrouwen van inwoners en de herkenbaarheid en bereikbaarheid. Wijkkracht als organisatie is vooral in Dinkelland actief. Ze zijn nu vaak op individueel niveau actief en niet in collectieve activiteiten. Zij verzorgen o.a. (school) maatschappelijke werk en begeleiding en de formulierenservice. Dorpsondersteuners en kernen vragen zich af in hoeverre Wijkkracht de visie en aanpak deelt en kan uitvoeren. Voor beide welzijnsinstellingen geldt dat er meer duidelijkheid gevraagd wordt in hoeverre zij in staat om de dorpsgerichte werkwijze en het maatwerk te bieden en te

borgen. De verbinding vanuit het welzijn naar de sociale basis zou wel makkelijker gelegd moeten kunnen worden door gedeelde taal en belangen. De bestuurder van SWTD geeft aan dat “hetzelfde shirt dragen” helpt in het leggen van de verbindingen onderling en de herkenbaarheid en de positionering verder helpt.

3.2.2 Organisatieperspectief

Bij het organisatieperspectief scoren vanuit de desk research vooral Noaberkracht en de welzijnsorganisaties hoog. In alle gevallen geldt hoe dan ook dat er nog werk aan de winkel is in de positionering en facilitering van de dorpsondersteuner. Dat is ook logisch: de functie is relatief nieuw zowel landelijk als ook binnen de beide gemeenten. Het vak moet zich nog uitkristalliseren evenals de verhouding met de andere spelers in het ondersteuningsnetwerk. Dit vergt investeren in samenwerken, positioneren, afbakening van taak en rol en een goede aansturing. Daarnaast is er sprake van een team in ontwikkeling. Dat, als het goed is, de komende jaren ook nog door zal groeien.

Noaberkracht wordt positief beoordeeld op de verbinding met het sociaal domein en de kwaliteitsborging. Schakel is dichtbij, maar er is nog geen sprake van een gedeeld proces en vanzelfsprekend vertrouwen tussen consultants en dorpsondersteuners. Er kan aansluiting gezocht worden bij de bestaande kwaliteitsstructuren, maar op vakinhoudelijke kwaliteit vergt dit extra inzet. In de huidige situatie is er weinig sprake van bureaucratie en hebben de dorpsondersteuners veel ruimte om zaken op hun eigen manier in te regelen. Er wordt nu wel geïnvesteerd in onderliggende processen en systemen om uniformer werken en overdraagbaarheid te vergroten. De samenwerking van de partijen in de sociale basis is nu vooral een zaak van de dorpsondersteuners zelf. Hier kunnen zij zich minder baseren op lopende lijntjes en verbindingen vanuit het werkveld zelf. De inbedding in de organisatie is nog volop aan de gang. Ze zijn nu nog een apart team dat nog moet invoegen in de organisatie. De coördinator coördineert en faciliteert hierin de ontwikkeling van het individu en het team. Onder meer door het uniformeren van de processen, het relatiebeheer met de kernen in hun rol als opdrachtgever, de positionering en de inhoudelijke doorontwikkeling van de dorpsondersteuner en het faciliteren van het team en de teamvorming.

Qua inrichting en ondersteuning kan een welzijnsorganisatie meer bieden vanuit de vakinhoudelijke ondersteuning. Dit vergt wel een investering voor de ontwikkeling van de dorpsondersteuners individueel en als team. Bij Wijkkracht kent men in andere regio's de rol van sociaal makelaar, die lijkt op wat de dorpsondersteuner doet. De verbinding met het sociaal domein is er vanuit beide welzijnsorganisaties via Schakel waarin SWTD een actieve rol heeft. Wijkkracht is onderdeel van Schakel voor Dinkelland.

Beide welzijnsorganisaties geven aan dat het belangrijk is de medewerkers te faciliteren in hun rol als professional. Zij bieden ook als werkgever flexibiliteit in contracten dus bijvoorbeeld meerdere kernen of een combinatie van dorpsondersteuner met een ander

aandachtsgebied of thema binnen het welzijnswerk. Risico hierbij is dat de dorpsondersteuners zich minder kunnen focussen op de dorpsgerichte werkwijze.

Voor de kernen geldt dat zij zich niet als werkgever zien voor de dorpsondersteuners. Zij geven in de sessie zelf aan dat dan de professionele ontwikkeling, de continuïteit en het hebben van een team onder druk komen te staan. Het oprichten van een eigen stichting of coöperatie wordt ook niet als optie gezien. Dan zou elke kern hierin vertegenwoordigd moeten zijn. Dan is de huidige situatie waarin Noaberkracht als werkgever optreedt naar tevredenheid. Een overgang naar een welzijnsorganisatie zou op termijn kunnen, maar dan zijn er op inhoud en relatie nog wel stappen te zetten.

3.2.3 Medewerkersperspectief

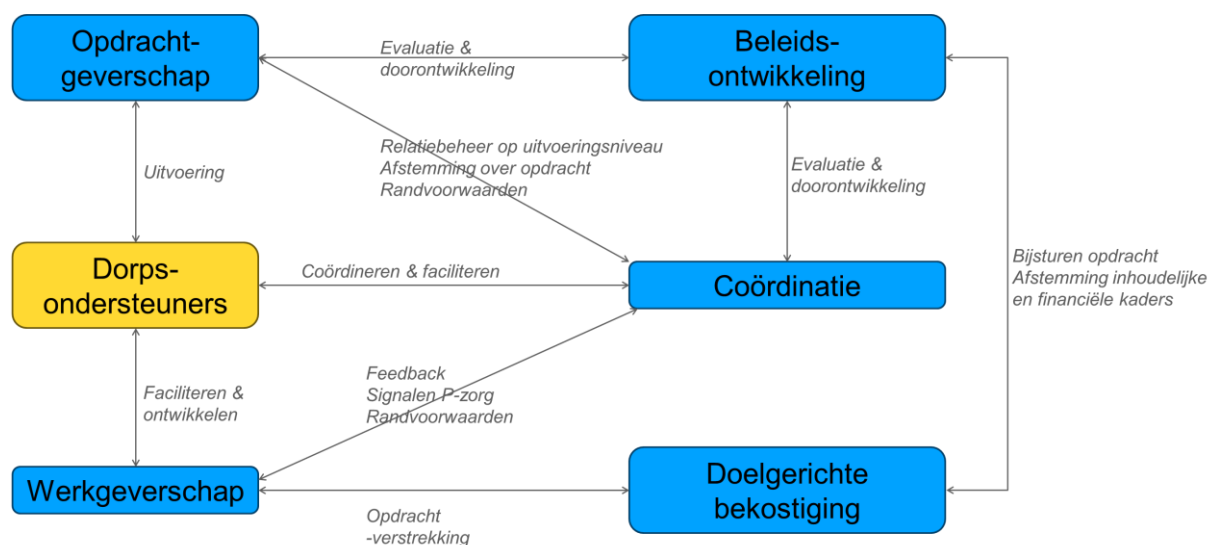
Vanuit de dorpsondersteuners springen vooral de kernen en Noaberkracht op het gebied van autonomie en erkenning, professionele ruimte en ontwikkeling er duidelijk uit. Voor een plek bij een welzijnsorganisatie hebben zij zorgen over hun autonomie, de dorpsgerichte werkwijze en de erkenning. De mogelijkheden voor scholing en intervisie en doorontwikkeling & continuïteit worden voor zowel bij Noaberkracht als bij de welzijnsorganisaties positief beoordeeld. Waarbij Noaberkracht minder scoort op de vakinhoudelijke kant maar beter in de verbinding met het beleid en de autonomie en erkenning.

4 Advies werkgeverschap dorpsondersteuners

In dit hoofdstuk worden de mogelijke scenario's met voor- en nadelen per type werkgever uitgewerkt. Daarbij is het van belang om aan te geven dat de kernen zichzelf geen rol als werkgever zien vervullen. Dat leidt er toe dat er twee scenario's uitgewerkt worden: Noaberkracht als werkgever en een welzijnsorganisatie als werkgever. Hierbij is gekozen voor welzijnsorganisatie in zijn algemeenheid, omdat er voor de omvang van deze opdracht een aanbestedingsproces gestart moet worden. Om de scenario's goed te kunnen uitwerken, worden eerst de positie van het werkgeverschap en de verschillende rollen rondom de dorpsondersteuner beter geduid.

4.1 Werkgeverschap geduid

Uit de gesprekken blijkt dat de rol als werkgever, het opdrachtgeverschap, de coördinatie en beleidsontwikkeling vaak door elkaar heen lopen. Dit vertroebelt het beeld op wat het werkgeverschap precies inhoudt en hoe je dit het beste kunt beoordelen. Daarom is in beeld gebracht hoe de verhoudingen rondom de dorpsondersteuner liggen en wie daarin welke taak en verantwoordelijkheid heeft. Het onderstaande plaatje schetst dit en verderop wordt elke rol nader toegelicht. Het is in de uitvoering belangrijk dat deze verschillende onderdelen goed met elkaar samenwerken om een optimale situatie voor de dorpsondersteuner te creëren.

4.1.1 Dorpsondersteuner

De dorpsondersteuner levert een bijdrage aan de transitie door een verbindende schakel in het dorp te zijn, met oog voor vitaliteit, veerkracht en samenredzaamheid. Vanuit nabijheid en laagdrempelig contact ondersteunt hij of zij inwoners bij vragen rond welzijn, zorg, ontmoeting en samenleven. De dorpsondersteuner moet hierin vrij en onafhankelijk kunnen werken in en voor de kernen. De kerntaken van de dorpsondersteuner worden mede bepaald door lokale prioriteiten, mogelijkheden en beperkingen. De dorpsondersteuners werken in één team bij één werkgever.

4.1.2 Opdrachtgeverschap

De opdrachtgever stelt de doelen, bepaalt de kaders en is verantwoordelijk voor de beslissingen zoals het starten of stoppen van activiteiten. Het opdrachtgeverschap wordt vervuld door de kernen. Hiertoe zijn er afspraken over de invulling van het opdrachtgeverschap gemaakt inclusief doelgerichtheid van de inzet van de dorpsondersteuner. Dit doet een kern onder meer door het opstellen van een jaarplan samen met de dorpsondersteuner. De kern zorgt mede voor herkenbaarheid en het versterken van het vertrouwen bij de inwoners. Tevens zal de kern de kwaliteit van de inzet van de dorpsondersteuner bewaken en hierbij randvoorwaarden scheppen vanuit goed opdrachtgeverschap.

4.1.3 Werkgeverschap

Werkgeverschap is de verantwoordelijkheid van een werkgever om een goede, gezonde en veilige werkomgeving te bieden, waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen en hun werk met plezier kunnen uitoefenen. In het geval van de functie van dorpsondersteuner zijn hierin uit zowel de desk research als de gesprekken de volgende zaken als essentieel benoemd:

- Autonomie van de functie waarborgen
- Faciliteren van de randvoorwaarden om je werk te kunnen doen zoals o.a. werkplek en bijbehorende IT
- Borgen van de continuïteit bij ziekte, uitval of wisseling van werkgever
- Scholing & intervisie faciliteren
- Aansluiten in cultuur en dorpsgerichte werkwijze
- Personeelszorg verzorgen bij o.a. ziekte, verlof, scholing en ontwikkeling

4.1.4 Coördinatie

Coördinatie van werk is het afstemmen van verschillende werkzaamheden, taken en mensen om een gemeenschappelijk doel te bereiken. Dit omvat het organiseren, plannen, coördineren van activiteiten en het faciliteren van samenwerking om te zorgen dat alles soepel verloopt. Hierin wordt uit de desk research en de gesprekken aangegeven dat het van belang is de positionering & rolduidelijkheid van de dorpsondersteuners te versterken en te borgen. Daarnaast moet de coördinator de dorpsondersteuners faciliteren in de dorpsgerichte werkwijze en inhoudelijke coördinatie op de uitvoering, zoals uniformere werkprocessen organiseren en de benodigde faciliteiten en randvoorwaarden in beeld brengen. Maar ook zorgen dat er oog is voor het stimuleren en faciliteren van de samenwerking met interne en externe partners. Tot slot is de doorontwikkeling van het team en de individuele dorpsondersteuners een belangrijk aandachtspunt voor de komende jaren.

4.1.5 Doelgerichte bekostiging

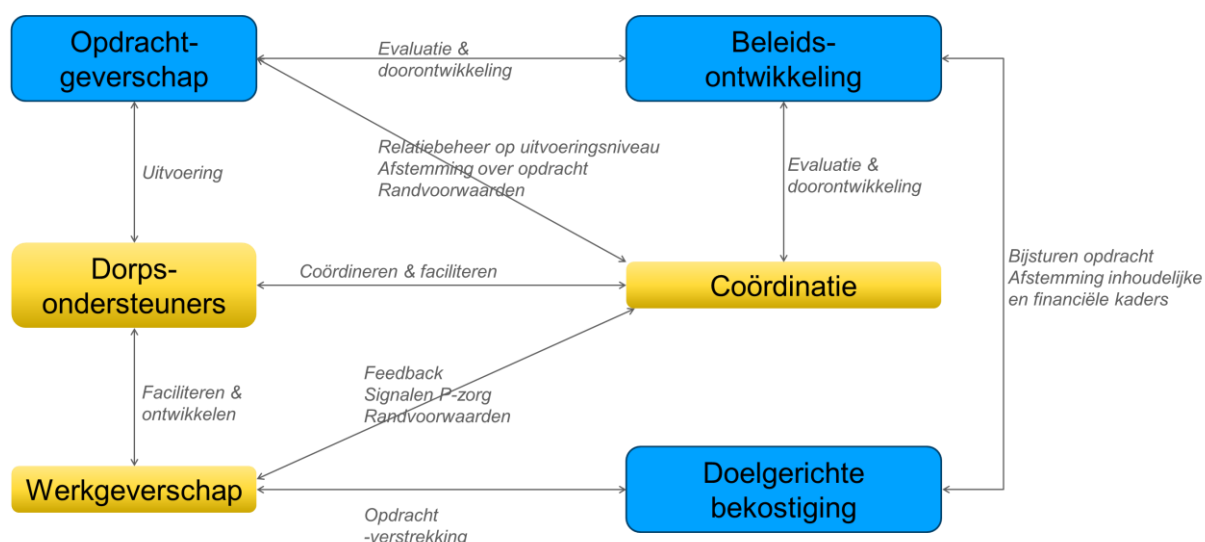
Bij de doelgerichte bekostiging is de gemeente degene die de dorpsondersteuner bekostigt via de gemeentelijke begroting. Dit doen de gemeenten Dinkelland en Tubbergen met een bepaald doel namelijk het versterken van de vitaliteit, de veerkracht en de samenredzaamheid in de kernen om in de (nabije) toekomst zorg en ondersteuning beschikbaar, toegankelijk en betaalbaar te houden voor inwoners die dit nodig hebben. Dat betekent dat de gemeente een opdracht verstrekt aan Noaberkracht of een externe partij om de rol van werkgever voor de dorpsondersteuners te vervullen. En wel op een zodanige manier dat dit bijdraagt aan de gestelde doelen in het gemeentelijk beleid.

4.1.6 Beleidsontwikkeling

Zoals hierboven genoemd financieren de gemeenten de dorpsondersteuners vanuit bepaalde beleidsdoelen. Daarbij is het van belang dat deze beleidsdoelen gemonitord worden, zodat op basis van de resultaten beleid of uitvoering bijgestuurd kan worden. Dit is de rol van beleidsontwikkeling. Beleidsontwikkeling binnen een gemeente is het proces van het formuleren van een visie en strategie voor de toekomst van de leefomgeving en maatschappelijke taken. Het omvat het maken van strategische keuzes met de betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden en wordt gevolgd door de uitwerking in concrete programma's en maatregelen. Hiervoor is vaak een specifieke beleidsmedewerker per thema, organisatie of domein aangewezen. Deze beleidsmedewerker doet het relatiebeheer met de kernen en andere betrokkenen op beleidsniveau. Zij/hij maakt afspraken over het opdrachtgeverschap en zorgt voor de gezamenlijke evaluatie en doorontwikkeling.

4.2 Scenario's

In de scenario's zijn twee rollen van belang namelijk die van werkgever en die van de coördinator. Hiervan wordt door de huidige betrokkenen aangegeven dat deze twee onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. In deze scenario's wordt voor zowel Noaberkracht als een welzijnsorganisatie geschetst welke stappen te zetten zijn voor een goede inbedding van de dorpsondersteuner als de pilotfase voorbij is.

4.2.1 Werkgeverschap bij Noaberkracht

In de huidige pilotsituatie zijn de dorpsondersteuners reeds onderdeel van Noaberkracht, maar zijn ze nog niet ingebed in de organisatie. Hieronder wordt aangeduid waar het reeds goed gaat en waar nog ontwikkelpunten liggen.

Maatschappelijk perspectief

Iedereen vindt dat het opdrachtgeverschap goed bij de kernen past. Ze staan dichtbij de inwoners, weten wat er speelt en kunnen samen met de dorpsondersteuners de belangrijkste thema's duiden. Dit vereist van de werkgever dat de dorpsondersteuners autonoom kunnen handelen en maatwerk kunnen leveren per kern. Dit waarborgen van de autonomie en het maatwerk door Noaberkracht wordt positief beoordeeld door zowel de kernen als de dorpsondersteuners zelf. In de kernen waar de dorpsondersteuners actief zijn, zijn ze herkenbaar en bereikbaar. Het kostte vaak wel even tijd, maar de inwoners hebben vertrouwen in de dorpsondersteuner. De werkgroepen uit de kernen ervaren dat ook zo. Ze geven aan dat ook de relatie met de gemeente hierdoor beter is geworden, omdat er kortere lijntjes zijn met zowel de coördinator als de beleidsmedewerker. Er is kortom veel vertrouwen in de dorpsgerichte werkwijze. De dorpsondersteuner wordt gezien als de spin in het web. In de versterking van de sociale basis is het vergroten van de samenwerking met partners uit de sociale basis en specifiek het welzijnswerk een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst. Daarvoor is de positionering van de dorpsondersteuner en duidelijkheid over de rollen, taken, verantwoordelijkheden heel belangrijk. Het is nu nog lang niet altijd duidelijk wat de dorpsondersteuner wel en niet doet, voor wie en met welke intentie en professionaliteit. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met Schakel. Dus zowel intern als extern is hier goede communicatie voor nodig en consensus bij zowel leidinggevende, coördinator, beleid als dorpsondersteuners zelf.

Organisatieperspectief

De dorpsondersteuners vormen een jong team dat echt aan het pionieren is gegaan. Ze hebben vrij van alles hun weg kunnen en moeten vinden. Dat betekende weinig ondersteunende structuren maar ook weinig verplichtingen in registratie, processen of werkafspraken. Echter de fase van pionieren is gaandeweg voorbij en dat betekent dat er meer in structuren, processen en systemen gevat moet worden passend bij het autonome karakter van de functie dorpsondersteuner, waarbij bureaucratie en complexiteit in administratie worden vermeden. Dat vergt een investering in faciliteiten, tijd (van dorpsondersteuners en coördinator) en het zoeken naar aansluiting met de verschillende partners. Op een aantal vlakken gebeurt dat al zoals het organiseren van teamoverleg, het bespreken van casuïstiek met elkaar en het nadenken over een vorm van registratie van de belangrijkste zaken uit de kernen. Maar het gaat ook om het borgen van werkafspraken met partners of helpen de beleidsdoelen van de gemeenten te behalen. Belangrijk daarbij is ook het besef dat in dienst zijn bij de gemeente ook betekent dat je ambtenaar bent. Met alle verantwoordelijkheden die daarbij horen. Dat kan spanning geven in het werken voor de inwoner/de kern en vanuit de gemeenten is er ook een belang/proces/verplichting. Hierin is de coördinator als klankbord en sparringpartner heel waardevol.

Naar de kernen toe is het borgen van de continuïteit bij ziekte, uitval of wisseling van werkgever een belangrijk punt. Zodat de ontwikkelingen in de kern niet stil komen te staan. Dat vergt ook dat er meer gedeelde processen en faciliteiten komen. Klein voorbeeld is het gebruik van mail op naam van de kern i.p.v. Noaberkracht email. Dit lijkt klein maar er gaat een hele wereld schuil achter het zorgen voor informatieveiligheid, privacy, overdraagbaarheid etc.

Medewerkersperspectief

De autonomie en de erkenning van de dorpsondersteuner wordt positief beoordeeld in de huidige situatie. Toch is hier nog een stap te zetten. Naarmate de dorpsondersteuner en de meerwaarde ervan steeds duidelijker wordt, wordt dit ook als een kans gezien om andere beleidsdoelstellingen in de kern te laten landen. Er moet voorkomen worden dat de focus van de dorpsondersteuner verschuift van de behoefte van de kern naar het belang van de gemeenten. Dus het goed neerzetten van de functie en de bijbehorende kaders is essentieel. Dit vergt ook een doorontwikkeling van de functie en het team zelf. In de situatie bij de gemeente betekent dat extra aandacht voor scholing en intervisie. En dan ook specifiek richting het domein van welzijnswerk en dorpsgericht werken. Dit is iets dat niet van nature ingebed is in de ontwikkelkant van de gemeente en dus expliciet georganiseerd moet worden. Hetzelfde geldt voor de behoefte aan coördinatie. Noaberkracht is bezig met de inrichting van zelforganiserende teams. Dit team is daar voorlopig nog niet aan toe. De functie is nieuw en gaat van een pilot naar inbedding, het team ontwikkelt en breidt zich nog uit de komende jaren evenals de positionering van de dorpsondersteuner. Het belang van de coördinator die zorgt dat de randvoorwaarden op

orde zijn, faciliteiten geregeld zijn, als sparringpartner fungeert en een deel van het relatiebeheer met de kernen doet, is essentieel voor het succes van de dorpsondersteuner in het behalen van de gestelde beleidsdoelen.

4.2.2 Werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie

In de huidige situatie wordt er veel afstand ervaren tussen dorpsondersteuners, kernen en welzijnswerk. De noodzaak tot samenwerken en een goede verdeling van taken en verantwoordelijkheden is inmiddels al duidelijk. En hier wordt in diverse opdrachten hard aan gewerkt. Denk hierbij aan het goed duiden van de rol van de Brede Toegang en het ondersteuningsnetwerk (resultaten eind 2025), het herformuleren van de opdracht voor het welzijnswerk (eind 2025) en door het helder maken van de visie op het Sociaal Domein (begin 2026).

Hiermee ontstaan op termijn nieuwe kaders die een andere positie voor het welzijnswerk betekenen, nog los van de organisaties die hierin betrokken zijn. Daarom wordt nu ook het scenario werkgeverschap bij een welzijnsorganisatie in kaart gebracht.

Maatschappelijk perspectief

Ook als een welzijnsorganisatie werkgever wordt, blijft het opdrachtgeverschap bij de kernen liggen. Dit vereist een goede relatie met de werkgroep van elke kern. Bij een overname van het werkgeverschap zal bij zowel de welzijnsorganisatie als de kernen tijd gereserveerd moeten worden om deze relatie te versterken. De herkenbaarheid van de bestaande dorpsondersteuners zal niet afnemen, maar het opstarten in nieuwe kernen zal een investering in het opbouwen van vertrouwen en herkenbaarheid vergen.

In de huidige situatie is er zorg over de dorpsgerichte werkwijze en de ruimte voor maatwerk. Hierin heeft de welzijnsorganisatie wel iets te laten zien. Maar vanuit een gedeelde visie en door goed aan te sluiten bij de behoefte van iedere kern zijn hier mooie stappen te zetten. De rol van coördinator die op overstijgend niveau de relaties met de kernen onderhoud en samen kijkt naar de dorpsgerichte werkwijze en de ruimte voor maatwerk is onmisbaar. Daarnaast is het aan de gemeenten om zowel met de kernen als met de welzijnsorganisatie goede afspraken te maken en een heldere opdracht te formuleren die ook actief gevolgd wordt.

Organisatieperspectief

Vanuit de desk research lijkt de welzijnsorganisatie de natuurlijke plek voor een dorpsondersteuner. Welzijnswerk zit dicht op de inwoners en de informele netwerken in de kernen en spreekt veelal dezelfde taal als de dorpsondersteuners. Maar zoals hierboven al aangegeven is er onduidelijkheid in de positionering van de dorpsondersteuner. Hoe verhoudt zich deze functie tot die van social worker en wanneer draag je een casus over? Als dit binnen één organisatie plaatsvindt kan het twee kanten op. De discussie is makkelijker te voeren en de kaders worden sneller duidelijk. Of de discussie verhardt zich en er ontstaat een concurrentiestrijd waarmee het belang van de

kernen helemaal niet gediend is. Als er een overdracht van werkgeverschap plaatsvindt, moet er in ieder geval een duidelijke positionering van de dorpsondersteuner zijn. En is het aan de gemeenten én kernen om helder mee te geven welke verwachtingen zij hierin hebben.

Net als bij de gemeenten zijn binnen welzijnswerk ook meerdere beleidsdoelen te behalen in de opdracht die door de gemeenten verstrekt is. Dat kan ook hier leiden tot een verschuiving van de focus op de behoefte van de kernen naar andere beleidsdoelstellingen. Voordeel in deze situatie is dat de gemeenten én kernen hier samen scherp kunnen zijn. Dus er is meer externe controle mogelijk dan bij het werkgeverschap bij de gemeenten. Daarvoor moet er wel een PDCA cyclus ingericht worden waarbij de verschillende spelers aan tafel zitten en samen kijken naar de resultaten en ontwikkelingen.

Het werken binnen een welzijnsorganisatie biedt ook flexibiliteit in contracten en werk omdat er meer soortgelijke functies/rollen te vervullen zijn. Dus vanuit loopbaanperspectief kan dit aantrekkelijk zijn. Het zorgt er voor dat continuïteit makkelijker geborgd kan worden. Als het gaat om uniforme processen, registratie en kwaliteitsborging dan wordt een welzijnsorganisatie positief beoordeeld. Dit staat er allemaal al en kan door de dorpsondersteuners ook gebruikt worden voor hun werk.

Medewerkersperspectief

De dorpsondersteuners hebben, als zij een plek bij een welzijnsorganisatie krijgen, zorgen over hun autonomie, de dorpsgerichte werkwijze en de erkenning. Dit is afhankelijk van de mate waarin de visie op de transformatie en de rol van de dorpsondersteuners al doorleefd zijn en de ervaring die een welzijnsorganisatie reeds heeft met dorpsgericht werken. Hierin zijn de resultaten van de processen die lopen op de Brede Toegang, opdracht welzijnswerk en de visie een goede basis. Het kost echter tijd om dit te laten landen bij de partners en stappen te zetten in de transformatie en verdeling van taken en verantwoordelijkheden.

De mogelijkheden voor scholing en intervisie en doorontwikkeling & continuïteit worden positief beoordeeld bij een welzijnsorganisatie, zeker op de vakinhoudelijke kant. Hier kan aangesloten worden bij bestaande structuren en kennis.

4.3 Conclusie

Uit deze analyse blijkt dat er op korte termijn (komende 2 jaar) is er nog veel te doen in het speelveld rondom de dorpsondersteuners. Schakel wordt geëvalueerd, er komt een advies over het ondersteuningsnetwerk en de visie op het Sociaal Domein wordt herzien. Het is van belang om de inhoudelijke koers helder hebben over het gewenste ondersteuningsaanbod binnen een gewenste toekomstvisie voordat een inrichtings/werkgeversvraag aan de orde is. Dit kan ook consequenties hebben voor de functie invulling van de dorpsondersteuner. Daarnaast is er tijd nodig om te werken aan

het vertrouwen in en de herkenbaarheid van de welzijnsorganisaties in de kernen. Zodat het dorpsgericht werken en de verbinding tussen dorpsondersteuners en welzijnsorganisaties versterkt wordt. Dit kost tijd om tot een gedragen visie en een gedeelde uitvoering te komen. Dit is iets dat in het kader van de transformatie sowieso moet gebeuren.

Daarom is het advies om voor de komende periode de huidige situatie in stand te houden dus Noaberkracht als werkgever te laten fungeren. Ondertussen kan de functie zich doorontwikkelen en kunnen de betrokkenen inhoudelijk mee te denken en bij te dragen aan de genoemde processen. Hierbij is actieve betrokkenheid van de coördinator en beleidsontwikkeling zeer wenselijk. Na oplevering van deze uitkomsten kan er een definitieve keus gemaakt worden over de positionering en functie invulling van de dorpsondersteuner in samenhang met de andere spelers in het ondersteuningsnetwerk van een kern.

4.4 Aandachtspunten voor vervolg

Naast de rol van werkgever en coördinator zijn de andere rollen en vooral de samenwerking tussen deze verschillende rollen een bepalende succesfactor voor de inzet van de dorpsondersteuner. Ongeacht waar welke rol belegd is, is er een gedeelde én doorleefde visie op de transformatie nodig door alle partijen. En moeten alle betrokken partners ook goed toegerust zijn om deze visie te vertalen naar de eigen activiteiten en bedrijfsvoering. Dit raakt de doelgerichte bekostiging en de beleidsontwikkeling vanuit de gemeenten. Met een doelgerichte bekostiging worden de beoogde doelen gekoppeld aan de financiering. Kortom het is van belang om samen te kijken of het geld dat besteedt wordt ook zorgt voor een beweging in de gewenste richting. De dorpsondersteuners voeren activiteiten uit i.s.m. de kernen. De kernen geven aan of zij resultaten zien. De werkgever en de coördinator faciliteren dit optimaal binnen de gestelde kaders en de gemeente bekijkt vanuit de beleidsontwikkeling of de doelgerichte bekostiging het gewenste resultaat/doel oplevert. Bij afronding van de pilot is het advies om voor elke rol helder te maken wat de bijdrage in dit samenspel is, deze afspraken ook schriftelijk vast te leggen en jaarlijks te evalueren.

Mocht het werkgeverschap op termijn gaan verschuiven dan is het goed om ook te kijken naar de arbeidsrechtelijke verplichtingen. In de bijlage is daar meer informatie over opgenomen.

Bijlage 1a huidig functieprofiel en taken dorpsondersteuner

Functieprofiel en takenpakket Dorpsondersteuner Noaberkracht (d.d. 31-03-2025)

Inleiding

Door het hele (platte)land zijn initiatieven ontstaan rondom ondersteuning voor leefbare kernen. In de gemeente Dinkelland is dit initiatief onder de noemer 'Dorpsondersteuner' ontstaan sinds 2019 vanuit het proces MijnDinkelland 2030! waarbij we als gemeente zoveel mogelijk willen aansluiten bij kansrijke ideeën en initiatieven van inwoners uit de kernen. Na een succesvolle pilot van de inzet van een dorpsondersteuner in Saasveld, is in 2022 een tweede dorpsondersteuner gestart in Fleringen, gemeente Tubbergen. Inmiddels is het team dorpsondersteuners uitgebreid naar 4 kernen in de gemeente Tubbergen en 7 kernen in gemeente Dinkelland. Voor de doorontwikkeling en inbedding van de functie dorpsondersteuner is o.a. gezamenlijk met het Lerend Netwerk besloten een meer concreet functie- en competentieprofiel op te stellen. De inzet van de dorpsondersteuner wordt door gemeenten Dinkelland en Tubbergen omarmd, omdat het aansluit bij de visie en doelstelling van de gemeenten. De ambtelijke organisatie Noaberkracht (gemeente Dinkelland en gemeente Tubbergen) is werkgever van de dorpsondersteuners.

Visie

Iedereen moet mee kunnen doen: jong en oud, rijk en arm, vitaal of met een beperking. We vinden het belangrijk om initiatieven uit dorpen die de gezondheid en vitaliteit bevorderen te stimuleren. Er wordt uitgegaan van de zelfredzaamheid en de eigen regie van onze inwoners. We zetten in op preventie, vroegsignalering en het versterken van de gemeenschappen door activiteiten, ondersteuning en (voorliggende) voorzieningen dichtbij én met inwoners te organiseren. Hiermee willen we mede bereiken dat noodzakelijk zorg (maatwerkvoorzieningen) beschikbaar en betaalbaar blijft voor inwoners die dit echt nodig hebben. Een dorpsondersteuner heeft hierin een belangrijke rol.

Kern van de functie

Kern van de functie

Door de inzet van de dorpsondersteuner willen de gemeenten Dinkelland en Tubbergen bijdragen om de leefbaarheid in de dorpen te verhogen, zowel gemeenschappelijk als individueel. De dorpsondersteuner ontstaat vanuit een burgerinitiatief en werkt in de (dorps)kernen. Hij/zij sluit aan bij de behoefte en wensen van het dorp. Hierdoor worden de kerntaken van de dorpsondersteuner mede bepaald door lokale prioriteiten, mogelijkheden en beperkingen. Tegelijkertijd conformeert de dorpsondersteuner zich aan de visie en kernwaarden van de gemeenten.

Een dorpsondersteuner ondersteunt de inwoners uit het dorp om uit te vinden hoe zij vitaal en veerkrachtig blijven. Hij/zij signaleert vroegtijdig sociale vraagstukken, individuele problematieken of ondersteuningsvragen en zorgt dat deze op de juiste plaats terecht komen. De dorpsondersteuner staat naast de inwoners in het dorp en luistert naar wat er leeft en speelt. Hij of zij regelt informele zorg door mensen met elkaar of met verenigingen in contact te brengen. Ook brengt de dorpsondersteuner inwoners tijdig in contact met de gemeentelijke toegang 'Schakel' en/of consultants. Dit doen zij, zodat er waar nodig nauw samen wordt gewerkt met lokale zorg- en welzijnsprofessionals of wanneer er bijvoorbeeld een beroep op de WMO, Jeugdwet of Participatiewet noodzakelijk lijkt. Optimale dienstverlening aan inwoners staat hierbij centraal.

Samenwerking met de werkgroep uit het dorp

De dorpsondersteuner werkt altijd samen met een werkgroep uit de (dorps)kern om samen de kaders en ambities vast te stellen waar de dorpsondersteuner samen met inwoners van het dorp invulling aan kan geven. De werkgroep is een steun in de rug en vormt een klankbord om te kijken waar signalen collectief kunnen worden opgepakt en helpt aan het bouwen van een sociale infrastructuur. De werkgroep wordt gevormd door vrijwilligers/inwoners uit het dorp die horen en voelen wat er speelt en hiermee de dorpsondersteuner kunnen voeden en inspireren.

Kerntaken

De dorpsondersteuner:

- is een vraagbaak en sparringpartner voor inwoners van 0-110 jaar voor vragen, ideeën en initiatieven over thema's als: activiteiten, ontmoeten, jeugd, wonen, welzijn, zorg, noaberschap en oog voor elkaar.
- maakt laagdrempelig contact met inwoners, verenigingen, vrijwilligers, zodat hij/zij weet wat er leeft in de gemeenschap.
- signaleert vragen en/of behoeftes van het dorp (collectief en individueel).
- verheldert de vraag en/of behoefte van inwoners (collectief en individueel).
- verstrekt na brede vraagverheldering informatie en adviseert over mogelijke oplossingen in het eigen netwerk, de eigen leefgemeenschap, gemeentelijke voorzieningen en (medische)zorg.
- maakt een juiste afweging op welk moment belangrijk/noodzakelijk is om formele (zorg)professionals te betrekken bij vraagstukken en behoeftes van de inwoner(s).
- kan onderdeel zijn van (de organisatie van) zorgverlening aan kwetsbare inwoners.
- werkt samen met professionals en ondersteuningsnetwerken in en rond het dorp.
- pakt op basis van behoeften vanuit het dorp acties op die kunnen leiden tot het organiseren van gezamenlijke voorzieningen, bijvoorbeeld ontmoetingsgroepen en activiteiten. Uitvoering hiervan ligt (meestal) bij inwoners zelf.
- bouwt verder op de kracht van de gemeenschap.
- zoekt vrijwilligers, werkt hiermee samen en ondersteunt hun activiteiten.
- stimuleert de zelfredzaamheid en samenredzaamheid van inwoners.
- versterkt en daar waar nodig opzetten van het informele netwerk.
- helpt mantelzorgers de weg te vinden.
- maakt het mogelijk te leren van elkaar en met elkaar: informeel en formeel / welzijn en zorg.

Uitgangspunten

De dorpsondersteuner is:

- onafhankelijk
- toegankelijk
- outreachend
- goed bereikbaar
- bekend en herkenbaar
- open in de communicatie (zegt wat ze doet en doet wat ze zegt)
- goed op de hoogte van de sociale kaart en houdt dit bij
- privacy bewust
- inspirerend en motiverend om transitie te bewerkstelligen met alle betrokken partners

Wat doet de dorpsondersteuner niet?

De dorpsondersteuner:

- beoordeelt niet de rechtmatigheid van een aanvraag voor de WMO, Jeugdwet en/of participatiewet. Stelt geen indicaties.
- verleent geen hulpverlening in trajecten waarbij je werkt met een begeleidings- en/of behandeldoel en plan van aanpak waarbij een (medisch) specialist en/of gedragswetenschapper/(GZ-)psycholoog hoofdbehandelaar is. Kan hierin wel ondersteunend zijn met duidelijke afspraken en rolverdeling.
- is geen onafhankelijk cliëntondersteuner (OCO) zoals vastgelegd in de WMO, WLZ en Jeugdwet, omdat de dorpsondersteuner werknemer is van gemeenten en hiermee niet onafhankelijk is zoals bedoeld in de uitoefening van de wettelijke taak OCO.
- is geen meldpunt voor klachten in de openbare ruimte; denk aan losliggende stoeptegels, groen onderhoud etc.
- is geen postbode of doorgeefluik van folders of flyers. Kan wel geconsulteerd worden door organisaties om mee te denken over hoe informatie het beste te verspreiden in de dorpen.

Functieprofiel Dorpsondersteuner		
Kwalificaties ✓ HBO werk- en denkniveau ✓ Werkervaring in zorg- en welzijn Persoonlijkheid ✓ Enthousiast ✓ Sociaal ✓ Toegankelijk ✓ Integer ✓ Empathisch ✓ Natuurlijk charisma ✓ Initiatiefrijk ✓ Flexibel ✓ Ondernemend ✓ Creatief ✓ Proactief ✓ Daadkrachtig ✓ Resultaatgericht	Competenties ✓ Brede kijk op gezondheid (met het accent op gezondheid en niet op ziekte) ✓ Kennis van en oog voor bestaande wet- en regelgeving ✓ Goed op de hoogte van lokale en landelijke ontwikkelingen in wonen, welzijn en zorg ✓ Meervoudig partijdig als basishouding (waarbij belangen van alle inwoners en partijen worden gezien) ✓ Oog voor maatschappelijke ontwikkelingen (en hoe daarop in te spelen) ✓ Herkent zaken als armoede, eenzaamheid en laaggeletterdheid en de oorzaken daarvan ✓ Reflectief op eigen handelen (bewust van mogelijkheden en grenzen van professionele rol) ✓ Heeft goede communicatieve en contactuele vaardigheden	Vaardigheden ✓ Kan goed organiseren (o.a. het participatieproces) ✓ Kan verbinden (inwoners, informele en formele zorg) ✓ Kan delegeren (bevorderen eigenaarschap inwoners) ✓ Kan motiveren (energie weten te mobiliseren) ✓ Kan coachen (zeggenschap en regie bij inwoners houden) ✓ Kan actief luisteren (om de boodschap/behoefte van inwoners helder te krijgen en te begrijpen) ✓ Kan de juiste gesprekstechnieken inzetten zoals nodig bij brede vraagverheldering, rouwondersteuning, slecht nieuws of conflicthantering. ✓ Kan met verschillende type mensen contact leggen ✓ Kan relaties opbouwen en onderhouden ✓ Kan Twents verstaan en meepraten ✓ Spreekt de taal van de inwoner, geen vakjargon

Bijlage 1b Projectsituatie Noaberkracht

Functie	Verantwoordelijkheden
Manager Samenleving	Manager organisatieonderdeel Samenleving Leidinggevende team Dorpsondersteuners met HR-verantwoordelijkheid Brede communicatie organisatieontwikkelingen Eindverantwoordelijk begroting
Beleidsadviseur en projectleider van o.a. dorpsondersteuners	Verantwoordelijk voor beleid t.a.v. inzet dorpsondersteuners Juridische en functionele positionering organiseren en vastleggen Lerend Netwerk SROI-berekening Begroting / ureninzet Ontwikkeling naar regulier beleid / structurele borging dorpsondersteuner in ondersteuningsnetwerk Dinkelland-Tubbergen vanaf januari 2026 Communicatie met verantwoordelijk wethouders
Programmaregisseur Positief Gezond	Verbinding en samenhang tussen lopende projecten van programma's "Iedereen gezond" en 'Positief Gezond'. Dorpsondersteuners is één van de projecten in deze programma's. Zorgvuldige overgang van project naar lijnverantwoordelijkheid.
Projectleider Twentse Koers/coördinator team Dorpsondersteuners	Dagelijkse, inhoudelijke coördinatie van het team Adviserend richting team op inhoudelijke casuïstiek Verbinding met individuele dorpsondersteuner over voortgang Teamontwikkeling. Richtinggevend met behulp van een jaarplan/teamplan. Samenwerkingsvraagstukken met andere organisaties, zoals bijvoorbeeld SWTD, Wijkkracht, woningcorporaties, wijkverpleging, scholen. Samenwerkingsvraagstukken met collega's van Noaberkracht. Denk bijvoorbeeld aan: consultantenteams sociaal domein en/of buurtsportcoaches. Samenwerkingsvraagstukken met huisartsen, start Welzijn op Recept. Samenwerking als team; hoe kun je van elkaar leren en elkaar versterken. Ontwikkelen van werkprocessen passend bij de (dorps)kern waarin de dorpsondersteuners werkzaam is. Inhoudelijke aanspreekpunt voor samenwerkingspartners bij vragen/dilemma's.

Bijlage 1c beschrijving rol van de kernen

- De werkgroep staat voor het gemeenschappelijk belang van het dorp.
- De werkgroep wordt gevormd door vrijwilligers/inwoners uit het dorp die horen en voelen wat er speelt en hiermee de dorpsondersteuner kunnen voeden en inspireren.
- De werkgroep werkt op basis van gelijkwaardigheid samen met de dorpsondersteuner en het dorp om samen de kaders en ambities vast te stellen waar de dorpsondersteuner samen met inwoners van het dorp invulling aan kan geven.
- De werkgroep vormt een klankbord voor de dorpsondersteuner. In de rol van klankbordgroep volgen zij de ontwikkelingen rondom de dorpsondersteuning, luisteren zij naar inwoners uit het dorp, stellen zij vragen over plannen en ontwikkelingen en kan de werkgroep advies geven.
- De werkgroep draagt bij aan verbinding in het dorp.
- De werkgroep geeft vertrouwen en ruimte aan de dorpsondersteuner en vormt een steun in de rug voor de dorpsondersteuner.
- De werkgroep heeft geen rol als werkgever.
- De werkgroep en dorpsondersteuner bepalen gezamenlijk de frequentie van de vergaderingen van de werkgroep. Dit is afhankelijk van behoefte, ontwikkelfase en mogelijkheden voor tijdsinvestering van de vrijwilligers.

Bijlage 2 analyse werkgeverschap o.b.v. desk research

		Welzijnsorganisatie	
	Criterium	Beoordeling	Toelichting
Maatschappelijk perspectief	Herkenbaarheid & bereikbaarheid	Middel	Bekendheid afhankelijk van lokale aanwezigheid van organisatie en de inzet van de dorpsondersteuner zelf
	Vertrouwen van inwoners	Middel	Vertrouwen hangt af van hoe lokaal de welzijnsorganisatie al werkt en hoe de relatie met de kernen is
	Dorpsgerichte werkwijze	Middel	Organisaties kunnen zich lokaal positioneren, maar zijn vaak organisatiegestuurd. Daarnaast is er sprake van een lastige positie want de welzijnsorganisatie heeft zowel een opdracht vanuit de gemeente, maar moet voor de dorpsondersteuners zich laten sturen door de behoeften, mogelijkheden en beperkingen vanuit de lokale werkgroepen
	Ruimte voor maatwerk	Middel	Mogelijk, mits organisatie dit stimuleert en hier ruimte voor biedt
	Versterking sociale basis	Middel	Vaak gericht op verbinding, maar met organisatiekaders. Hierin zit ook het belang van rolduidelijkheid en takenpakket zodat er geen concurrentie intern en extern ontstaat
Organisatieperspectief	Helderheid in positionering	Middel	Hier is werk te doen in het helder maken van de verschillen in rol, taken en verantwoordelijkheden van de dorpsondersteuner ten opzichte van een sociaal werker of een andere functie vanuit sociale basis en welzijnswerk
	Vermindering bureaucratie	Middel	Minder bureaucratisch dan gemeente, maar er wordt wel gewerkt met protocollen. In hoeverre belemmeren die de dorpsgerichte werkwijze?
	Aansluiting sociaal domein	Middel	Vaak in opdracht van gemeente is het sociaal domein betrokken.
	Samenwerking met partijen in de sociale basis	Middel-Hoog	Van nature makkelijk geconnect maar wordt soms belemmerd door concurrentie met andere aanbieders.
	Inbedding in de organisatie	Hoog	Mits de dorpsondersteuner een duidelijke plek in het sociaal werkveld krijgt en goed gepositioneerd wordt in de organisatie.
	Kwaliteitsborging	Hoog	Er staat vaak al een professionele borging via methodiek, scholing en intervisie maar qua vakinhoud heeft dit wel aandacht
Medewerkerperspectief	Autonomie en erkenning	Middel	Afhankelijk van cultuur binnen organisatie.
	Cultuur en werkwijze	Middel	Hierin heeft het welzijnswerk nog een slag te maken vanuit de historie en vanuit haar opdracht
	Continuïteit en doorontwikkeling	Hoog	Dinkelland heeft structurele financiering ter beschikking gesteld, Tubbergen in afwachting van evaluatie
	Scholing en intervisie	Hoog	Vaste onderdelen van sociaal werk, dus als deze aangepast worden op de vakinhoud dan is dit makkelijk te organiseren

		Gemeente als werkgever	
	Criterium	Beoordeling	Toelichting
Maatschappelijk perspectief	Herkenbaarheid & bereikbaarheid	Middel	Afhankelijk van bestuursstijl en lokale zichtbaarheid van de gemeente.
	Vertrouwen van inwoners	Laag-middel	Vertrouwen kan groeien als gemeente nabij is, maar niet vanzelfsprekend.
	Dorpsgerichte werkwijze	Middel	Relaties met de kernen zijn geborgd via zowel de dorpsondersteuners, de coordinator als de beleidsmedewerker
	Ruimte voor maatwerk	Middel	Mogelijk, maar afhankelijk van bestuursstijl, beleidsvrijheid, mogelijkheden en mandaat.
	Versterking sociale basis	Laag-Middel	De directe binding en de nabijheid van het welzijnswerk is minder, er is wel een sterkere binding met de toegang. Dit is ook afhankelijk van de ontwikkeling van de lokale teams
Organisatieperspectief	Helderheid in positionering	Middel	dit vergt nog wel uitleg maar de rol/functie kan formeel beschreven en ingebed worden
	Vermindering bureaucratie	Laag-middel	dit is afhankelijk van hoe de sturing ingericht wordt en de financiële middelen gealloceerd worden
	Aansluiting sociaal domein	Hoog	Goede integratie met Wmo, zorg en welzijnsbeleid.
	Samenwerking met partijen in de sociale basis	Middel	Kan goed, mits bewust georganiseerd.
	Inbedding in de organisatie	Middel	risico als "apart" team, los van de organisatie dus aandacht voor verbinding nodig
	Kwaliteitsborging	Middel	er kan aansluiting gezocht worden bij de bestaande kwaliteitsstructuren, maar op vakinhoudelijke kwaliteit vergt dit extra inzet
Medewerkersperspectief	Autonomie en erkenning	Middel	Erkenning groeit als de dorpsondersteuner meer zichtbaar wordt. Het risico bestaat dat de autonomie beperkt wordt door procedures en regels en de beleidsmatige koers en belangen
	Cultuur en werkwijze	Middel-Hoog	beide coalities vinden de laagdrempeligheid en dorpsgerichtheid de meerwaarde van de dorpsondersteuner. In de organisatie wordt dit ook belangrijk gevonden maar is vooral de praktische uitwerking soms ingewikkeld
	Continuïteit en doorontwikkeling	Hoog	Dinkelland heeft structurele financiering ter beschikking gesteld, Tubbergen in afwachting van evaluatie
	Scholing en intervisie	Laag-Middel	Kan goed, maar is zelden vanzelfsprekend georganiseerd vanuit de benodigde vakinhoud

		dorpen	
	Criterium	Beoordeling	Toelichting
Maatschappelijk perspectief	Herkenbaarheid & bereikbaarheid	Hoog	Maximaal dichtbij, vaak zijn dit zelf inwoners die weten wat er speelt
	Vertrouwen van inwoners	Hoog	Vertrouwen ontstaat door lokale binding.
	Dorpsgerichte werkwijze	Hoog	Volledige focus op dorps specifieke situatie.
	Ruimte voor maatwerk	Hoog	Grote flexibiliteit in aanpak.
	Versterking sociale basis	Hoog	Direct ingebed in het dorp.
Organisatieperspectief	Helderheid in positionering	Laag	De rol van dorpsondersteuner kan uiteen gaan lopen als iedere kern zelf werkgever zou worden.
	Vermindering bureaucratie	Hoog	Lichte structuur, weinig regels.
	Aansluiting sociaal domein	Laag-middel	Minder formele koppeling met gemeente. Dit kan het elkaar vinden en snel schakelen belemmeren.
	Samenwerking met partijen in de sociale basis	Hoog-middel	Natuurlijk ingebed, mits dorpsnetwerk sterk is.
	Inbedding in de organisatie	Laag	Vaak klein of informeel georganiseerd.
	Kwaliteitsborging	Laag	Professionele ondersteuning ontbreekt vaak, vaste processen en procedures worden vaak niet noodzakelijk geacht. Kwaliteitsborging en overdraagbaarheid zijn kwetsbaar
Medewerkersperspectief	Autonomie en erkenning	Hoog	Grote vrijheid, mits gedragen door dorp.
	Cultuur en werkwijze	Hoog	Zeer passend bij dorpsgerichte aanpak.
	Continuïteit en doorontwikkeling	Laag	Dinkelland heeft structurele financiering ter beschikking gesteld, Tubbergen in afwachting van evaluatie
	Scholing en intervisie	Laag	Alleen aanwezig als dit extern gefaciliteerd wordt.

Bijlage 3a overzicht gevoerde gesprekken

- Dorpsondersteuners (3 sessies)
- Welzijnsorganisaties SWTD en Wijkkracht
- Noaberkracht directie
- Noaberkracht huidige leidinggevende
- Noaberkracht coördinator dorpsondersteuners
- Noaberkracht projectleider
- Vertegenwoordiging van de kernen

Bijlage 3b Hulpvragen gesprekken

Algemeen

- Wat is voor jullie de belangrijkste reden om de dorpsondersteuners aan boord te willen hebben
- Hoe is de relatie tussen jullie organisatie en medewerkers en de dorpsondersteuners nu? Hoe kijken jullie tegen elkaar aan?
- Wat zien jullie als risico's of aandachtspunten bij het onderbrengen van de functie binnen jullie organisatie?
- Wat hebben jullie nodig om de dorpsondersteuners goed te kunnen laten landen binnen jullie organisatie?

Maatschappelijk perspectief (bedoeling van de dorpsondersteuner)

Draagt de gekozen plek aan de leefbaarheid, vitaliteit en samenredzaamheid van de dorpen?

- Hoe ziet jullie organisatie de rol van de dorpsondersteuner als brug tussen inwoners en voorzieningen?
- Hoe blijft de herkenbaarheid en bereikbaarheid van de dorpsondersteuner gewaarborgd bij jullie?
- In hoeverre zien jullie dat deze inbedding bijdraagt aan vertrouwen vanuit de gemeenschap in de functie?
- Wordt de dorpsgerichte werkwijze behouden of versterkt? Hoe dan?
- Is er voldoende ruimte voor maatwerk per dorp?

Organisatiebelang (doelmatigheid en doelgerichtheid)

Is de functie goed ingebed voor samenwerking, aansturing en verantwoording?

- In hoeverre draagt onderbrengen bij jullie organisatie plek bij aan de heldere positionering van de functie?
 - Welke positionering draagt het beste bij aan vermindering van de bureaucratie of schotten in het sociaal domein?
 - Kan vanuit jullie organisatie aansluiting aan bij de andere gemeentelijke domeinen van zorg, welzijn en participatie gewaarborgd worden?
 - Hoe ondersteunt de organisatorische inbedding de samenwerking tussen partijen in de sociale basis?
- Is er ruimte binnen jullie organisatie voor de hybride positie van de dorpsondersteuner (tussen inwoner en systeem in)?
- Hoe zouden jullie de kwaliteit van de functie en de uitvoering hiervan borgen?

Medewerkersbelang (werkgeuk , professionele ruimte en ontwikkeling)

Voelen de dorpsondersteuners zich professioneel erkend, gesteund en gemotiveerd?

- Wordt de autonomie van de dorpsondersteuner gerespecteerd en gefaciliteerd?
- Sluit de cultuur en de werkwijze van de organisatie aan bij de werkwijze van de dorpsondersteuner (laagdrempelig, outreachend, mensgericht)?
- Op welke manier kunnen dorpsondersteuners meedenken over beleid of richting van hun functie binnen jullie organisatie?
- Kan de werkgever voorzien in passende ontwikkeling, ondersteuning, scholing en intervisie?
- Hoe zorgen jullie voor een gevoel van team en onderlinge verbinding tussen de dorpsondersteuners (die vaak solistisch werken)?
- Is er aandacht voor het emotionele en sociale welzijn van deze medewerkers, gezien hun vaak intensieve rol in de gemeenschap?

Bijlage 4 Arbeidsrechtelijke aandachtspunten

Wanneer op termijn gekozen zou worden voor een dienstverband bij een welzijnspartner dat zal dat volgens de Car-UWO een formele reorganisatie betekenen. Hieronder een aantal zaken waarvoor dan aandacht moet zijn. Het is raadzaam om advies in te winnen bij een gespecialiseerde partij.

Praktische en juridische aandachtspunten

Thema	Aandachtspunt
Arbeidsovereenkomsten	Controleer functie, arbeidsduur en looptijd.
Arbeidsvoorwaarden	Zorg voor behoud van rechten via harmonisatieplan.
Pensioen	Overgang ABP ↔ PFZW vereist afstemming met beide fondsen.
Ziekte en verzuim	Zieke medewerkers gaan in principe mee over.
Dossiervorming	Overdracht personeelsdossiers conform AVG-regels.
Verzekeringen	Nieuwe werkgever moet Arbo- en aansprakelijkheidsverplichtingen nakomen.
Contractuele verplichtingen	Leg borging van subsidie- of dienstverleningsovereenkomsten vast.

Cao-verschillen en rechtspositie

Aspect	Gemeente	Welzijnsorganisatie
Cao	Cao Gemeenten	Cao Sociaal Werk
Werkgeverstype	Publiekrechtelijk	Privaatrechtelijk
Pensioenfonds	ABP	PFZW
Bevoegd gezag	College van B&W	Bestuur welzijnsorganisatie
Aanstellingsvorm	Arbeidsovereenkomst (WNRA)	Arbeidsovereenkomst
Ontslagbescherming	Regulier arbeidsrecht	Regulier arbeidsrecht

Aanbevolen stappen

- Uitvoeren juridische toets om te bepalen of er sprake is van overgang van onderneming.
- Indien nodig opstellen Sociaal plan waarin afspraken op over behoud van rechten en arbeidsvoorwaarden gemaakt worden.
- Instemming OR/PVT: handig om OR/PVT in een vroeg stadium te betrekken.
- Communicatieplan opstellen om medewerkers, dorpen en partners helder over de veranderingen te informeren.
- Nieuwe overeenkomsten opstellen om juridische afspraken en mandaten formeel vast te stellen

Bijlage 5 Geraadpleegde bronnen

- De Dorpsondersteuner <https://www.bokd.nl/dorpen/inclusie/de-dorpsondersteuner/>
- Dorpsondersteuners Gemert-Brakel <https://www.gemert-bakel.nl/ondersteuners-in-gemert>
- Gemeente Dinkelland & Tubbergen. (2019). Pilot Dorpsondersteuners: Evaluatie en positionering binnen de sociale basis. Noaberkracht.
- Gemeente Hellendoorn. (2022). *Evaluatie dorpsondersteuning: borging van de sociale samenhang Gemeente Hellendoorn.
- Gemeente Hof van Twente. (2022). Dorpsondersteuning in beweging: leerervaringen en toekomstperspectief. Gemeente Hof van Twente.
- Jong-a-Pin, R. (2020). Evaluatie van de dorpsondersteuner, Aletta Jacobs School of Public Health <https://www.rug.nl/aletta/docs/evaluatie-van-de-dorpsondersteuner.pdf>
- Kenniscentrum Sociale Innovatie (Hogeschool Utrecht). (2021). De rol van dorpsondersteuners in leefbare kernen: onderzoek naar positionering en werkwijzen. Utrecht: HU.
- Movisie. (2022). *Dorpsondersteuners: lokale spin in het web van de sociale basis. Utrecht: Movisie. Geraadpleegd van <https://www.movisie.nl>
- Nationale dialoog gemeenschapkracht (2020) Sociale basisinfrastructuur voor vitale en sociale gemeenschappen. Dialoog Gemeenschapkracht, GezondNL, Alles is Gezondheid <https://www.dialooggemeenschapkracht.nl/main.php>
- NLVZE (2023) Functie- en competentieprofiel dorpsondersteuner, NLVZE https://www.nlvze.nl/kennisbank_themas/dorpsondersteuner_overzicht/wijkendorp_ondersteuner_documenten/handlerdownloadfiles.ashx?idnv=2920645
- Noaberkracht (2024). Identiteit-schrift, Noaberkracht.
- Noaberkracht Dinkelland Tubbergen. (2024). Functieprofiel Dorpsondersteuner (interne nota). Noaberkracht.
- Noaberkracht. (2023). Voortgangsrapportage Dorpsondersteuning 2023. Geraadpleegd van <https://www.tubbergen.nl>
- Kamst, B. (2025) Plan van aanpak doorontwikkeling dorpsondersteuning. Noaberkracht
- Samenvatting rol van de werkgroep van de dorpen – lerend netwerk dorpsondersteuners april 2025, Noaberkracht
- Smelik, J. red. (2021). De dorpsondersteuner: verbindende schakel van de gemeenschap. NZVLE & VkkL <https://zorgcooperatie.nl/wp-content/uploads/De-Dorpsondersteuner.pdf>
- Sociaal Werk Nederland. (2022). Samenwerking in de sociale basis: naar een duurzame infrastructuur voor preventie en welzijn. Utrecht: Sociaal Werk Nederland.

- Stamsnieder, R. (2023). Directieadvies werkgeverschap dorpsondersteuners, Noaberkracht
- Verbeek, M e.a. (2014). Kleinschalige wijkgerichte zorg in Gemert-Bakel. <https://www.trimbos.nl/docs/af1340-kleinschalige-wijkgerichte-zorg-in-gemert-bakel.pdf>
- VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten). (2023). Sterke sociale basis: rollen van gemeenten, inwoners en maatschappelijke partners. Den Haag: VNG.
- Welten, M. (2024). Rapportage doorontwikkeling dorpsondersteuners. NLVZE
- Welzijnsorganisatie SWTD (2024). Jaarverslag, SWTD
- Welzijnsorganisatie Wijkkracht (2024). Samenvatting jaarverslag 2024, Stichting Wijkkracht.
- Welzijnsorganisatie Wijkkracht. (2023). Jaarverslag maatschappelijke ondersteuning. Hengelo: Wijkkracht.
- Werkgroep Zorg Veur Mekaar- Saasveld, SWTD (2021). Evaluatie dorpsondersteuner Saasveld, Noaberkracht
- Wijk, E. van Succesfactoren van dorpscoöperaties en dorpsondersteuners bij kleinschalige, dorpsgerichte burgerinitiatieven m.b.t. leefbaarheid, welzijn en zorg. INTERREG Krachtige kernen